BONDIA® ARUBA

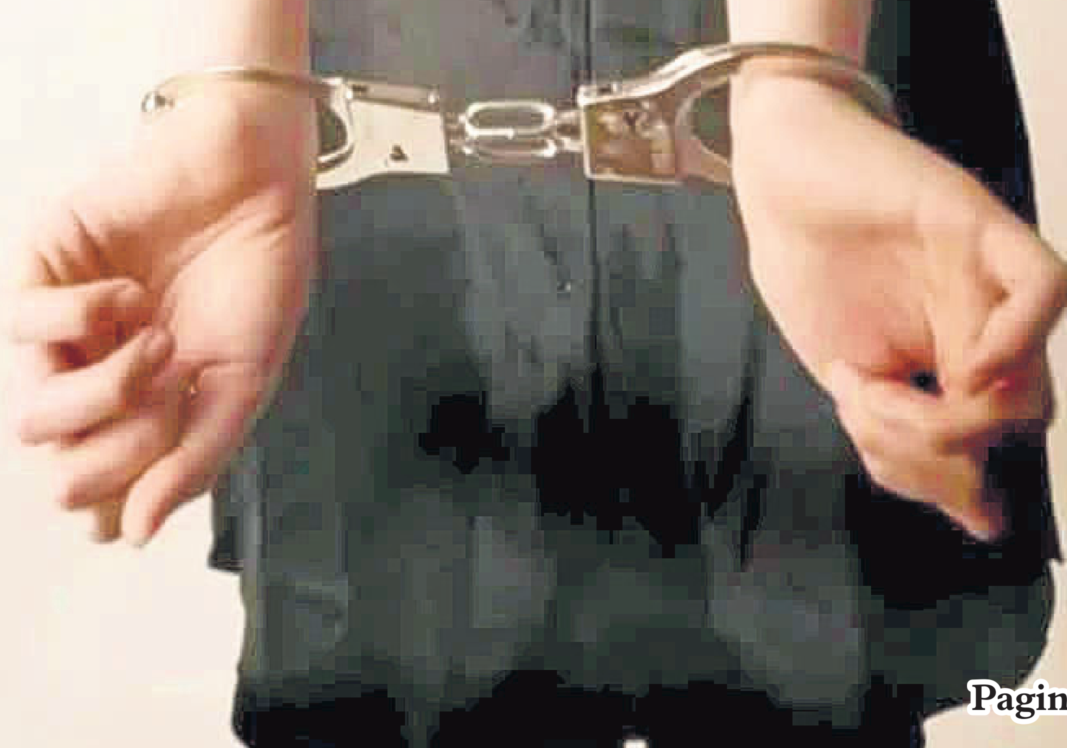
E

Entre Merca y Europa...
Y problema di nos mes...

Pagina 5

Diasabra 6 di Juni 2026 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Tres detencion den caso di agresion na Seroe Patrishi y Ponton

Pagina 17

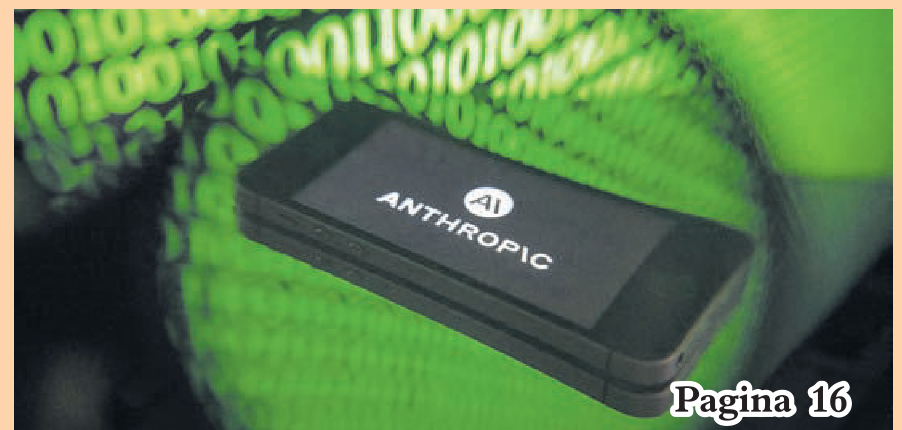
- **Tratamento di caso di morto di Luz Divina Faña programa pa 13 di november**
  Pagina 6
- **Gobierno Hulandes lo permiti solamente companianan Europeo opera e plataforma DigiD**
  Pagina 9
- **Puerto Rico: Ciudadano y organisacionnan ta protesta contra e "agenda di destruccion ambiental"**
  Pagina 11

Apelacion caso Flamingo: Defensa di Oduber a pidi absolucion y a cuestiona legitimidad di investigacion y acusacion

Pagina 3

Anthropic ta pidi pausa den desaroyo global di AI

Pagina 16

Putin ta rechasa reunion cu Zelensky y ta priminti di sigui persigui metanan di guera

Pagina 22

Den caso largo rondonando planta na Bubali

Corte ta nota algun buraco den apelacion di Amsterdam Manor

E siman aki Corte Comun di Husticia (Hof) a emiti un sentencia intermediario den e apelacion di Amsterdam Manor entre e hotel, Pais Aruba y Aruba Wastewater Sustainable Solutions (AWSS) tocante maneho di e planta di tratamento di awa na Bubali. Hof a nota algun problema procedural den Amsterdam Manor su apelacion, expresando entre otro duda si Pais Aruba ta responsable pa e maneho di e planta.

Desde añanan 1990, Amsterdam Manor Beach Resort ta den un bataya legal largo cu Gobierno di Aruba tocante e planta di tratamento di awa sushi na Bubali, cual ta situa patras di e hotel y a causa mal holor den e area durante decadas.
E hotel tin basta tempo ta argumentando cu e planta ta sobrecarga y no ta bon manteni. Mal maneho di e awa sushi cu ta drenta e planta a causa disgusto entre local y turistanan den e area y hasta infestacion di musca na e hotel pa hopi aña.

Durante añanan varios corte a dicta na fabor di Amsterdam Manor, hayando cu gobierno di Aruba no a logra tuma medidanan adecua pa preveni molester pa e hotel. Gobierno a haya orden repetidamente pa mehora y mantene e planta, instala y repara ekipo, aplica metodo di tratamento biologico, y compensa miyones di florin na Amsterdam Manor pa dañonan causa. Tambe el a acumula mas cu 700.000 florin den multa imponi pa corte pa no cumpli cu ordennan na tempo.

Background corto di sentencia intermediario mas recien

E sentencia intermediario cu recien a ser emiti ta relaciona cu un serie di apelacion di Amsterdam Manor, Pais Aruba y AWSS despues di e ultimo veredicto di corte na fabor di Amsterdam Manor na mei 2024.

E tempo ey, corte a duna orden na Pais Aruba pa:
- Mantene varios ekipo trahando, incluyendo aerators y borstelbeluchters
- Kita lodo y scuma cu ta surgi regularmente
- Conduci test di awa sushi y comparti e resultadonan
- Duna raportahe semanal riba operacion di e planta na Amsterdam Manor
- Instala capacidad temporal pa 1 di september 2024, suficiente pa procesa al menos 12.000 meter cubico di awa sushi pa dia.

Si no cumpli cu cada orden, Pais Aruba lo enfrenta multa di minimo 25.000 florin y maximo 500.000 florin pa dia of parti di dia.

Loke a sigui ta un serie di apelacion entrega, unda na dado momento Amsterdam Manor a entrega su apelacion contra ambos Pais Aruba y AWSS, ken tabata co-acusado na Corte den Prome Instancia. Dia 16 di september 2025, Pais Aruba, Amsterdam Manor y AWSS a entrega documentonan di suplicacion na corte.

Kico corte ta bisando awo
Den e sentencia emiti dia 4 di juni 2026, Corte Comun a nota algun buraco procedural den e apelacion di Amsterdam Manor Beach Resort.
Pa prome, corte a bisa cu e tin falta di documento di Manor Beach, notablemente esun entrega na mei 2025. Corte a pidi abogadonan pa manda e documentonan atrobe pa por evalua nan.

Corte tambe a dicidi cu Manor Beach no tabata permiti di apela contra AWSS, ya cu e entidad mes nunca a entrega un apelacion. Pa e motibo aki, Manor Beach no por a usa e tipo di procedura di apelacion aki contra AWSS.

Corte a señala cu Manor si por a entrega un apelacion separa contra AWSS, pero cu e mester a haci esaki dentro di e deadline legal di tres siman. En bes di haci esey, Manor Beach a purba hinca AWSS den un apelacion mas despues den e proceso. Corte ta haya cu esaki no ta legalmente permiti.

Un otro problema a surgi den Manor Beach su declaracionnan contra Pais Aruba. Corte a punta na otro caso entre Manor Beach y gobierno di Aruba unda a duna veredicto dia 31 di maart 2026. Den e caso ey, a bisa sin disputa cu gobierno a stop di tin autoridad riba e planta di tratamento di awa desde 1 di juli 2024.

Corte ta bisando awo cu si esey ta berdad, gobierno no por tuma responsabilidad pa e maneho di e facilidad. Di e manera aki, e declaracionnan di Manor contra Pais Aruba lo automaticamente ser considera invalido.

Mester enfatisa cu esaki ta un bista preliminar cu corte a duna, no un veredicto den e caso.

Corte awor ta duna chance na ambos partido pa responde riba e dos asuntonan aki: Si Manor Beach su apelacion contra AWSS ta valido. Y si e hecho cu gobierno no tin autoridad mas riba AWSS ta nifica cu e declaracionnan mester ser considera invalido.

Ambos partido mester entrega nan argumentonan dia 9 di juni 2026.

BUCATINI MARKET & CUCINA | JOIA BY IBEROSTAR
JUNE 21, 2026 | 7AM - 12PM
FATHER'S DAY
ALL-YOU-CAN-EAT BREAKFAST BUFFET
$50 PER PERSON | ALL-YOU-CAN-DRINK MIMOSAS $35
2X1 MARGARITA $18
RESERVATIONS THROUGH OPENTABLE.COM

Apelacion caso Flamingo:

Defensa di Oduber a pidi absolucion y a cuestiona legitimidad di investigacion y acusacion

Corte Superior a continua e siman aki cu tratamento di apelacion den caso Flamingo. Durante e sesion di diahuebs, defensa di ex-minister Otmar Oduber, cu ta consisti di abogado Vito Carlo y abogado Demis Illes, a presenta un argumento extenso den cual nan a sostene cu e proceso completo contra nan cliente a ser contamina pa iregularidadnan serio, violacion di principio di un proceso husto y motibonan politico.

Segun defensa, e caso cu a dura mas cu seis aña no solamente a ser construi riba informacion poco confiabel, sino cu tambe a evoluciona den un persecucion politico cu a culmina den acusacionnan cu nan ta considera falso y insuficiente pa sostene un condena penal. Pa e motibo ey, nan a pidi Hof pa declara Ministerio Publico (OM) no admisibel den e persecucion contra Oduber y pa exclui e pruebanan cu, segun nan, a ser colecta den forma ilegal.

Caso Flamingo ta ser considera un di e investigacionnan di integridad publico mas grandi den historia reciente di Aruba. Na januari 2025, Corte di Prome Instancia a declara Oduber culpabel di fraude, intento di fraude y abuso di funcion den diferente parti di e dossier, mientras cu tambe a absolv'e di otro acusacionnan, manera soborno pasivo. E sentencia a conduci na apelacion tanto di OM como di defensa.

Durante e audiencia, abogadonan di defensa a pone enfasis riba e origen di e investigacion. Segun nan, Landsrecherche a cuminsa e investigacion na september 2019 basa riba informacion proveniente di Bureau Crimineel Inlichting (BCI). Sinembargo, e abogadonan a argumenta cu nunca a ser verifica si e informacion tabata confiabel prome cu a tuma medidanan invasivo manera tap di telefon y entrada hudicial na cas di Oduber.

Nan a subraya cu e acusacionnan cu despues a forma parti di e caso no ta coresponde cu e informacion original cu BCI a suministra. Segun defensa, esey ta mustra cu e investigacion a cambia di direccion y eventualmente a bira un especie di "fishing expedition", caminda autoridadnan a sigui busca evidencia pa sostene sospechonan cu no tabata suficientemente fundamenta.
Un di e punto central den e argumentacion tabata e afirmacion cu e investigacion tabatin motivacion politico. Abogadonan di defensa a señala cu Oduber a laga su cargo ministerial na december 2019 y cu despues di esey a surgi diferente denuncia contra dje. Segun nan, e hecho cu acusacionnan a sigui despues di su salida como minister y cu varios actor politico a ser involucra den e proceso ta crea duda serio tocante e independencia di e investigacion.

E abogadonan a haci referencia tambe na un declaracion di un ex-funcionario relaciona cu BCI, kende segun nan a declara durante interogacion cu personanan politico a haci denuncianan falso contra Oduber. Pa defensa, esey ta un indicacion serio cu e investigacion no a ser guia exclusivamente pa criterio penal, sino cu tambe pa interesnan politico.

Otro elemento importante tabata e rol di ex-minister Marisol Tromp. Abogadonan di defensa a cuestiona fuertemente e credibilidad di su denuncia y a sostene cu nan no por ser considera confiabel. Segun e abogadonan, Tromp tabatin motibonan personal y politico pa actua contra Oduber despues di diferencia politico cu a surgi den e periodo despues di su salida como minister.

Particularmente, defensa a enfoca riba e acusacionnan relaciona cu e supuesto empleadonan fantasma "spookambtenaren". Segun nan, Tromp a presenta un cuadro cu no ta coresponde cu e realidad. E abogadonan a argumenta cu a pesar di tin informacion di contacto di diferente empleado menciona den e dossier, no a haci suficiente esfuerso pa verifica si efectivamente nan tabata desempeña trabao.

Abogadonan di defensa a argumenta cu diferente testigo a confirma cu Laurence Phillips y Gilbert Tiel tabata eherce trabao y cu nan tabata presente regularmente den diferente actividad. Segun nan, un total di 11 testigo a confirma cu e dos empleado tabata traha, loke segun nan ta debilita significantemente e acusacion di empleadonan fantasma.

E sub-dossier di e "spookambtenaren" tabata precisamente un di e aspecto cu a conduci na condena di Oduber na prome instancia. Corte a determina na januari 2025 cu tabatin fraude y abuso di autoridad relaciona cu Phillips y Tiel, aunke Oduber a ser absolvi relaciona cu un di tres empleado menciona den e dossier.

Segun abogadonan di defensa, e hecho cu Oduber a haya absolucion den un di e acusacionnan similar mester tin peso den evaluacion di e otro acusacionnan. Nan a argumenta cu e contratacionnan tabata canalisa via Departamento di Recurso Humano y cu no tin evidencia directo cu Oduber a organisa of facilita algun schema fraudulento.

Otro capitulo importante den caso Flamingo ta e subdossier relaciona cu terenonan na Malmok. Na Corte di Prome Instancia a conclui cu tabatin intento di fraude y abuso di autoridad den e maneho di algun solicitud di tereno.

Durante tratamento di apelacion, defensa a cuestiona directamente e conclusion aki. Segun nan, e sentencia no a identifica claramente cual acto criminal specifico Oduber a comete. Nan a sostene cu e decisionnan tuma tabata conforme un maneho administrativo introduci durante su periodo como minister, particularmente e concepto di "jong professionals", cu segun nan diferente funcionario y ex-funcionario a confirma durante e investigacion.

E abogadonan a argumenta cu no tin evidencia obhetivo cu Oduber a ordena cambia solicitudnan di tereno of a faborece algun solicitante di forma ilegal. Nan a señala cu e documentacion administrativo y corespondencia oficial tabata procesa pa Servicio di Infrastructura y Planificacion y cu e rol di e ex minister tabata principalmente formal den e fase final di firma.

Pa loke ta trata e ex funcionario R. Wever, defensa a cuestiona cu no tin verificacion independiente pa algun declaracion cu lo implica Oduber directamente den supuesto manipulacion di files. Segun nan, OM ta basa gran parti di su teoria riba interpretacionnan y no riba evidencia contundente.

Durante e audiencia a dedica basta tempo tambe na e acusacion di abuso di funcion relaciona cu ayudo pa personanan haya trabao den gobierno. Abogadonan di defensa a rechasa categoricamente e idea cu Oduber a beneficia personalmente of financieramente di algun nombramento.

Segun nan, ningun director di departamento gubernamental a declara cu a ricibi presion directo di Oduber pa contrata algun persona specifico. Tambe nan a argumenta cu e investigacion a enfoca casi exclusivamente riba un logbook atribui na A. Esser y algun mensahe di WhatsApp, sin analisa completamente tur e solicitudnan di empleo y e procedura administrativo existente.

Defensa a sostene cu e evidencia no ta mustra cu algun persona a duna algun tipo di recompensa Oduber como pa un puesto di trabao. Nan a enfatisa cu e dossier falta prueba di un intercambio corupto of beneficio personal, un elemento cu segun nan ta esencial pa sostene acusacionnan di abuso di funcion.

Caso Flamingo ta den centro di interes publico desde cu e investigacion a bira publico na 2020. E caso a resulta den aresto, entrada hudicial y audiencianan prolonga. Na januari 2025, Corte di Prome Instancia a condena Oduber na un aña di prison, di cual gran parti tabata condicional, ademas di trabao comunitario. Despues, Corte a corigi un parti tecnico di e sentencia relaciona cu limitacionnan electoral.

Mientras defensa di Oduber a pidi absolucion completo y exclusion di evidencia, OM a sigui sostene cu e investigacion a revela iregularidadnan serio den administracion publico.

Durante e audiencia, abogado di ex funcionario R. Wever, abogado Odor, a argumenta cu Wever no por ser considera culpabel pasobra e tabata sigui instruccionnan cu el a haya di ex minister Oduber y di e director di DIP di e tempo ey.

Segun e abogado, Wever, como coordinador di e team encarga cu otorgamento di tereno, a implementa un cambio relaciona cu un caso di "double booking" na Malmok. E abogado a sostene cu Wever no a falsifica ningun documento, no a haya beneficio personal y no tabatin intencion di comete un acto ilegal. El a enfatisa cu Wever tabata convenci cu e tabata actuando conforme su funcion.

E abogado a compara e situacion di Wever cu esun di ex funcionario F. Abath den caso Avestruz, den cual Corte anteriormente a acepta cu Abath tabata cumpli instruccionnan di un minister y, pa e motibo ey, a declar'e liber. A base di e rasonamento aki, el a pidi Corte pa declara Wever liber di e acusacionnan.

Abogado di A. Esser, abogado Emerencia, a pidi Corte pa confirma e sentencia cu anterior den cual a declara Esser liber. Segun e abogado, OM no a presenta prueba cu Esser a ser cumpra ni cu el a haci mal uso di su funcion como empleado publico. E abogado a argumenta cu Esser simplemente tabata atende cliente y duna asistencia administrativo den su trabao diario.

Durante e tratamento a cuestiona e balor di un logbook atribui na Esser, cu segun defensa a ser obteni ilegalmente. E abogado a sostene cu e ayudo financiero menciona den e dossier tabata deriva di relacionnan personal y familiar y no di algun acuerdo pa influencia decisionnan gubernamental.

Cu e argumentonan di defensa awor presenta, e siguiente fase di apelacion lo concentra riba e reaccion di PG y e evaluacion final di Corte. Uitspraak ta ser spera dia 1 di september.

BONDIA ARUBA

CAft a elogia surplus financiero fuerte, pero ta alerta pa riesgo economico y disciplina fiscal

Aruba ta sigui mantene un surplus financiero cu ta pasa ampliamente e norma legal, a pesar di introduci medidanan nobo pa limita e impacto economico di e crisis actual den Medio Oriente. Asina Colegio di Supervision Financiero (CAft) den su conseho recien riba e prome cambio di presupuesto di 2026.

Den su evaluacion CAft a conclui cu e posicion fiscal di Aruba ta keda solido. Segun e Colegio di supervision financiero, sector colectivo ta proyecta pa registra un surplus di financiamento di 2.5% di e Producto Interno Bruto (GDP), cual ta riba di e minimo legal di 1% estableci den e marco di supervision financiero di Aruba.

Den su conseho, entrega na minister di Finanzas, Asuntonan Economico y Sector Primario, Geoffrey Wever fecha 13 di mei 2026, CAft ta indica cu gobierno a usa parti di e espacio presupuestario identifica den e presupuesto 2026 aproba pa financia medidanan cu mester yuda reduci e efectonan economico di e tensionnan geopolitico den Medio Oriente.

Aunke CAft ta reconoce cu ta importante pa mantene suficiente margen den presupuesto mirando e incertidumbre global, e Colegio tambe ta opina cu e momento den cual e espacio fiscal aki a ser usa no ta completamente conforme cu reglanan presupuestario cu ta aplica bao di Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft).

E cambio presupuestario ta enfoca principalmente riba e consecuencianan economico potencial di e conflicto den Medio Oriente, particularmente pa loke ta trata prijs di combustible, inflacion y turismo. Como parti di su contesta, gobierno ya a introduci un reduccion temporal di accijns riba combustible pa un periodo di dos luna. E medida aki ta representa un perdida calcula di AWG 5 miyon den entrada fiscal.

Gobierno tambe ta considera otro medidanan di apoyo, aunke ningun decision definitivo ainda no a ser tuma. Pa prepara pa eventual intervencionnan adicional, AWG 29 miyon a ser reserva den e presupuesta amienda. Entre e opcionnan cu ta ser evalua tin vriesmento di prijs di productonan cu ta forma parti di Canasta Basico y mitigacion di e aumento di prijs pa gas domestico. Si e medidanan aki ser implementa, gobierno lo compensa proveedornan pa e costo adicional di importacion y compra causa pa e crisis.

Segun CAft, e medidanan relaciona cu e crisis, combina cu otro ahustenan den presupuesto, ta resulta den un deterioro di AWG 40.3 miyon den saldo di financiamento di Aruba, ekivalente na aproximadamente 0.5% di GDP. Como consecuencia, e surplus nacional proyecta ta baha for di 1.5% di GDP den e presupuesto aproba pa 1% den e version modifica.

No obstante, e posicion financiero general di Aruba ta keda positivo. Gobierno ta proyecta un surplus di financiamento di AWG 81 miyon pa 2026, mientras cu sector colectivo lo logra un surplus di AWG 208 miyon.

Sector colectivo ta inclui tanto gobierno central como varios entidad publico y fondo social. CAft ta señala cu gran parti di e resultado positivo ta bin for di institucionnan manera Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV) y Sociale Verzekeringsbank (SVb). AZV ta calcula un surplus di AWG 72 miyon pa 2026, mientras cu SVb ta proyecta un resultado positivo di AWG 62 miyon. Aruba Tourism Authority (ATA) tambe ta anticipa un miho resultado cu un surplus di alrededor di AWG 12 miyon.

CAft ta considera e surplusnan aki como un oportunidad pa fortalece mas e base financiero di e pais. Segun e Colegio di supervision, e resultado positivo genera door di entidadnan publico por eventualmente ser usa pa reduci debe publico. Sinembargo, e acuerdonan necesario pa haci esaki posible ainda no a ser formalisa.
CAft ta subraya tambe cu e ambiente economico mundial ta keda incierto. Si instabilidad den Medio Oriente dura mas tempo, esaki por sigui tin efecto riba prijsnan di energia, presion inflacionario y demanda turistico. Mirando cu Aruba ta depende grandemente di turismo y importacion, desaroyonan internacional por afecta crecemento economico y entrada gubernamental.

Un parti importante di e conseho ta trata e aplicacion di reglanan fiscal. CAft ta recorda cu den e presupuesto original pa 2026, Aruba tabata proyecta un surplus di financiamento di 1% di GDP. Durante e proceso di aprobacion, calculacionnan actualisa y tendencia economico positivo a resulta den un surplus proyecta di 1.5% di GDP.

Gobierno ta argumenta cu e cambio presupuestario actual no ta basa riba ganashi inespera durante e aña, sino riba un decision consciente pa asigna espacio fiscal cu ya tabata identifica durante preparacion di e presupuesto aproba. Segun gobierno, e strategia aki a permiti entrega e presupuesto na tempo mientras cu autoridadnan tabatin mas tempo pa determina con pa usa e recurso disponibel.

CAft a tuma nota di e splicacion aki, pero ta opina cu e enfoke mester a ser comunica mas claramente durante e preparacion di e presupuesto original. Segun e Colegio, un splicacion mas amplio por a evita confusion tocante cumplimento cu e reglanan fiscal estableci den e LAft.

Bao di e reglanan actual, medidanan nobo cu tin impacto financiero normalmente mester ser compensa cu spaarmento na otro lugar of cu entrada adicional. CAft ta observa cu Aruba a destina AWG 40.3 miyon pa medidanan nobo cu no tabata inclui den e presupuesto aproba, mientras cu e surplus proyecta a baha di 1.5% pa 1% di GDP sin presenta compensacion comparable den otro area.

Pa mehora e proceso di preparacion presupuestario den futuro, gobierno a indica cu lo colabora cu Caribbean Regional Technical Assistance Centre (CARTAC), un organismo regional afilia cu Fondo Monetario Internacional (IMF). E meta ta pa fortalece metodonan di pronostico y calculacion presupuestario pa proyeccionnan mas preciso ta disponibel na un etapa mas tempran den e ciclo presupuestario.

Ademas di gastonan operacional, e presupuesto modifica tambe ta inclui varios ahuste relaciona cu inversion y gasto di capital.

Gobierno ta propone un aumento di AWG 13.5 miyon den gastonan di capital. Di e suma aki, AWG 11 miyon ta destina como prestamo nobo na Fuels Marketing & Supply Aruba N.V. (FMSA). E financiamento ta destina pa desmantelacion di algun structura situa riba e tereno di ex refineria. Otro AWG 2.5 miyon ta reserva pa e Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds (AIOF), un fondo di inversion y desaroyo cu ainda no a ser formalmente estableci.

CAft a bolbe expresa preocupacion

tocante e retraso den establecimento di AIOF. Segun e Colegio di supervision, e fondonan asigna no por ser utilisa te ora cu e fondo ta oficialmente operativo, loke por causa retraso den proyectonan di inversion. E nivel di inversion publico ta keda relativamente abao, y pa e motibo ey CAft ta ripiti su recomendacion pa acelera creacion di e AIOF y desaroyo di un agenda di inversion multianual.

CAft tambe ta enfatisa e importancia di fortalece preparacion di proyecto, planificacion y capacidad di ehecucion pa garantisa cu inversionnan publico por ser realisa eficientemente y na tempo.

Otro punto menciona den e conseho ta relaciona cu e debe publico di Aruba y composicion di sector colectivo. CAft ta calcula cu e debe di Aruba lo ta ekivalente na aproximadamente 57% di GDP na final di 2026. Sinembargo, e composicion oficial di sector colectivo pa e aña ey ainda no a ser finalisa.

Debi na falta di esaki, CAft ta indica cu e no por evalua completamente e posicion di debe di sector colectivo den su totalidad. P'esey, e Colegio ta urgi autoridadnan pa completa e proceso aki cu prioridad.

Den su recomendacionnan formal, CAft ta pidi gobierno pa sigura cu espacio fiscal ta ser usa na e momento adecua den e proceso presupuestario, acelera establecimento di AIOF, finalisa e definicion di sector colectivo y distingui claramente entre medidanan temporal di crisis y intensificacion permanente di politica den cambionan presupuestario den futuro.

A pesar di e observacionnan critico, e tono general di e conseho ta positivo. Finanzas publico di Aruba ta sigui supera e exigencianan minimo di e marco di supervision fiscal, y sector colectivo ta proyecta pa mantene surplus considerable durante e añanan binidero.

CAft ta proyecta cu e surplus di sector colectivo lo keda riba 1.9% di GDP te 2030. A pesar di resultado fiscal positivo, e Colegio di supervision ta enfatisa cu Aruba mester sigui maneha su finanzas cu cuidao pa enfrenta e incertidumbre economico mundial.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Francis Dirksz

Colaboracion
Agence France Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Entre Merca y Europa... Y problema di nos mes...

E distancia actual entre Merca y Europa ta parce un diferencia den obhetivo economico, pero e ta hopi mas cu esey. Bao di e capa publicitario di e momento ta bay diferencia profundo den manera di pensa con pa organiza sociedad. Esaki ta bira bon cla cu un tema manera salubridad publico, unda e diferencia no por ta mas grandi. Entre e paisnan economicamente mas avanza tin solamente un, Merca, cu no tin un sistema di seguro medico general cu ta cubri tur ciudadano. Nada di ta orguyoso aki, pasobra e ta conduci na e contraste increible di e pais mas rico na mundo cu tin decenas di miyones di ciudadano sin seguro medico y mas ainda cu no tin suficiente cobertura medico. Ora resulta cu e persona o un familiar tin un enfermedad cronico y posiblemente hasta terminal manera cancer, ta bende tur propiedad, incluyendo cas y auto den un intento pa salba e pacient. Si esaki no ta suficiente un famia por termina literalmente riba caya, a menos cu nan tin famia cu por tuma nan den cas. Empleo hopi biaha ta imposible pa e pacient cu por ta esun cu ta pone pan riba mesa.

Den e otro paisnan prospero esaki no ta e caso; nan tur conoce un sistema parecido na esun di nos, di origen Hulandes, cada un cu nan maneho y custumbernan diferente si. En todo caso na tur e paisnan ey e storianan spectacular, di ciudadano desampara cu nos ta haya di Merca, no ta tumando lugar. Esey ta significa cu nos tin un sistema perfecto? Nos tur sa cu esey no ta berdad, pero aki no tin hende ta muri riba caya pasobra nan no tin acceso na asistencia medico.

Awor, ken ta e 'loco' den e asunto aki, tur pais prospero o esun mas rico cu ta haya cu Europa ta 'socialista' o hasta 'comunista', loke ta tipifica e ignorancia cu ta reina den un pais cu gran acceso na informacion. Durante ultimo par di aña por mira riba YouTube varios persona di Merca cu pa un of otro motibo ta biba na Europa y ta conta nan sorpresa pa e manera con bida ta organiza na e continente aki. Por ehemplo, cu bo ta paga un suma razonable pa luna na seguro medico y e resto ta sigui di mes, sin cu bo ta haya factura di cienmiles den bo postbox pa bo mes bay paga. Hasta nos a mira algun ta compara factura medico Mericano di nan mes cu e tratamento practicamente gratis, ademas di ta hopi mas barata na Europa. Pa duna algun cifra general: dato di Eurostat ta indica cu na Union Europeo e paisnan ta dedica 7,3% di GDP na gasto medico; na Merca e cifra aki ta 18% di GDP...

Asina anto nos por yega na e conclusion cu nos a haci e bon escogencia di tin un relacion permanente cu Union Europeo y por sigui biba feliz? No, pasobra tin mas asunto pa atende. Y aki no ta trata di asunto cu ta resolve simplemente siguiendo modelo di otro pais. Nos tin un sociedad cu ta obheto di cambio drastico.

Den cuarenta aña nos a transforma un sociedad di 60.000 na uno cu dos biaha e cifra ey a base di inmigracion, di cual pa un parti awor a tuma e decision di integra nan den comunidad. E parti Venezolano di e grupo aki ta supuestamente 'refugiado', tin di nan cu hopi aña di permanencia na nos isla. Nan tabata biba 'somewhere' pero awor por bira habitante oficial y talvez despues hasta ciudadano di e teritorio aki; nada en contra. Pero nos mester reconoce cu nos a laga un sociedad nobo surgi, sin e coherencia y solidez di relacion social cu tabata caracteriza e comunidad di antaño. Y e observacion aki no ta pa añora e comunidad di pasado, pero pa señala cu nos mester crea un comunidad nobo cu e solidez necesario, pa evita e desastre cu bo ta haya ora un comunidad no tin e control social necesario. Nos mester crea un comunidad nobo, di mayoria di hende naci den exterior, cu e instrumentonan disponible. Pero kico nos ta mira? Cu nos tin decadas sin un bon planificacion di vivienda y construccion a keda atras compara cu e crecemento poblacional. Mas serio ainda, nos no conoce un maneho social cu ta trata di brinda mas coherencia na e comunidad nobo, cu no tin relacion basa riba famia y bisiña conoci di antaño. Nos a mira varios decada pasa trabao comunitario a base di e centronan di bario, y despues? Urbanizacion a sigui sin un respuesta contundente gubernamental. Y, mientras tanto e presion economico, forma entre salario insuficiente y prijs na nivel di destino turistico di luho, ta birando un problema hasta pa loke nos ainda ta yama e 'clase medio', cu aparentemente tampoco por haya vivienda pagable mas. Nos ta haya straño anto cu e cantidad di mucha cu ta nace a baha te na un minimo historico? Ta ken tin gana di lanta yiu den un apartamento chikito o un camber den cas di nan mayornan? Esaki ta e cosnan cu ta conduci na incertidumbre y falta di coherencia social, cu por hiba nos na mas delincuencia (hubenil) y otro problema delictivo.

Nos por constata cu pa cierto asunto nos a haci e escogencia corecto, entre solucion razonable Europeo y Merca birando un selva, pa loke ta seguro medico y atencion social. A keda e cosnan cu nos mes mester haci, pero unda e solucionnan ta?

Ainda investigacion no ta cla:

Tratamento di caso di morto di Luz Divina Faña programa pa 13 di november

Ayera atardi a tuma lugar un audiencia pro forma contra e sospechoso A. Faña, kende ta ser sospecha di a mata su tanta, Luz Divina Faña, dia 2 di november 2025. Segun Ministerio Publico (OM), e sospechoso a hinca e victima cu un obheto skerpi varios biaha den su lomba y pecho.

Durante e audiencia, OM a informa cu e investigacion ainda no ta cla y cu mester di mas tempo pa finalisa diferente aspecto di e caso. Te aworaki, e sospechoso a ser interoga dos biaha, pero un di tres interogacion ta necesario y ta programa pa tuma lugar e siman binidero.

Ademas, diferente material di evidencia a ser manda pa Hulanda pa investigacion forense na Instituto Forense Hulandes (NFI). Un parti di e resultadonan a yega caba, pero ainda tin varios resultado pendiente. NFI no a indica ainda cuanto tempo lo tuma pa entrega e resultadonan cu falta.

Tambe tin tres rapport di evaluacion cu ainda ta den preparacion: un di Stichting Reclassering, un evaluacion psicologico y un evaluacion psiquiatrico. Segun OM, ta importante pa tin mas oportunidad pa papia cu e sospechoso.

OM a pidi pa programa e tratamento profundo di e caso pa dia 13 di november y a reserva henter mainta pa e proceso. Prome cu esaki, lo tin un otro audiencia pro forma dia 4 di september, unda lo duna un actualisacion tocante e progreso di e investigacion y e rapportnan di evaluacion di e sospechoso.

E abogadonan di defensa no a presenta ningun peticion adicional pa investigacion durante e audiencia.

Fundacion Cuida Mi Grandi: Cuido Personal y Profesional Pa Adultonan Mayor Na Nan Mes Cas

Fundacion Cuida Mi Grandi, estableci na 2017, ta un fundacion dedica na bienestar di nos adultonan mayor. Nos mision ta duna cuido humano, respetuoso y profesional den e lugar unda nan ta sinti nan mas trankil: den nan mes cas. Nos ta kere cu cada adulto mayor merece un ambiente familiar, sigur y digno, sin stress di tin cu move pa un cas di anciano si nan no ta desea esey.

Nos servicio ta inclui cuido medico basico, asisti cu toma di medicamento, cuido personal y higiena, y den casonan unda tin necesidad, nos ta yuda tambe cu limpieza di cuarto y baño pa mantene un espacio saludabel y agradable. Nos ta traha cu pasenshi, cariño y profesionalismo, respetando e ritmo y necesidad individual di cada mayor.

Dicon un adulto mayor? Hopi biaha, adultonan mayor no por cuida nan mes manera cu nan tabata haci antes. Por ta dificil pa corda tuma medicamento, pa bay baño, of pa haci tareanan diario. No tur hende tin un famia disponibel pa yuda nan, y no tur adulto mayor kier move pa un institucion. Esey mes ta motibo pa cual Fundacion Cuida Mi Grandi ta existi.

Nos ta invita famianan cu tin un mayor na cas cu ta busca un cuido digno y confiabel pa tuma contacto cu nos. Nos ta cla pa yuda.

WWW.FACEBOOK.COM/CUIDAMIGRANDI
FCMG
Fundacion Cuida Mi Grandi
CUIDO PROFESIONAL Y PERSONAL
NOS SERVICIO TA INCLUI:
• Asistencia cu toma di medicamento
• Cuido personal y higiene
• Yudansa den cuido medico profesional
• Apoyo emocional
Whatsapp: +297-630-3663
Contacta nos pa mas informacion.
Nos ta cla pa yuda bo.

Tocante mas eror persistente...

Den e edicion aki di nos column semanal tocante Papiamento nos ta sigui trata algun tema cu cual nos a cuminza den e anterior edicion pero no por a inclui tur. Den pasado nos a trata e temanan aki caba, pero ta parce nos bon pa trece nan na atencion publico, ya cu nos ta mira nan bolbe cada biaha atrobe den publicacion na Papiamento. Den e edicion anterior (diasabra 30-mei-2026) nos a publica entre otro e forma corecto di aplica e conocido 'nan' y e forma corecto, segun nos, di skirbi e combinacion di palabra 'cune' o 'cunele'. Aki anto algun mas di e erornan mas comun cu nos ta haya den publicidad.

Paso (pasó) envez di pasobra
Ultimamente a bira un custumber caba pa pronuncia y skirbi 'paso' (pasó) envez di e palabra completo 'pasobra'. Mientras cu den forma di papia e ta di comprende, cu nos afan eterno di abrevia palabra, pero ora di skirbi e ta causa confusion, ya cu e palabra 'paso' ta ser usa pa siglos caba pa algo totalmente otro: un stap. Y pasobra nos tin e acuerdo den Papiamento (di Aruba) cu nos no ta skirbi accent, no tin nada cu den forma skirbi ta indica e diferencia. Solucion: skirbi 'pasobra'.

Prueba envez di proba
Regularmente nos ta tende y lesa e uso di e palabra 'prueba' como verbo envez di usa e verbo original cu ta den nos idioma pa varios siglo caba y cu ta esun cu nos a adopta di Spaño y/o Portugues: probar/provar. Nos a adopta desde semper e verbo y e sustantivo manera nan ta: probar y prueba. Lo ta duna mas claridad si nos keda distingui e dos cosnan aki, manera den e siguiente frase: "Si bo kier proba algo, anto bin cu prueba." Atencion: e verbo 'probar' den sentido di haci un prueba, un intento o experimento, na Papiamento ta 'purba' cu tambe tin mesun origen.

Tabatin o tabata tin
Esaki tambe ta hiba nos na origen di nos idioma. Nos tin un manyen di verbo cu no conoce e 'ta' nan dilanti pa indica presente. Un di nan ta e verbo 'tin' (manera tambe 'sa(bi)', 'por', 'gusta', 'mester', 'conoce', e.o.). Por lo tanto no ta pone e 'ta' hunto cu e 'taba' cu nos a hereda tambe di e fuentenan Portugues y Spaño (di 'estar': estaba/estava). Anto lo corecto ta pa skirbi y pronuncia 'tabatin' y no 'tabatatin' o 'tabata tin'. Ta bon pa inclui aki otro ehemplo di nos afan di abrevia palabra. Tin ora nos ta tende un hende bisa: "Mi ta di bay e fiesta pero finalmente m'a keda cas." Loke e persona ta haci ta corta e palabra original 'tabata' te na 'ta' pero e contexto ta mustra claramente cu e ta papiando di algo den pasado, por lo tanto su 'ta' ta reemplaza aki e 'tabata'.

Pero, pa completa e asunto, mester bisa cu tin algun verbo cu tin algun excepcion, dependiendo di tempo y contexto. Por ehemplo: e verbo 'conoce' no tin un 'ta' su dilanti den presente, pero den otro situacion si, por ehemplo: "Trafico ta conoce otro victima mortal." E ta un forma mas corto di bisa "trafico a (yega na) conoce otro victima." Pa no lubida e forma 'normal' di usa 'conoce': "Mi no conoce tanto experto di e materia ey, y sigur no aki." Mescos e ehemplo anterior, cu e verbo 'conoce' tambe nos por haya e fenomeno di un 'ta' dilanti cu realmente ta un 'tabata' corta pa mas facilidad den papia. Ehemplo: "Mi ta conoce e persona ey desde mucha."Sin embargo, ora di skirbi no haci esey, skirbi henter e verbo 'tabata'. Pakico nos sa sigur cu esey e kier bisa? Pasobra si e kier a aplica presente, anto e lo a bisa: "Mi conoce e persona ey desde mucha." Papiamento ta resulta un poco mas complica cu hopi ta kere...

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 425.000,-
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
HUNGA AWO

Dokternan Hulandes ta entrega keho contra Philip Morris pa campaña controversial

(NLTimes) - Un grupo di dokter y organisacionnan benefico di salud a entrega un keho cerca e comite Hulandes pa codigo di aviso contra un compaña di Philip Morris International (PMI).

E gruponan ta acusa cu e campaña ta duna mal impresion na publico usando un herment podera pa AI cu nan ta bisa ta diseña pa influencia opinionnan y eherce influencia riba tabaco Europeo y regulacionnan di nicotina.

"Esaki ta un campaña di lobby coordina pa un industria cu ta haci miyones di hende mundialmente malo y ta causa miyones di morto tur aña," Hans Snijder, director di Hartstichting a expresa.

E campaña controversial ta centra riba poster poni na districtonan di benta Hulandes. Pa medio di scan un codigo QR riba e avisonan, miembronan di publico ta hiba un website unda nan por scoge for di un rango di argumento cu ta opone regulacionnan di tabaco y nicotina mas estricto. E plataforma e ora ta usa inteligencia artificial pa genera un respuesta personalisa cu usuarionan por manda directamente na e Comision Europeo como parti di e proceso di consulta.

"Esaki no ta participacion neutral di ciudadano, sino un campaña di influencia cautelosamente diseña cu ta crea e impresion cu hende ta expresando nan propio opinion, mientras cu en realidad nan ta guia na un direccion predetermina," Danielle Cohen, un patologo di pulmon na LUMC a comenta. "Tin decenas di boton cu ta opone regulacionnan mas estricto y solamente 1 cu ta permiti usuarionan indica sosten pa regulacionnan mas estricto."

E dokternan su abogado ta argumenta cu e campaña por cualifica como promocion di tabaco, cual ta prohibi. Tambe nan ta acusa cu e website no ta cumpli corectamente cu GDPR," aunke ta puntra hende indica si nan ta huma of no usando productonan di tabaco alternativo. Esey ta data sumamente sensitivo," abogado Laura van Gijn a bisa.

Pa e motibo aki, un rap-

port tambe lo keda entrega na e autoridad pa proteccion di data Hulandes. Ademas, Smoke-Free Generation su aliansa (Hartstichting, Longfonds y Koningin Wilhelmina Fonds) a entrega un keho tocante e campaña cu e autoridad encarga cu siguridad di producto pa consumidor y cuminda na Hulanda.

Dokternan y otro partidonan preocupa a organisa un protesta na stacion central di Utrecht, un di e sitio unda PMI su posternan ta poni. Via e keho y e manifestacion, nan ta spera di "contribui na debate publico mas amplio tocante e rol di e industria di tabaco den consulta publico y creacion di politica."

Burger King ta desafia prohibicion di promocion di carni cu hamburger vegetariano cu ta parce carni

(NLTimes) - Despues di e prohibicion riba promocion di carni, Burger King su avisonan te ainda ta presente na Amsterdam. Sinembargo, despues di wak di cerca, por ripara cu e burger ta marca como "apto pa vegetariano."

E campaña no a ser ricibi di manera positivo di Partij voor de Dieren. "Esaki ta engañoso," lider di Fraccion di Amsterdam Anke Bakker a bisa den un entrevista cu RTL. "Sabiamente traha, pero e ta hopi engañoso y pa e motibo aki no por bira e standard."
"Nos lo garantisa pa esaki no keda permiti. E mester ta claramente vegetariano," Bakker a bisa.

Promocion pa carni, vakantie via avion, crucero y vehiculonan convencional di gasolin a keda prohibi na Amsterdam desde dia 1 di mei.

Bakker ta señala na e ordenansa APV di Amsterdam. E ta declara cu e prohibicion ta aplica na promocion di productonan cu, basa riba nomber, aparencia y otro caracteristicanan, claramente ta consisti di bestia morto completamente of parcialmente cu intencion di consumi.

"Pues e no ta bisa cu bo por simplemente sigui haci loke bo tabata haci semper, pero cu un texto cu casi no por lesa y un aclaracion abao."

Un periodo di transicion te ainda ta aplica e aña aki.

E municipio lo cuminsa cu aplicacion y emision di boet cuminsando dia 1 di januari 2027.

Studiante di Utrecht ta fayece 2 dia despues di participa den maraton

(NLTimes) - Un coredor cu a collapse durante Utrecht Marathon diadomingo a fayece na hospital dos dia despues.

E hoben tabata un studiante na Utrecht University. E universidad a confirma e noticia na NU.nl, enfatisando cu su famia no ta desea di comparti mas informacion.
E hoben a collapse durante e maraton alrededor di 12:30pm diadomingo. Servicionan di emergencia, incluyendo ekipo di trauma via helicopter, rapidamente a presenta na e escena. Servicionan di emergencia a rescuscita e homber y a hib'e hospital, unda el a fayece diamars.

E maraton a para brevemente y despues a cambia ruta rond di e servicionan di emergencia.
E hoben tabata miembro di e asociacion di studiante di Utrecht, Verita. E asociacion a bisa cu e noticia di su morto ta topa cu "lamento grandi," Veritas a declara un periodo di luto di 5 dia.

Varios coredor a collapse durante maraton na Utrecht, Groningen y Amersfoort fin di siman pasa. Mayoria a sufri di cansancio causa a calor of heat stroke.

BONDIA ARUBA

SETAR ta introduci su solucion nobo SETAR Fleet Management den colaboracion cu Geotab

SETAR ta introduci entrante 1 di juni 2026 su solucion nobo y future-ready pa maneho di wagenpark, yama SETAR Fleet Management, den colaboracion cu e plataforma Geotab. Un solucion premium y innovativo pa companianan por modernisa y optimalisa nan wagenpark.

Geotab ta lider global den operacionnan conecta, video telematics y analisis basa riba AI. Cu mas di 100 mil cliente di wagenpark chikito y mediano pa companianan grandi riba e lista di Fortune 500 y organisacionnan den e sector publico.

E solucion aki ta ofrece clientenan:
- Control total y visibilidad riba nan wagenpark
- Miho eficiencia operacional
- Posibilidad pa baha gasto
- Tecnologia future-proof (incluyendo support pa vehiculonan electrico)

Pa celebra e lansamento aki, SETAR tin su promocion yama "Power Play Special", valido te cu 15 di juni 2026. Clientenan comercial cu aplica pa un contract di dos aña lo ricibi ekipo y instalacion gratis como tambe 1 luna di abonnement gratis.

E introduccion di e solucion SETAR Fleet Management ta un stap importante den e desaroyo di nos servicionan y e fortalecemento di nos portfolio corperativo. Cu Geotab como partner nos ta ofrece un solucion fuerte, innovativo y competitivo cu ta cumpli cu e necesidadnan di organisacionnan moderno. E solucion aki lo funciona haciendo uzo di SETAR su red di IoT. Esaki ta conforme e standard di LTE CAT M1.

Corsou y Sint Maarten ta yega na acuerdo pa fortalece independencia di Banco Central

(CuracaoChronicle)— Gobiernonan di Corsou y Sint Maarten a yega na acuerdonan importante cu tin como meta fortalece independencia y gobernacion di Banco Central di Corsou y Sint Maarten (CBCS), despues di un cumbre bilateral cu a tuma luga na Willemstad.

Durante e reunion di nivel halto, minister di Finanzas di Corsou, Charles Cooper, y minister di Finanzas di Sint Maarten, Marinka Gumbs, a acorda riba un serie di principio diseña pa mehora structuranan di gobernacion den CBCS y proteha stabilidad di e union monetario comparti pa tur dos pais.

E discusionnan a conta cu presencia di prome minister Gilmar "Pik" Pisas di Corsou, prome minister Luc Mercelina di Sint Maarten, miembronan di Directiva Ehecutivo y Conseho di Supervision di CBCS, y a ser presidi pa facilitador independiente Prof. Dr. Jaap de Winter.

E cumbre a sigui desacuerdonan anterior entre e dos pais tocante nombramentonan pa Conseho di Supervision di CBCS. A pesar di e diferencianan ey, tur dos gobierno a reafirma nan compromiso comparti pa mantene un banco central independiente y un union monetario fuerte como pilarnan esencial di stabilidad y resistencia economico.

Segun e participantenan, preservacion di stabilidad di prijs y mantencion di un tasa di cambio fuerte y confiable ta keda e obhetivonan central di e union monetario.
Un di e resultadonan principal di e cumbre tabata e nominacion unanime door di Conseho di Supervision di candidatonan pa e posicion di Presidente di CBCS y pa dos vacatura den Directiva Ehecutivo. E nominacionnan lo awor ser revisa conhuntamente pa tur dos minister di Finanzas prome cu haci nombramentonan formal.

E ministernan tambe a pidi Prof. De Winter pa duna conseho tocante varios modelo di gobernacion pa presidencia di Conseho di Supervision. Ademas, tur dos banda a acorda cu fortalecemento di confianza, transparencia y respet mutuo mester forma e base di cooperacion den futuro.

Oficialnan a enfatisa importancia di establece procedementonan cla y mecanismonan di rendicion di cuenta pa sigura gobernacion efectivo y preveni disputanan den futuro.
Un otro desaroyo significativo ta relaciona cu oficina di CBCS na Sint Maarten. Minister Gumbs a anuncia cu e lo pidi Directiva Ehecutivo y Conseho di Supervision pa desaroya propuestanan cu tin como meta fortalece aun mas presencia y operacionnan di e banco central riba e isla.

Tur dos minister di Finanzas a describi e acuerdonan alcansa durante e cumbre como un paso importante pa sigura un sistema monetario prepara pa futuro y un banco central completamente independiente.

Nan a enfatisa cu un CBCS fuerte y bon goberna ta esencial pa mantene confianza den e infrastructura financiero comparti di Corsou y Sint Maarten y pa sostene stabilidad economico a largo plazo den tur dos pais.

Minister di Husticia di Corsou ta condena violencia na centro di detencion hubenil despues cu intruso a agredi hobennan

(Curacaochronicle) - Minister di Husticia Shalten Hato a condena firmemente un incidente violento cu a sucede diaranson anochi na Institucion di Husticia Hubenil di Corsou (JJIC), unda un intruso supuestamente a drenta e facilidad, a agredi dos hoben y a causa daño significativo na e propiedad.

Segun informacion publica pa Ministerio di Husticia, e sospechoso ta un miembro di un famia cu, segun reportahenan, a keda envolvi den incidentenan anterior y cu varios miembro tabatin encuentronan anterior cu autoridadnan di ley.

Ministerio a declara cu e individuo a drenta tereno di e institucion hubenil y a comete actonan di violencia y destruccion. Durante e incidente, dos hoben cu ta kedando na e facilidad supuestamente a ser ataca. E sospechoso tambe a causa daño considerabel na vehiculonan y otro propiedad perteneciente na e institucion.

Minister Hato a describi e accionnan como completamente inaceptabel y a enfatisa cu seguridad, orden y stabilidad ta esencial pa cuido, guia y rehabilitacion di hobennan hospedando na JJIC.

Cuerpo Policial di Corsou (KPC) a responde rapidamente na e incidente y a logra detene e sospechoso na e sitio poco despues cu e actonan di violencia y destruccion a tuma luga.

Hato a expresa preocupacion cu e mesun famia repetidamente ta conecta cu incidentenan negativo y a enfatisa cu conducta asina no lo ser tolera.

Ministerio no a publica mas detaye tocante condicion di e dos hobennan envolvi of extension di e daño causa. Autoridadnan ta continua nan investigacion riba e incidente.

E suceso ta bin mientras gobierno ta busca pa fortalece condicionnan na e facilidad di detencion y rehabilitacion hubenil, cual ta hunga un rol clave den cuido y reintegracion di hoben condenado riba e isla.

Gobierno Hulandes ta prefera un regulacion di EU en bes di un limite nacional di edad pa uso di rednan social

(NLTimes) - Den un debate na Parlamentario, Secretario di Estado Willemijn Aerdts a argumenta cu cualkier rekisito di edad minimo pa uso di rednan social mester ser introduci na nivel di Union Europeo (EU), y no door di cada pais miembro separa. Segun Aerdts, un enfoke coordina ta necesario pa evita un sistema fragmenta den cual diferente pais ta aplica diferente limite di edad y regulacion.

“Mas y mas pais ta investigando e posibilidad aki,” e Secretario di Estado di D66 a bisa. “Ora mi a cuminsa tres luna pasa, tabatin nuebe pais cu tabata considerando esaki; awor te cu 14 pais ta haciendo esey.” Segun Aerdts, introduci e medida na nivel Europeo lo sigura cu mesun reglanan ta aplica den tur pais, haciendo nan mas dificil pa evita.

Aerdts a bisa cu e ta na fabor di un limite minimo di edad, por ehempel 15 aña. “Na e momento aki, rednan social no ta suficientemente sigur pa muchanan debi na algoritmonan adictivo y contenido dañino cu no ta ser modera suficiente.”

Cualkier rekisito di edad minimo mester ser implementa den un manera cu ta respeta privacidad, Aerdts a bisa. “Mi pio pesadiya ta un situacion unda muchanan mester para dilanti di nan webcam cu un paspoort den man.”

E acuerdo di coalicion entre D66, VVD y CDA ta inclui un propuesta pa establece un edad minimo di 15 aña pa uso di rednan social. Un mayoria den Tweede Kamer ya a mustra anteriormente cu nan ta na fabor di introduci un limite di edad asina.

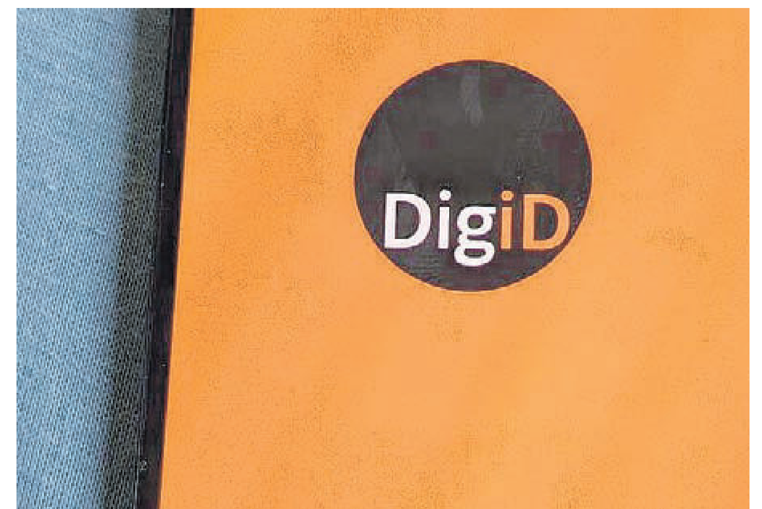
Na comienso di e aña aki, Instituto Trimbos a argumenta cu introduci un limite minimo di edad no necesariamente ta haci muchanan mas sigur online. Segun e instituto, e responsabilidad pa seguridad mester cay riba e plataformanan digital y no riba e usuarionan hoben.

Investigador Nastasia Griffioen a agrega cu muchanan normalmente ta busca manera di evita restriccionnan, sin worry cu e medida cu ta ser implementa. Tambe el a adverti cu prohibicionnan por hacie mas dificil pa muchanan busca ayudo ora nan topa cu problemanan online.

Gobierno Hulandes lo permiti solamente companianan Europeo opera e plataforma DigiD

(NLTimes) - E siguiente compania cu lo ta responsable pa maneha parti di DigiD mester ta un compania Europeo. Secretario di Estado pa Asuntonan Interno Eric van der Burg a comunica esaki den un carta manda na Tweede Kamer. E destaho pa e contrato despues di augustus 2028 lo ser conduci bao di Ley di Adkisicion pa Defensa y Seguridad (ADV).

“E motibo pa esaki ta cu e ADV ta ofrece mas posibilidad cu un destaho Europeo regular pa limita riesgonan pa seguridad nacional,” e Secretario di Estado di gabinete di VVD a declara. E ADV ta stipula cu solamente companianan Europeo ta eligibel pa garantisa seguridad.

Actualmente, DigiD ta ser maneha parcialmente pa Solvinity, un compania cu ta den man di un inversionista Britanico. E compania Mericano Kyndryl tabata interesa den cumpra Solvinity.

E gabinete a blokia e adkisicion ey siman pasa, siguiendo e conseho di Oficina di Revision di Inversion (BTI). Tweede Kamer tabatin preocupacion cu gobierno Mericano por a haya acceso na DigiD of cu nan por a forsa un ciere di e sistema pa medio di Kyndryl.

E compania mes a declara cu nan lo haci tur loke ta posible pa evita un situacion asina, pero nan no por a garantisa cu esey ta completamente imposibel. Debi na legislacion Mericano, gobierno di Merca por interveni den cierto circunstancianan of solicita datonan for di companianan tecnologico Mericano.

Door di organisa e siguiente destaho bao di e Ley di Adkisicion pa Defensa y Seguridad, paisnan cu tin legislacion similar lo keda exclui di participacion den maneho di DigiD, Van der Burg a bisa.

E Secretario di Estado tambe a indica cu datonan relaciona cu DigiD y MijnOverheid lo ser miho proteha, siguiendo recomendacionnan di un investigacion no publico tocante e posible adkisicion di Solvinity pa Kyndryl.

Caribbean Palm Village Resort

WE ARE HIRING
Your Next Career Opportunity Awaits
WE HAVE JOB OPENINGS FOR

• Maintenance Handy man
Job requirement:
Knowledge of Maintenance operations
Responsible for performing general maintenance and repair work, including plumbing, electrical, painting, and basic facility upkeep.
Must have practical troubleshooting skills, the ability to use hand and power tools safely, and a strong commitment to maintaining a safe and functional environment.
Good communication
Minimum 2 years of experience in maintenance

• Gardener
Job requirement:
Basic knowledge of plants, lawns, and garden maintenance
Ability to use gardening tools and equipment
Ability to follow instructions and work independently

• Room-Attendant
Job requirement:
Cleans and maintains guest rooms, restocks supplies, and ensures a clean, comfortable environment for guests.

• Houseman
Job requirement:
Cleans public areas, delivers linens and supplies, assists room attendants, and maintains overall cleanliness and organization.

We offer:
Competitive Wages,
Bonus, Savings, Life
Insurance, Dental & Vision

APPLY NOW

If you are interested in applying, please submit your CV to: Mary@cpvr.com
For hand delivered application, please pass by Human Resources Office,
From Monday through Friday from 9:00 am to 3:00 pm

BONDIA ARUBA

Candidatonan di Peru ta haci nan ultimo apelacion den careda preta enfoca riba crimen

(AFP) - E aspirantenan presidencial rival di Peru a haci nan ultimo apelacion na votadornan diahuebs, cerando un careda duro y extremadamente preta domina pa rabia tocante aumento di crimen y instabilidad politico.

Conservador Keiko Fujimori y iskierdista Roberto Sanchez a organisa eventonan rival na Lima prome cu votacion diadomingo, unda sostenedornan ferviente ta zwaai bandera argumentando cu nan oponentenan "comunista" of "dictador" lo destrui e pais.

"Nos no por laga nan gana cu comunismo y terorismo," Merida Delgado Perez, di 65 aña, cu ta sostenedor di Fujimori, a bisa, expresando temor cu e banda iskierda por guia Peru riba e mesun caminda mira na Venezuela y Cuba.

Cada candidato a presenta e eleccion como un punto di cambio pa un pais cu a pasa door di ocho presidente den un decada.

Encuestanan ta mustra cu nan ta separa pa apenas algun punto, cu aproximadamente un kinto parti di votadornan ainda indeciso den e ultimo siman di campaña.

Un prome buelta inconcluso cu decenas di candidato a refleha frustracion amplio cu e clase politico di Peru.
Fujimori, ken ta buscando e presidencia den su di cuater intento, a haci campaña riba un plataforma duro di seguridad, primintiendo despliegue militar y prisonnan mas stricto pa enfrenta extorsion y crimen violento cu ta aumentando.

Na su ultimo mitin, el a urgi votadornan pa apoy'e pa "evita caos y retroceso".
"Nos kier un gobierno cu ta trece paz, cu ta reestablece orden. Mi no lo defrauda boso," el a bisa.

Fujimori a invoca legado di su tata, Alberto Fujimori — kende a lidera Peru for di 1990 te 2000 — presentando su mes como e candidato capaz di reestablece orden na un momento cu inseguridad ta domina bida diario di hopi Peruano.

Cifra di asesinato den capital Lima a triplica den apenas cinco aña, segun dato oficial.
"Seguridad a ser afecta hopi malo na Peru, y nos ta spera cu ken cu tuma cargo por reduci esaki," Jeanette Carlos Cordon, un enfermera di 32 aña cu lo vota pa Fujimori, a bisa.

"Recientemente tabatin hopi extorsion, y tur dia hende ta muri pa motibo di esey," el a bisa.

Extorsion, asesinatonan, pago di proteccion

Legado di Alberto Fujimori ainda ta defini e identidad politico di su yiu muhe — y ta tanto un bentaha como un desbentaha.
Su sostenedornan a elogi'e pa derota insurgentenan iskierdista y stabilisa economia, pero despues el a ser encarcela pa corupcion y abuso di derecho prome cu su morto na 2024.
Candidato iskierdista Sanchez a posiciona su mes como e voz di votadornan mas pober y rural, primintiendo "cambio radical" y culpando elitenan estableci y impasse den Congreso pa añas di instabilidad.

Na su propio mitin, el a priminti un kibramento cu e pasado.

"Esaki lo ta fin di e caos, fin di señora K, fin di asesinatonan, corupcion y impunidad," el a conta sostenedornan cu tabata celebrando.

"Nos pais tin mester di cambio real, no mas e mesun cosnan," el a agrega.
Sostenedornan di Sanchez ta culpa Fujimori pa debilita institucionnan y permiti rednan criminal expande memey di crisisnan presidencial continuo.

"Keiko ta representa continuacion di dictadura hereda for di su tata," Cristina Sotomayor, di 63 aña, a bisa.
"Mi a biba durante era di su tata, cual tabata marca pa corupcion total," el a bisa.

Den areanan di Lima afecta pa crimen, votadornan ta bisa cu seguridad ta nan preocupacion principal, cu extorsion y violencia ta forma parti di nan rutina diario y amplifica demandanan pa liderato decisivo.
"Bida diario na Peru por ta eng — tin asina tanto crimen y asina tanto asesinato," agricultor Raul Poras, di 52 aña, a bisa.

"Extorsion, asesinatonan, pago di proteccion — tur esaki ta pasando."

A pesar di e turbulencia, economia di Peru a keda relativamente stabil, lagando e proximo presidente pa nabega un Congreso dividi y desconfianza publico profundo den gobierno.
Alrededor di 27 miyon Peruano ta eligibel pa vota den e segunda ronda di diadomingo.

Polis Boliviano ta habri caminda clave pa La Paz afecta pa protesta

(AFP) – Diabierna polis y soldadnan Boliviano a limpia un caminda clave cu manifestantenan antigobierno a blokia cu escombro pa impedi entrega di cuminda y otro suministro pa La Paz.

Manifestacionnan di un luna pidiendo pa e renuncia di presidente centro-derechista Rodrigo Paz a paralisa e nacion Andino, cu alrededor di 100 blokeo di protesta den e pais causando scarsedad severo di cuminda y suministro medico den e ciudadnan principal.

E lider pro-empresa, respalda pa Merca, a asumi cargo na november primintiendo pa resolve e crisis economico mas grave di e pais den decadas, pero su reformanan economico impopular y su fracaso pa responde na demandanan social a lanta rabia publico.

Paz repetidamente a haci yamado na manifestantenan pa dialogo, pero diaranson a anuncia un proyecto di ley pa declara un estado di emergencia, cu lo autorisa despliegue militar pa reprimi e movemento y habri e blokeonan.

Mientras Congreso ta debati e medida, oficialnan di polis cu sosten militar diabierna a kita escombro cu tabata strobando un caminda pa La Paz y El Alto for di zuid.

Paz, bishitando e caminda desblokia, a bisa cu e operacion lidera pa minister di Defensa recientemente nombra Ernesto Justiniano tabatin como meta "libera e pueblo Boliviano".

Sinembargo, resto di escombro ainda ta domina e ruta dificil.

Decenas di persona ta cana varios kilometer for di La Paz pa comunidadnan agricola den bisindario pa cumpra suministro di cuminda.

Suministronan tambe ta reduciendo den ciudadnan di Cochabamba, Oruro y Potosi.

Gobierno ta acusa ex-presidente socialista Evo Morales — ken ta scondiendo for di acusacionnan relaciona na su relacion cu un adolescente cu ken supuestamente el a haya un yiu — di fomenta e disturbionan.

Administracion di Paz a ricibi un impulso di sosten nobo for di Merca diahuebs, ora Secretario di Defensa Pete Hegseth a publica riba X pa adverti cu Washington ta "observando".

"Bolivia no mester permiti su mes cay victima di e status quo bieu di dominio narco-terorista den region," el a bisa, sugeriendo na e rol di region Chapare di Morales, unda ta cultiva cocaina, den comercio di cocaina di Bolivia.

"Nan ta recuri atrobe na retorica di 'narco-terorismo' pa stigmatisa protesta social y desacredita demandanan legitimo," Morales a responde riba e plataforma di red social.

Puerto Rico: Ciudadano y organisacionnan ta protesta contra e "agenda di destruccion ambiental"

(ElNuevoDia) - Decenas di ciudadano a yega e Centro di Convencion na San Juan diaranson pa mustra nan oposicion contra loke nan a yama e "agenda di destruccion ambiental" di e administracion di Jenniffer González. Cu poster den man, nan a sali na defensa di e topografia di calichi di Puerto Rico, playanan publico y e recurso di awa. Na mesun momento, nan a expresa nan oposicion contra e debilitacion di leynan cu ta proteha medio ambiente, mineria y e proyecto Esencia.

Diferente organisacion ambiental y comunitario a convoca e manifestacion pa rechasa un "dialogo ehecutivo" cu tabata programa na e mesun lugar. E actividad a ser organisa pa e Asociacion di Minero, Asociacion General di Contratista y Asociacion Portoriqueño di Concreet pa discuti, entre otro tema, regulacion di e topografia di calichi, reforma di e sistema di permiso y revision di e Plan di Uso di Tereno.

E evento, den cual e secretario di Departamento di Recurso Natural y Ambiental (DRNA), Waldemar Quiles Pérez, y e presidente di e Junta di Planificacion, Héctor Morales, tabata participa como orador— a ser posponi, segun un empleado di e Centro di Convencion a informa poco prome cu e programa a cuminsa.

E posponemento no a para e manifestantenan, kende a forma un liña di protesta pa denuncia accionnan di e administracion actual contra medio ambiente. Entre e gritonan cu a ser scucha tabatin: "Puerto Rico no se vende, Puerto Rico se defiende"; "Al gobierno criminal, lo vamos a sacar"; y "Las playas no se venden".

Esnan presente tambe a usa e oportunidad pa exigi e renuncia di Quiles Pérez como secretario di DRNA. Un di e posternan tabata bisa: "#WaldiRenuncia".

"Tin preocupacion pa tur e proyectonan cu e Poder Legislativo y Ehecutivo a presenta, cu ta debilita mas di 30 aña di leynan cu ta proteha, tanto den futuro como den presente, e bienestar di e poblacion Portoriqueño," Abel Vale, presidente di e organisacion Ciudadanos del Karso, a declara.

Un di e propuestanan cu ta dilanti di Legislatura ta e Proyecto di Camara (PC) 1079, cu ta busca debilita e ley cu ta proteha e topografia di calichi pa facilita mas desaroyo economico den e region. Segun Vale, e medida aki — presenta pa e presidente di Camara di Representante, Carlos "Johnny" Méndez — lo laga e Ley 292 di 1999 "completamente inutil".

"Nos mester puntra nos mes: actualmente e region cu topografia di calichi no ta ser probecha? Ken ta suministra awa na e industria farmaceutico, cu ta crea trabaonan bon paga riba isla? E region aki. Ken ta provee mas cu 400.000 usuario di AAA (Autoridad de Acueductos y Alcantarillados) cu awa na cas? E region aki. Ken ta suministra e cunukeronan den e region noord cu awa pa nan cunucu? E ora, pa ken exactamente e ley aki ta?" Vale a cuestiona.

Otro proyectonan cu a causa preocupacion entre gruponan ambiental y defensornan di medio ambiente ta e proyecto cu ta busca redefini e zona maritimo-terestre (PC 25) y e reforma proponi pa e sistema di permiso (Proyecto di Senado (PS) 1173 y PC 1213).

Lidernan ambiental a critica e falta di espacio pa presenta nan preocupacionnan na esnan cu ta tuma decisionnan, mientras cu funcionarionan manera Quiles Pérez ta acepta participa den dialogo manera esun cu a ser posponi.

"No tin participacion real, significativo y equitativo. No tin un vision di pais pa termino largo enfoca riba e crisis climatico y beneficio di pueblo door di proteccion di nos bienes natural comun. Ademas, hopi hende ta bisa nos cu nan ta cansa pasobra ta cera tur e caminda pa nan: e caminda administrativo, Corte. Esaki ta representa un fayo den e pais. Un biaha mas, nos mester insisti cu nos no por separa loke ta politico di loke ta ambiental, economico ni social," Hernaliz Vázquez, directora di Sierra Club Puerto Rico, a declara.

Di su parti, experto Sondra Vega Castillo a pidi comunidad pa keda alerta y organisa nan mes pa proteha e recursonan natural.

"Lamentablemente, tur e medidanan aki ta pone na riesgo e calidad di bida di Portoriqueñonan. Sea door di destruccion directo di ecosistemanan, pasobra especienan ta disparce y hopi di nan ta polinisador importante cu despues tin impacto riba agricultura; of sea pasobra nan ta menasa cuerponan di awa cu ta vital pa nos, specialmente den e scenario nobo di cambio climatico. Nos mester keda alerta y atento, pasobra den mesun medida cu e leynan aki ser aproba of cu e proteccion di nos ecosistemanan ser cambia, nos calidad di bida lo cambia tambe. Esaki ta inevitabel," el a afirma.

The Birdie
CLUB HOUSE RESTAURANT
MATCH DAY
ON BIG SCREEN!
JUNE 14, 2026 | STARTING AS OF 12PM
CURACAO VS GERMANY
1:00PM
NETHERLANDS VS JAPAN
4:00PM
LIVE VIEWING ON OUR 98" SCREEN
Beer Bucket Specials / Champagne Specials
Championship Snack Platter
Live Entertainment
TIERRA DEL SOL
by IBEROSTAR
For reservations please call 586-7800
Ext. 231 or 242 | tdsba1@iberostar.com
Opentable.com/thebirdie | Tierradelsol.com

Flashback di diasabra ultimo "Capes for a Cause"

Cruz Cora Aruba ta mira back cu hopi gratitud riba un anochi exitoso durante e evento pa recauda fondo "Capes for a Cause", cu a tuma lugar diasabra ultimo.

E evento a trece diferente hende den nos comunidad hunto , companianan local y sostenedornan cu un meta comun: contribui na bienestar di nos comunidad.

Cruz Cora Aruba kier expresa su sincero gradicimento na tur persona y empresa cu a mustra nan apoyo door di cumpra ticket y participa activamente. Danki na nan generosidad, nos lo por sigui realisa diferente proyecto pa comunidad cu ta enfoca riba alivio di sufrimento humano y fortalece e capacidad di nos isla pa recupera di cualkier calamidad.

Un gradicimento special ta bay na nos sponsor principal y nos partner pa nan apoyo valioso y colaboracion profesional den e organisacion di e evento.

Tambe nos kier gradici Ruth de Cuba y su team pa e tapas delicioso y servicio excepcional cu a contribui grandemente na e experiencia positivo di e anochi.

Ademas, Cruz Cora Aruba ta reconoce y gradici tur sponsor di doorprize pa nan contribucion generoso.

"Capes for a Cause" a demostra e poder di colaboracion y solidaridad den nos comunidad. Cruz Cora Aruba ta comprometi pa sigui traha hunto cu comunidad pa crea impacto positivo y duradero.

Pan Boyo

Ingrediente:
145 gram di pan
100 gram di sucu
80 gram di rasenchi
450 ml di lechi
1 1/12 Cuchara di cinnamon
1 Cuchara extra di sucu pa dorna e pan boyo
1 Cuchara extra di sucu pa e panchi
2 Telep sucu di vanila
2 Telep manteca
1 Telep baking powder 4 webo

Preparacion
1.Cende y keinta e forno na 180 grado C. Pone 2 telep di manteca un banda pa suavisa.
2.Scheur e pan den pida chikito (2x2cm) y pone esaki den un comchi.
3.Agrega e lechi na e pan y laga esaki sinta 5 pa 10 minuut.
4.Vet e panchi di bolo cu manteca y strooi 1 cuchara di sucu n'e fondo, sigura pa tapa tur e manteca.
5.Den e comchi cu pan, agrega e rasenchi y cinnamon. mescla esakinan bon.
6.Agrega e sucu, sucu di vanila, y baking powder na e mix to y mescla bon.
7.Agrega 2 telep manteca, zorg pa esaki ta suave y mescla den e mansa.
8.Agrega e webo na e mansa y draai pa sigura cu tur webo mescla den e mansa.
9.Agrega e mansa den e panchi di bolo y pon'e den forno. Lag'e e horna pa 1 ora y saca for di forno.
10.Strooi 1 cuchara di sucu pa dorna e pan boyo y laga hor na pa 15 minuut. Saca for di forno, corta y sirbi.

This isn't dinner, it's a lifetime upgrade
GAIA · HOUSE OF GRILL · × Veuve Clicquot
JUNE 13, 2026 | 9PM - 1AM
AFTER DARK
Veuve Clicquot
JOIA BY IBEROSTAR
ONE ICONIC ADULT BOX
BUBBLY, BOLD BITES, MIDNIGHT VIBES
Reservations through Opentable.com
GAIA House of Grill | JOIA Aruba by Iberostar
J.E. Irausquin Blvd 230

Competencia Arte di Palabra ABC 2026 a celebra talento y creatividad den papiamento

Diasabra ultimo a tuma luga cu hopi exito e Competencia Arte di Palabra ABC 2026 na Paseo Herencia Ballroom. E evento special aki, organisa pa Departamento di Cultura Aruba y Comision Arte di Palabra ABC, a reuni hobennan talentoso di Aruba, Boneiro y Corsou den un anochi dedica na creatividad, literatura y expresion artistico den nos lenga materno Papiamento.

Durante e competencia, participantenan a presenta poesia, conta storia y rap, demostrando e balor y beyesa di nos idioma y cultura den un ambiente di fraternidad interinsular. Publico presente a disfruta di presentacionnan profundo, emocional y inspirativo cu a toca diferente tema social, cultural y personal.

E ganadora absoluto di Arte di Palabra ABC 2026 a bira e hoben Destiny Bernabela di Aruba cu su obra "Un Buraco sin Fondo".

E resultado oficialnan ta lo siguiente:

Categoria A
3er luga – Jedrionne Martis (Corsou) – "Amor"
2do luga – Sheona Merkies (Corsou) – "Hóben mi ta!"
1er luga – Zyon Bonafastia (Boneiro) – "Superá opstákulonan di bida"

Categoria B
3er luga – Nishanthalie Molina (Boneiro) – "Ei den bo rikesa ta"
2do luga – G'Shane Emperador (Corsou) – "Kadena yamá kultura"
1er luga – Zyon Bonifastia (Boneiro) – "E bos cu no ta grita"

Categoria C
5to luga – Q'Sheantely Martines (Boneiro) – "Trouma di amistat"
4to luga – Ishuarah Modest (Corsou) – "Rabia skondí di muhé"
3er luga – Shekinah Maxi Mejia (Corsou) – "Reflehonan ku no ta di mi"
2do luga – Shairon Nicolina (Corsou) – "Fula skuridat"
1er luga – Destiny Bernabela (Aruba) – "Un Buraco sin Fondo"

Categoria D
1er luga – Nedion Sluis (Corsou) – "Hulanda mi ke bai"

Categoria E
2do luga – Rebecca Delicate (Corsou) – "Maeve"

1er luga – Qshainy Beaumont (Boneiro) – "Un bashi den mi curason"

Categoria F
3er luga – Shairon Nicolina (Corsou) – "Poppy, mi amiga"
2do luga – Dazhina Mansveld (Boneiro) – "E ultimo biahe"
1er luga – Q'Sheantely Martinus (Boneiro) – "Alegria pa tristesa y tristesa pa alegria"

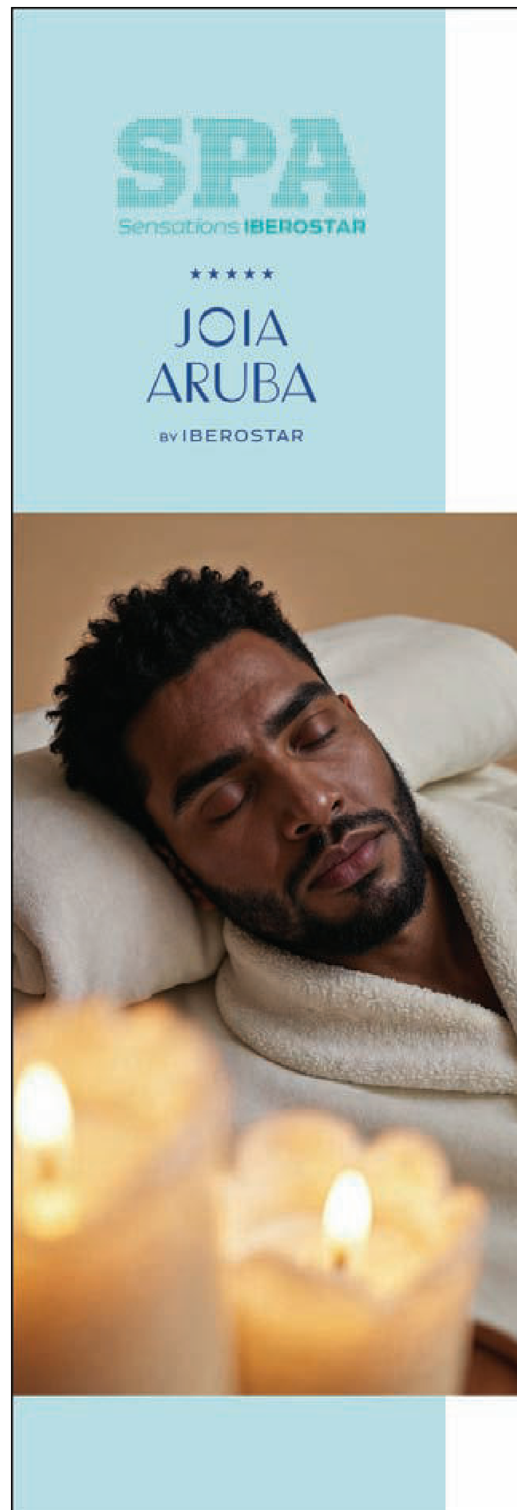

Durante e atardi aki Sr. Luis Rudolfo di Aruba a ricibi su premio como e ganado den e competencia di Haiku den categoria adulto, cual a participa 200 haiku di 34 participante.
Den fin di siman na Corsou nos artista internacional Jonathan Thiel miho conoci como Jeon, a ricibi e Premio Tapushi Literario pa su contribucion valioso na Papiamento,siguis embrpanoscomunidad ABC por cosecha.
Arte di Palabra ABC ta continua siendo un plataforma importante pa stimula hobennan den literatura, creatividad y orguyo cultural den nos islanan ABC.

Corsou ta warda decision di FIFA tocante Locadia prome cu wega di apertura na Copa Mundial

(CuracaoChronicle) - Corsou ta keda den incertidumbre si hungador Jürgen Locadia lo ta disponible pa e ekipo nacional su wega historico na Copa Mundial di FIFA contra Alemania, mientras Corsou su federacion di futbol FFK ta sigui den dialogo cu FIFA tocante un carchi cora cu el a ricibi den un wega amistoso reciente.

Coach di ekipo nacional Dick Advocaat a confirma diahuebs cu no tin un decision final di e cuerpo di gobernacion di futbol mundial.

Locadia a haya un carchi cora durante Corsou su wega amistoso cu Escocia diasabra. Segun Advocaat, e ta keda insigur tocante con FIFA lo evalua e incidente y si esaki lo resulta den un suspension.

"E federacion ta trahando hunto cu FIFA. Nos ta spera di por haya claridad pronto. Nan ta trahando, pero nos no por tuma e decision nos mes," Advocaat a bisa durante un conferencia di prensa na Corendon.

E coach Hulandes veterano a expresa speransa cu cualkier castigo lo ta limita.
"Cu refereenan awendia, bo nunca sa con cos ta skirbi of reporta. Nan por haci esaki hopi serio. Nos no sa con FIFA lo lidia cune. Nos mester warda y wak, pero e lo ta lamentable pa perde un hungador manera e," Advocaat a bisa.

E coach di 78 aña a señala na e ehempel di strea Portugues Cristiano Ronaldo, ken a ricibi un carchi cora aña pasa pero na final a evita un suspension cu lo a preveni su persona di representa su ekipo nacional.

A pesar di incertidumbre tocante Locadia, Corsou ta continuando cu su preparacionnan pa su participacion den Copa Mundial.

E ekipo, The Blue Wave, lo hunga un wega di despedida contra Aruba na Willemstad diasabra prome cu sali pa Merca.

"A yega tempo pa nos gana atrobe. Nos ta cla," Advocaat a bisa.

E coach ta kere cu e carchi cora contra Escocia a hunga un rol decisivo den Corsou su derota.

"Si e wega lo a keda 11 contra 11, nos probablemente no lo a perde. Hunga cu 10 hungador a causa su daño," el a bisa.

Advocaat tambe a enfatisa cu su ekipo ta fisicamente prepara pa e torneo.

"Nos a test y tur cos a bay bon, incluyendo cu hungadornan cu no a hunga. Nos ta cla."

Corsou lo cuminsa su campaña na Copa Mundial contra Alemania prome cu enfrenta contra Ecuador y Costa de Marfil den e etapa di grupo.

Mientras ta reconoce cu su ekipo ta drenta e torneo como e 'underdog', Advocaat a insisti cu no mester subestima Corsou.

"Pa medio di cualifica, nos a logra caba loke varios a pensa ta imposibel. Tur loke nos logra di awo en adelante ta un bonus. Nos por haci cos dificil pa en cu ta. No descarta nos. Si tur hende tin un bon dia, nos por sorprende un oponente y te hasta anota un gol," el a bisa.

Segun e coach, futbol su nacionnan mas grandi no tin un victoria garantisa djis paso nan tin un ekipo mas fuerte.

"E ekiponan aki claramente ta miho cu nos, pero esaki no ta nifica automaticamente cu nan lo gana. Nos djis mester mantene nos nivel pa e 90 minuut."

Internacional Tahith Chong tambe a papia prome cu e torneo y a busca manera di pone e expectativa den perspectiva a pesar di e emocion creciente pa cu Copa Mundial riba e isla.

Aunke Corsou ta rondona pa loke nan ta yama "Blue Wave fever," Chong a bisa cu e no ta sinti presion adicional

"Un mama soltero cu 5 yiu cu no sa di unda lo saca e siguiente placa - esey ta presion," Chong a bisa.

Advocaat, mientrastanto, a papia di manera caluroso tocante e sosten cu e ekipo a ricibi for di pueblo di Corsou.

"E ta sinti manera yega cas. Mi ta stima e positividad di pueblo. Varios di nan tin situacion personal dificil y hopi biaha ta lucha pa cubri nan gastonan, sinembargo nan ta increiblemente orguyoso di nos. Nos por mira con hopi esaki ta nifica pa nan."

E coach ta anticipa cu e magnitud completo di Corsou su participacion na Copa Mundial lo bira mas visible na momento cu e ekipo sali for di e isla proximo siman.

"Proximo siman realmente nos lo sinti e. Esey ta ora cu realmente e lo tuma bida," el a bisa.

Pa loke ta trata su ekipo contra Aruba, Advocaat no a revela nada.

"Pa awo, esaki lo keda un sorpresa."

TIERRA DEL SOL
BY IBEROSTAR

FATHER'S DAY
Relax & Recharge

FATHER'S DAY PACKAGE 1
• Sport massage 50 min.
• Foot reflexology 25 min.
• A glass of champagne or mimosa
Package 1 is valid only on Sunday, June 21st, 2026
$190

FATHER'S DAY PACKAGE 2
• Hot stone back massage 30 min.
• Sharp Haircut 20 min.
• Soothing pedicure 30 min.
• A glass of champagne or mimosa
Package 2 is valid from June 13th till 20th, 2026
$176

Use of our pool area is included • Gift certificate available

Reservation: +297 586 7800. Ext. 230 / 229.
For more information, please email us at tdssp2@iberostar.com

54% di fanatico Hulandes ta menos emociona pa Copa Mundial pa motibo di Donald Trump

(NLTimes) - Un mayoria di fanatico di futbol, 54%, ta bisa cu nan entusiasmo pa e Copa Mundial binidero a sufri daño pa motibo di Donald Trump su presencia y e clima politico na Merca.

E resultado ta bini for di un encuesta representativo ehecuta pa Panel Inzicht pa Algemeen Dagblad (AD).

E controversia politico alrededor di un di e nacionnan organisador aparentemente ta poniendo sombra riba emocion pa Hulanda prome cu Copa Mundial, cu e "Oranje fever" tradicional poco poco den tuma impulso prome cu e torneo na Norte America.

E weganan lo tuma luga na Merca, Canada y Mexico. Investigacion conduci pa EenVandaag Opinion Panel entre mas di 20.000 participante ta mustra cu 10% di e sostenedornan di e ekipo nacional tin plan di boycott emision di Copa Mundial, citando e "Trump show" alrededor di e torneo y FIFA su imagen mancha. E cifra aki ta surpasa e nivelnan di boycott durante e Copa Mundial disputa di Rusia na 2018 y Qatar na 2022.

Esnan critico di e situacion ta señala na varios preocupacion. Un keho comun entre participantenan Hulandes ta cu Copa Mundial ta core riesgo di bira un plataforma pa promocion politico propio, permitiendo Trump y hefe di FIFA Gianni Infantino pa usa e torneo pa impulsa imagen publico. "Nos no mester duna 'paisnan problematico' pa e oportunidad di participa den 'sportswashing,'' un participante a bisa.

Varios sostenedor ta compara e situacion na e Copa Mundial na Qatar, argumentando cu e torneo ta un biaha mas asocia cu un ambiente politico controversial. Nan ta bisa cu e union entre deporte y politica ta preocupante y ta kita atencion for di evento," AD a reporta.

Na comienso di aña, varios grupo defensor y campaña di peticion, incluyendo un iniciativa di DeGoedeZaak, a urgi completa un boycott di e torneo. Oposicion a comenta cu Hulanda mester evita di participa den e evento na Merca.

Dokternan di Maradona 'nunca' mester a permiti cuido for di cas

(AFP) - Icono di futbol Diego Maradona "nunca mester a ser permiti" ricibi cuido na cas despues di operacion di cerebro sin monitoreo y ekipo medico apropia, un ciruhano a bisa na e huicio tocante e strea su morto riba diamars.

Maradona, considera un di e miho hungadornan di futbol den historia, a fayece na aña 2020 cu 60 aña di edad, mientras e tabata recuperando di un operacion na su cerebro.

El a fayece pa fayo den su curason y un edema pulmonar - un condicion unda likido ta acumula den e pulmon - dos siman despues di e operacion.

7 profesional di cuido di salud cu a cuid'e den su ultimo dianan ta den huicio pa negligencia criminal cu a contribui na su morto.

Na april, corte a mira imagennan di e strea di Copa Mundial riba cama despues cu el a muri, cu su stoma visiblemente afecta pa e edema.

Un autopsia a mustra tambe cu e tabata den sufrimento y agonia pa varios ora prome cu el a fayece.

Un di e preguntanan na centro di e huicio ta si e decision pa permiti e ricibi cuido na cas na luga di un facilidad medico a pone su bida den peligro.

Rodolfo Benvenuti, un neurociruhano cu a supervisa Maradona su operacion, a bisa corte na Buenos Aires cu el a sugeri un protocol estricto pa cuido na cas. "Mi a sugeri pa monitor su señalnan vital, su temperatura y presion di sanger pa 24 ora," agregando cu tambe el a sugeri pa Maradona su ekipo medico monitor su orina y "e ausencia of presencia di un edema."

Benvenuti tambe a bisa cu el a recomenda pa e cas, na Tigre unda a hiba Maradona, ta ekipa cu tur ekipo di emergencia y pa e ricibi un evaluacion "cada 2 pa 3 ora."

"Si no a cumpli cu tur e condicionnan na e cas, nunca mester a permiti e cuido na cas," el a bisa.

Corte a tende mensahe di bos di e enfermero supervisor cu a adverti Maradona su ekipo cu nan "no ta prepara pa un emergencia," notando por ehempel, e ausencia di un mashin pa duna medicamento via inyeccion, e asina yama 'IV drip.'

Anteriormente den e huicio, un dokter di emergencia cu a yega Maradona su cas poco despues di su morto a nota e ausencia di ekipo pa resuscitacion of oxigeno den e cas.

E acusadonan ta rechasa responsabilidad pa Maradona su morto, bisando cu e hungador, ken a lucha contra adiccion di cocaina y alcohol pa varios aña, a fayece pa causanan natural.

E prome huicio tocante su morto a keda anula aña pasa mirando cu un di e huesnan a tuma parti den un documentario clandestino tocante e caso.

E di dos huicio, conduci pa un panel nobo di hues, a cuminsa na april.

Copa Noord 2026 organisa pa Calabas Blue Jays a continua

Yoyo Power ta aplasta Warriors mientras Kudawecha Redskins ta knock out Bad Boys

Copa Noord 2026 organisa pa Calabas Blue Jays dedica na (5) Baluarte Lea Tromp, Maria Boekhoudt, Aldrin Boekhoudt, Julieta (Jeta) de Cuba Lenin Ashby a continua cu varios partido durante fin di siman.

Yoyo Power ta aplasta Warrios 22-2

Durante fin di siman Copa Noord 2026 a continua unda Yoyo Power ta derota Warriors mediante un blackout pa termina invicto (4-0) den e prome ronda clasificando como number un den Pool B pa e siguiente ronda. Yoyo Power 22 careda, 21 hit, 4 error. Warriors 2 careda, 5 hit, 2 error.

Mihor bateadornan pa Yoyo Power a resulta Carlos Sanchez, Jefferson Adianza, Arthur Thomas, Alcides Movicoy tur a bay di 2-1, Estefano Montas di 1-1, Javier Pire 2-2 cu (2 rbi), Crismanuel Vargas 2-2 cu (3 rbi) mas 3 careda anota, Pedro Reyes y Daniel Munoz di 2-2, Luis Diaz 3-2 (3 rbi), Daniel Lugo y Brandon Rincones ambosn a bay di 3-3 cu (3 rbi) cada un.

Pa Warriors a destaca den causa perdi Xanron Dijkhoff 3-2, Hose Gomez, T.Dijkhoff y C. Martin tur a bay di 2-1. Noly Gutierrez ta cubri henter e ruta y ta resulta pitcher ganador mientras A. Maduro ta bay cas cu e derota ricibiendo relevo di V. Maduro den prome inning kende na su turno a wordo releva pa M. Dijkhoff.

Kudawecha Redskins ta knock out Bad Boys

Den e di dos wega di anochi Kudawecha Redskins ta gana Bad Boys mediante black out 19-2. W. Zavala ta bay cas cu e victoria riba su nomber. Chomon Boekhoudt mester a conforma su mes cu e derota. Mihor bateadornan pa Kudawecha Redskins ta Jayson Orman di 5-4 (4 rbi), Jefraim Leon 4-3 (4 rbi), J. Pimienta 3-2, V.Winterdaal 4-2, D.Ruiz 1-1, N. Jacobus y H Lampr ambos di 2-1. Pa Bad Boys a destaca na plato Y de Kort, R. Samson y C. Offerman tur a bay di 2-1.

Weganan ta continua e siman aki Diabierna y Diasabra riba veld di Centro di Bario Noord y Diadomingo riba veld di Calabas Blue jays. Copa Noord 2026 den pleno accion!

BONDIA ARUBA

Anthropic ta pidi pausa den desaroyo global di AI

(AFP)—Compania di inteligencia artificial Anthropic a sugeri diahuebs un pausa global riba construccion di e sistemanan di AI mas poderoso, ya cu e modelonan mas reciente ta cuminsa mustra señal cu nan por scapa for di control humano.

E compania basa na San Francisco, cu ta traha modelonan di AI Claude, a bisa den un rapport cu un desaceleracion mundial den desaroyo di AI di frontera "probablemente lo ta un bon cos" — pero a adverti cu si un compania so stop, rivalnan simplemente lo avansa.

"Nos ta kere cu lo ta bon pa mundo tin e opcion pa desacelera of temporalmente pone pausa riba desaroyo di AI di frontera, pa permiti structuranan social y investigacion di alineacion mantene ritmo cu avance di e tecnologia," el a bisa.

Pa sigura cu un pausa real funciona, multiple compania grandi di AI den multiple pais — mas notablemente Merca y China —mester acorda pa stop na mesun tempo, bao reglanan cu tur hende realmente por verifica, Anthropic a bisa.

E idea ey por resulta di ta impopular cu personanan manera Elon Musk, ya cu e debut hopi anticipa di su compania SpaceX riba mercado di accion — cu ta doño di su empresa di inteligencia artificial xAI — ta anticipa di hacie e prome triyonario na mundo.

"Sin un mecanismo di coordinacion global, compania y gobiernonan lo mester tuma decisionnan dificil tocante seguridad mientras nan ta bao presion competitivo y geopolitico," Anthropic a bisa.

E compania a enfrenta resistencia for di otro den industria — y funcionarionan den Cas Blanco — kende ta bisa cu su enfoke riba scenarionan di pio caso ta exagera e riesgonan y ta ekivalente na un strategia pa frena rivalnan bao cobertura di preocupacionnan di seguridad.

Asina mes, Cas Blanco a reconoce e poder di modelo Mythos di e compania — cu no a ser haci disponibel pa publico general debi na su capacidadnan di cyberseguridad y actualmente ta ser desplega solamente na un cantidad chikito di organisacionnan verifica.

E propuesta lo enfrenta un bataya dificil na Washington y Silicon Valley, unda funcionarionan di Merca y ehecutivonan tecnologico a argumenta repetidamente cu cualkier desaceleracion den desaroyo di AI ta risca duna China un bentaha strategico den loke hopi ta mira como e carera tecnologico definitivo di e siglo.

Presidente di Merca Donald Trump, sinembargo, a bisa cu el a discuti posibilidad di coopera cu China riba asuntonan di seguridad di AI durante su bishita recien na Beijing.

Trump tambe a firma un orden ehecutivo e siman aki cu ta permiti gobierno 30 dia pa conduci un revision preliminar di e modelonan di AI mas poderoso di Merca prome cu nan ser lansa.

Rol humano ta bira mas limita

Anthropic a compara e problema cu tratadonan di control di arma nuclear, pero a bisa cu e lo ta aun mas dificil pa controla, ya cu entrenamento di AI ta hopi mas facil pa sconde cu un misil, y tentacion pa sigui den secreto lo ta enorme.

"Bo kier e opcion pa por kita bo pia for di e acelerador y pone bo pia riba e brake," cofundador di Anthropic Jack Clark a conta BBC Newsnight di Gran Bretaña diahuebs.

"Actualmente, e ta comosifuera e industria di AI tin un pedal di gas, pero e no tin un pedal di brake."

E compania a bisa cu e tin plan pa trece hunto funcionarionan di gobierno, cientificonan, gruponan di defensa y companianan competidor di AI den e lunanan binidero pa mira con un sistema asina por funciona.
E yamado pa coordinacion ta bin hunto cu dato interno cu ta mustra cu AI ya ta acelerando dramaticamente desaroyo di AI mes, Anthropic a bisa.

E aceleracion ey ta crea un ciclo di retroalimentacion cu Anthropic a adverti por eventualmente conduci na loke investigadornan ta yama "mehoracion recursivo di su mes".

E ta e idea cu un sistema di AI cu ta bira capaz di esencialmente siña su mes pa bira mas inteligente, sin hopi ayudo humano.

"Ainda nos no ta eynan, y mehoracion recursivo di su mes no ta inevitabel," e rapport di Anthropic a bisa, mientras a agrega cu e por yega mas pronto cu loke mayoria gobierno y institucionnan ta prepara p'e.

"E evidencia ta sugeri cu e rol humano ta bira mas limita den cada paso di e proceso di desaroyo di AI," e compania a bisa.

EU mester pone su mes banda di Washington den "guera di AI" cu China, embahador di Merca ta adverti

(AFP) - Europa mester pone su mes banda di Merca den su "guera di AI" cu China, embahador di Merca na EU a bisa diabierna, lantando preocupacion tocante esfuersonan di Bruselas pa "separa" for di Washington den tecnologia.

Union Europeo e siman aki a presenta plannan pa reduci dependencia riba tecnologia Mericano y Asiatico, incluyendo faborece companianan Europeo den e contratonan publico mas sensitivo pa computacion den cloud y inteligencia artificial.

Ora nan a puntr'e tocante esaki na un conferencia, Embahador di Merca Andrew Puzder a bisa cu ainda e no a studia e plannan den detaye — pero cu, en general, e ta preocupa pa e direccion cu cosnan ta bayendo.

"Mi ta preocupa cu Europa ta purba separa for di Merca riba e asuntonan tecnologico aki," Puzder a conta Brussels Economic Security Forum den e capital Belga.
"Nos ta den un guera di AI cu China. Mi ta kere cu ta importante pa civilisacion Occidental pa Merca gana," el a bisa.

Si Beijing logra prevalece, e por usa su bentaha tecnologico den un manera economicamente coercitivo — na perhuicio di Europa, el a agrega.
"Ta importante pa Europa y Merca keda partner di otro," el a bisa.

E pakete di "soberania tecnologico" di EU tin como meta impulsa fabricacion domestico den sectornan clave di tecnologia, mientras Europa ta purba yega cerca di Merca y China.

Bruselas ta mira e asunto como existencial, ya cu companianan pafor di e bloc di 27 nacion ta provee mas cu 80 porciento di su productonan digital, servicionan, infrastructura y propiedad intelectual, segun Comision Europeo.

EU ta preocupa cu su punto vulnerabel a ser exponi despues di crisisnan tocante chipnan y mineralnan raro cu China aña pasa, combina cu temornan cu presidente di Merca Donald Trump un dia por corta computacion den cloud Mericano por medio di un "kill switch".

Pero Puzder a adverti cu Europa, cual ainda no a produci un gigante di AI y cu ta sufri di costonan halto di energia, ta demasiado atrasa pa "yega cerca riba su mes" den e carera di AI.

"E por yega cerca door di traha como partner cu Merca, y esey ta loke nos ta spera lo pasa," el a bisa.

Cuerpo Policial Aruba ta informa:

Tres detencion den caso di agresion na Seroe Patrishi y Ponton

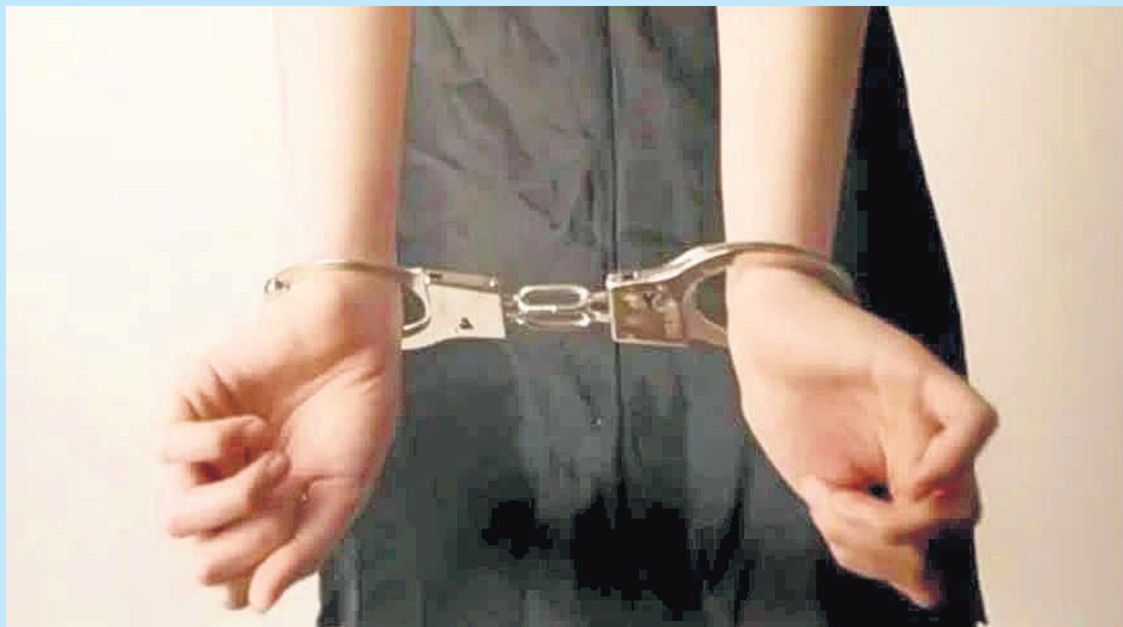
Diabierna mainta, recherche a detene tres hende muher. E detencionnan ta en conexion cu un caso di agresion cu a sucede diaranson anochi 3 di juni 2026, na un cas na Seroe Patrishi y tambe na Ponton.

Departamento di Jeugd en Zeden Politie (JZP) a tuma e keho y den un tempo relampago por a pone man riba esnan envolvi den e caso en cuestion.

E tres muhernan deteni ta, di fam B. naci Aruba di 16 aña, fam T. naci Aruba di 17 aña y e otro hende muher tambe di fam A. di 18 aña di edad.

Cuerpo Policial Aruba ta manda un mensahe cla y raspa cu nos NO ta tolera tipo di actonan di agresion, e ta contra ley y nos lo sigui combati esakinan! Pa un miho bienestar pa nos comunidad.

Bo a wak algo, sa algo of tin informacion laga bo tip na nos TI-PLIJN 11141 y nos ta garantisa 100% cu bo ta keda anonimo.

Polis a detene chauffeur despues di un accidente na rotonde Tarabana

Diaranson mainta a drenta informe di un accidente na rotonde Tarabana, mesora a dirigi patruya na e sitio.

Na yegada a bin constata cu aki chauffeur di un Honda Fit no a duna preferencia na e Toyota Rav4 Hybrid y a bay dal riba dje. Polis a detene chauffeur di e Honda Fit y a transport'e pa warda.

Polis lo bolbe controla riba posesion di arma e weekend aki

E weekend aki Polis lo bolbe controla preventivamente riba posesion y uso di arma di candela. E control lo tuma lugar riba L.G. Smith Boulevard, desde rotonde di Druif Beach te Wilhelminapark, como tambe rond di tereno di Flip Flop Festival.

E medida aki a cuminsa ayera mes y lo dura te 7 di juni 2026. Durante e periodo aki, polis ta autorisa di 6'or di atardi te 6'or di mainta pa para tur hende, controla nan na nan paña, pidi nan pa habri tas, rugzak of otro paki, y busca den vehiculonan si tin arma.

OM y Polis lo sigui traha skouro cu skouro na un Aruba sigur.

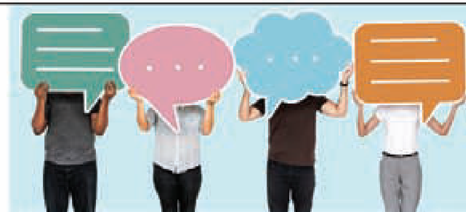

Chauffeur a perde control ranca palo di luz y bolter den oranan di madruga na Camacuri

Diaranson madruga a drenta informe di un accidente cu hende herida na Camacuri, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu e chauffeur coriendo auto cu velocidad halto a perde control baha caminda ranca un palo di luz y bolter. Pa ta sigur cu e no ta herida polis a pidi pa ambulance bin controla e chauffeur. Na yegada di e ambulance nan a controla e chauffeur pero el a nenga di bay hospital pa un controla mas extenso.

*Opinion ta un seccion di **Bon Dia Aruba** specialmente pa brinda oportunidad na lectornan individual pa expone nan opinion. Contenido publica di ningun manera ta refleha opinion di **Bon Dia Aruba** y ta pa responsabilidad exclusivo di e organisacion/individuo cu ta ofrece esaki pa publicacion. **Bon Dia Aruba** ta reserva e derecho di no publica texto ofreci, si esaki segun e medio no ta cuadra cu e normanan di decencia cu nos ta mantene, pa evita contenido cu ta innecesariamente ofensivo. Esaki suheto na evaluacion exclusivo di **Bon Dia Aruba**.*

OPINION

Skirbi pa Augustin Ch. Stamper

Status Aparte: Partnernan Desigual den un Relacion Ficticio cu Hulanda

Manera semper sin nunca falta respet na niun hende, e areglo estatal Status Aparte den e materia di nos relacionnan humano den e Koninkrijk aki, den nos relacionnan historico cu Hulanda cu lamentablemente nunca tabata bon, sigur NO for di introduccion di e Statuto 15 di december 1954, ta papia pa su mes. Den un o otro relacion humano unda "un partner ta Aparta su mes", "e ta haci esaki pa dimes bira Partner Desigual pa NO sigui keda den e relacion", "sino pa Sali for di dje". Ta "logico cu den e palabra Apart/ Aparte NO tin absolutamente nada positivo", "sigur NO for di 10 di october 2010 principalmente pa Destino di nos propio pober criaturanan y hobennan Naci cu e nacionalidad Hulandes na Aruba". "Nos berdadero isla tan stima, tantisimo stima pa mi persona"!

Status Aparte cu pa colmo NO ta nada otro cu "un garantia estatal di Independencia" – "nomber di Fase di Transicion di Independencia" cu "Politiek Den Haag a pone pa e delegacion di Aruba presente na e Ronde Tafel Conferentie di maart 1983 na Den Haag", "pa nos isla por a Sali for di Antiyanan Hulandes dia prome di januari 1986". "Garantia Estatal di Independencia" acorda cu Politiek Den Haag den punto 4 di e Conclusionnan di dicho Conferencia di Mesa Rondo maart 1983". "Kiermen cu e Status Aparte – racionalmente - den niun sentido ta di Politiek Oranjestad, esaki ta loke nos historia politico a bin ta dicta for di introduccion di e Koninkrijksstatuut 15 di December 1954"!!

Colmo di tur colmo ta cu e Statuto riba su mes ta nada otro cu un "Fase di Transicion di Independencia" pa "tur partner den e Koninkrijk aki cu ta carga e areglo estatal" - "Pais Autonomo". Na bon Hulandes bisa: "Het is om ta janken met de hoed op". "Loke nos historia politico Profundamente Tristo a bin ta dicta ta cu; dia 10 di oktober 2010", "Pais Autonomo" – "Antiyanan Hulandes", a bira "Independiente di Reinado Hulandes", dia pues cu el a "Stop di Existi"!

Anteriormente den e propio Koninkrijk aki dia 25 di november 1975, "Pais Autonomo" - "Surnam", a bira "Independiente Pafor di Reinado Hulandes", anto fabor NO spanta: "Sin Referendum"!

U'n ta pornada dia 17 di juni 2003 den e programa di television NOVA, Prof. mr. Pieter van Vollenhoven como voorzitter di e 'comite 2004' a declara: "Het Koninkrijk der Nederlanden is een fictie, Nederlanda zou alle zes Caribische eilanden behorende tot het Koninkrijk der Nederlanden, gemeenten moeten laten worden van Nederland". "Mil y un razon e tabatin y te cu e dia awe ainda den luna di juni 2026 y tambe tur e otro dianan cu lo sigui nos dilanti"!

Kiermen cu e Statuto riba e fecha ultimo menciona 17-06-2003, a wordo declara oficialmente "Ficticio". Ficticio logicamente ta nifica cu nos pueblonan respeta den Caribe Hulandes, for di introduccion di e Statuto ta den un "Relacion Equiboca" cu ya mester a "Termina caba despues di introduccion di e Statuto". Esaki ta loke "Nos Historia Politico Profundamente Tristo a bin ta Dicta" for di "introduccion di Contract di Independencia" cu yama Koninkrijksstatuut !!

"Boneiro, Saba y Sint Eustatius, nan a Scapa dia 10 di october 2010", "Nan a wordo Salba for di nan Relacion Ficticio cu Hulanda for di introduccion di e Contract di Independencia manera ya hopi bon splica". "Nan a wordo Salba pa medio di Nan Relacion Nobo y particularmente Duradero cu Hulanda" como "Bijzondere Gemeenten" di e berdadero Pais Hulanda",

"Contract Nobo y Duradero cu Hulanda"!

Hulanda NO ta Doño di ningun di nos seis berdadero Islanan Stima, for di 15 di december 1954, "Contract e Tin cu Nos Pueblonan Hulandes den Caribe Hulandes". "For di 10 di october 2010, e Tin Dos Diferente Contract, tanto cu e BES-eilanden(nan) como cu e asina yama Paisnan Autonomo den Caribe Hulandes". Si Betico Croes d.f.m. kende tabata Un Gran Democrata, lo a keda na bida, e Status Aparte nunca lo por a wordo Prolonga, NO un, sino dos biaha na Aruba; prome di januari 1996, anto despues dia 10 di october 2010 atrobe "Sin Referendum"!

Dia 17 di mei 2008 den un otro programa di television 'Raymann is laat', como ex-voorzitter di e 'comité 2004', Prof. mr. Pieter van Vollenhoven, a declara: "Onze verhoudingen zijn niet goed. Ze zijn niet goed. We móéten uit elkaar, of geven het Koninkrijk een nieuw elan". "Ta mas cu logico pues cu; cu e Garantianan Estatal di Independencia, tan profundamente lamentable, masha imposiblemente Nos por Duna nos relacionnan cu Hulanda "een nieuw elan" (un aparencia nobo). "Kiermen consecuentemente", "NO ta keda nos nada otro" cu "Bay For di Otro", den un "Independencia conforme meta estatal di e Status Aparte y meta di e Statuto, Contract Ficticio di Independencia". Esaki lamentablemente tambe ta conta pa nos otro berdadero Islanan ruman, Corsou y Sint Maarten, nan tambe como "Paisnan Autonomo"!

"Un Referendum" – "Urgentisimo SO SO", lo por "Salba e Nacionalidad Hulandes di nos tres pueblonan respeta den Caribe Hulandes", "aunke lamentablemente nan ta hopi laat for di 10 di october 2010"!

Aruba Lions Club cu Feria di Salud na Oranjestad

Despues di un exitoso Feria di Salud na San Nicolas, ta toca turno pa e bario di Oranjestad y vecindario. Pa medio di e comunicado di prensa aki Aruba Lions Club den colaboracion cu Xavier University, Mary Joan Foundation, Fundacion ABO, Aruba Vision Center, Quota, Fepoh y Smile Mobile hunto ta presenta Feria di Salud pa e bario di Oranjestad y vecindario.

Lo tin oportunidad pa check:

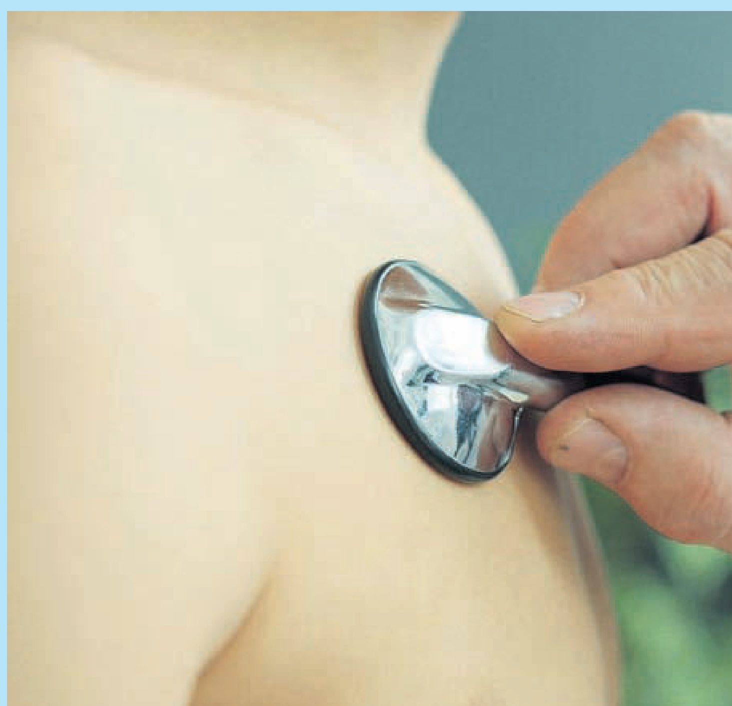
- Colesterol
- Presion di Sanger
- Sucu
- Oido
- Control di Presion di Wowo
- Control di Pecho / Tripa
- Limpieza di dentadura falso (protesis dental)

Ta extende un invitacion na un y tur pa presenta nan mes Diasabra, 13 di Juni na XAVIER UNIVERSITY, entre 8or am pa 12or pm. No mester di haci cita y tur checkup ta gratis.

Bin controla bo peso, sucu, presion di sanger, presion di bista, oido, pecho, dentadura y colesterol.

Aruba Lions Club ta bin ta haciendo esaki caba pa varios aña como e salud di nos pueblo mester ta un prioridad pa nos tur.

Nos ta warda boso sin falta, 13 di Juni for di 8or mainta te cu 12'or di merdia, na XAVIER UNIVERSITY situa na Santa Helenastraat 23.

Trump ta urgi hefe nobo di inteligencia pa retira empleadonan

AFP)—Presidente Mericano Donald Trump a bisa diabierna cu e kier cu su director interino di inteligencia cuminsa retira empleadonan, profundisando e controversia tocante e nombramento di un homber sin experiencia previo den inteligencia.

Bill Pulte, un aliado leal di Trump cu ta na cabez di Federal Housing Finance Agency, a ser nombra door di e presidente Republicano diamars como Director Nacional di Inteligencia interino.

"Si e corta personal, mi no tin problema cu esey," Trump a bisa periodistanan abordo Air Force One, agregando cu e cantidad di empleado den oficina di Pulte tabata "demasiado halto pa hopi tempo."

Anteriormente, Trump a bisa den un entrevista cu Wall Street Journal cu e kier pa Pulte — kende lo supervisa e 18 agencianan di inteligencia di Merca — reduci e cantidad di empleadonan.

"Mi kier mir'e mas chikito. Mi ta pensa cu tin hopi hende cu no mester t'ey," Trump a bisa e corant, citando personanan cu a keda for di administracionnan di Biden y Obama.

Democratanan a condena e nombramento di Pulte pa reemplasa Tulsi Gabbard como hefe di inteligencia, señalando e historia di e lealista di usa registronan di gobierno contra oponentenan di Trump.

Trump a purba calma e controversia, insistiendo cu Pulte lo solamente ocupa e cargo temporalmente y bisando diabierna cu recientemente el a entrevista cinco persona pa e posicion.

Pero Trump a bisa Wall Street Journal cu esey tambe por duna Pulte mas libertad pa reduci drasticamente e comunidad di inteligencia di Merca.

"Bo ta menos limita," el a bisa e corant. "E ta duna bo mas poder, bo sa, pa un periodo relativamente limita di tempo."

Trump a sugeri diahuebs cu Pulte tambe lo investiga "eleccionnan manipula," afirmando su acusacionnan sin prueba tocante votacion despues di su derota electoral na 2021.

Anteriormente e presidente Republicano a encarga Gabbard, kende a bisa cu e tabata retirando pa cuida su casa malo, cu investigacionnan tocante supuesto fraude electoral, a pesar cu e cargo di Director Nacional di Inteligencia no tin mandato pa esey.

Pulte, heredero di un fortuna inmobiliario, anteriormente a mustra su lealtad na Trump door di persigui enemigonan politico di e presidente.

Pulte a usa registronan hipotecario pa sostene investigacionnan contra adversarionan di Trump, incluyendo gobernador di Reserva Federal Lisa Cook, fiscal general di New York Letitia James y senador Democrata Adam Schiff.

E nombramento di Pulte tambe a aumenta e conflicto creciente entre Trump y legisladornan Republicano, kende ta mirando cu preocupacion e encuestanan prome cu eleccion di medio termino na november.

Senadornan Mericano a blokia legislacion diabierna pa renoba un autoridad di vigilancia exterior importante, como protesta contra e nombramento di Pulte, trastornando un acuerdo bipartidista.

Democratanan a bisa cu e nombramento di Pulte ta hacie imposible pa sostene podernan amplia di vigilancia sin garantia tocante con inteligencia lo ser usa.

Yuda **FUDA** cu un Wensambulans pa Aruba!
Ultimo Deseo Aruba
Donacion: CMB#65550908
Tur beneficiado ta haya un beer!

Resultado Sorteo
5 juni 2026

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
7610	5089	9071	4887
2692	8813	SUPER5	5346
2898	5685	-	9793

MERDIA

CATOCHI Sorteo # 4995	4612
	5738
	7113
MULTI-X	X2
BIG 4 Sorteo # 4995	1628
MULTI-X	X2
1OFF Sorteo # 3051	5613
ZODIAC Sorteo # 4995	7633
	Virgo
LUCKY 3 Sorteo # 1869	671
MULTI-X	X2

ANOCHI

CATOCHI Sorteo # 8865	8903
	4761
	5498
MULTI-X	X5
BIG 4 Sorteo # 7909	5114
MULTI-X	FP
1OFF Sorteo # 2614	5969
ZODIAC Sorteo # 6668	3609
	Aries
LUCKY 3 Sorteo # 1598	400
MULTI-X	X2

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	425.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA: **10-14-18-19-28**

Sorteo # 7201		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	74.000,-
6	x Match 4	
214	x Afl 8,00	

MINI MEGA: **04-09-23-27**

Sorteo # 1876		mega ball 09
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
0	x match 4	310.000,-
4	x Afl. 500,00	
67	x Afl 50.00	
71	x Afl.15,00	

MINI MEGA / MEGA PLUS: **Afl 400.000,-**

KORSOU Sorteo #

Sorteo #

Cas Di Cultura
Vondellaan 2
Tel: 582-1010

F A D A
Campanastraat 5
Tel: 583-2999
Tel: 583-9610

F A V I
Primavera 233
Tel: 582-5051
Tel: 582-5222

F E P O
Engelandstraat 15
Tel: 583-1016
Tel: 583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
Tel: 588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2
Tel: 583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19
Tel: 588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9
Tel: 582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel: 582-2219
Fax: 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Ave. Milio J Croes 17 B
Tel: 588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
Tel: 582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1
Tel: 582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad: Oduber
Tel. 582 1780

San Nicolas: Seroe Preto
Tel.584 4833

Emergencia

Polis Oranjestad	100
Polis San Nicolas	104
Polis Santa Cruz	105
Polis Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulans	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

Botica

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

Utilidad

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

Funeraria

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

TAXI

Aruba Transfer Tour & Taxi C. A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Macron ta adverti tocante comentarista Ruso pa television Frances

(AFP) - President Emmanuel Macron a adverti diahuebs cu un reportero Ruso controversial emplea pa un magnate derechista tabata plamando propaganda di e Kremlin, mientras e tabata duna su opinion tocante un debate di libertad di expresion y influencia di exterior.

Autoridadnan y expertonan di desinformacion a bati alarma tocante Xenia Fedorova, un ex reportero pa canal estatal di Rusia RT, mientras Francia ta dirigi su mes na eleccion presidencial proximo aña.

Fedorova ta ex hefe di brasa Frances di RT, cual a cera na 2023, e aña despues cu Vladimir Putin a invadi Ucrania.

Fedorova a bira comentarista pa biyonario Frances Vincet Bollore su medionan di comunicacion, incluyendo e canal di noticia CNews, unda el a ripiti puntonan di dialogo di Kremlin tocante Ucrania y Occidente.

Corant Frances Le Monde siman pasa a pone luz riba Fedorova su lasonan na Bollore, describiendo e muhe di 45 aña como un “protege” di e magnate.

Ora a puntra tocante Fedorova diahuebs, Macron a bisa cu su opinion ta keda mescos, recordando Vladimir Putin su bishita na Francia cu a tuma luga na 2017 y un conferencia di prensa na Versailles.

“Mi ta referi boso na loke mi a bisa na Versailles,” Macron a bisa durante un bishita na Montenegro, cual a enfoca particularmente riba cooperacion den combati interferencia di exterior.

“Cos no a cambia. Mi ta pensa mescos,” el a agrega.

Na e conferencia di prensa, Fedorova a keha tocante Macron, na Rusia, papiando tocante acceso na su base di operacion pa cu su campaña.

“Semper mi a tin un relacion ehemplar cu reporteronan di exterior - siempre y cuando, nan ta reportero,” Macron a contesta, papiando den presencia di Putin.

“Ora cu medionan di comunicacion ta plama falsedadnan difamatorio, nan no ta reportero mas. Nan ta instrumento di influencia.”

Varios grupo a organisa un manifestacion na Paris diaranson, exigiendo pa autoridadnan kita Fedorova su permiso di residencia a largo plaso cu a extende na 2024. Mientras autoridadnan a expresa frustracion cu Fedorova su posicion pro-Kremlin, nan a indica cu tin tiki cu nan por haci.

“No ta presidente, via un decision soberano, ken ta revoca of otorga un permiso di residencia,” Macron a bisa.

“Esey ta algo bon. Tin reglanan y proceduranan den nos pais. Mester respeta esey.”

PORCH SALE
Multy Family Porch Sale
diasabra 6 di juni di 9 pa 3
diadomingo 7 di juni di 9 pa 1
Paradera 198-H
Tel. 594 1527
220372

Pronostico di tempo

Tempo:
Parcialmente te cu hopi nubla y generalmente seco cu chance pa un awasero pasahero leve parti mainta.
Biento lo ta modera cu de bes en cuando un rafaga duro.
Temperatura Max 32°C & Min 27°C. Indice di calor 34°C pa 38°C
Solo ta baha: 7:03 PM
Solo ta subi: 6:13 AM

Biento:
Modera te cu basta fuerte for di OOST-ZUIDOOST, Forsa 4 te 6 (20 te 39 km/ora, 11 te 21 nudo).
De bes en cuando fuerte te posiblemente duro den rafaga, forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22 te 33 nudo).

Situacion general di tempo pa proximo 24 ora:
Un fluho di biento modera te basta fuerte for di oost-zuidoost lo trece un weer stabiel y generalmente seco den nos region. Sinembargo ta premira cu posibilidad pa awa lo aumenta fin di weekend cu un pasada di un ola tropical. Tambe, cantidad di Stof fini di Sahara den nos area ta birando gradualmente menos pero lo sigui reduci e visibilidad. Ta urgi Personanan cu problema nan respiratorio pa tene cuenta cu esaki.

Condicionnan maritimo/ lama:
Na parti nan protegi di costa: Keto, ± 1 pia.
Na parti nan zuid: Trankil, 2 pa 3 pia.
Na Partinan oost te noordwest: Modera cu ola nan di 3 pa 7 pia

Aviso/ alerta:
Un aviso pa boto chikito pa partinan oost te cu noordwest di costa ta sigui na vigor. Usuarionan di lama ta wordo urgi pa tene cautela cu esaki.

Potencial di awasero pa proximo 24 ora:
Menos di 1 MM; Localmente esaki por varia

Pronostico di tempo pa proximo 3 dianan:
Parcialmente nubla cu chance riba awasero durante ora nan di mainta.
Biento lo ta for di direccion oost-zuidoost.
Un biento modera, cu de bes en cuando fuerte den rafaga.
temperatura MAX/MIN: 33°C/26°C

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Edna Marina Petrocchi
Mihor conoci como: "Eta"
***26-12-1955 - †31-05-2026**

Mayornan: †Damian y †Seferina Petrocchi-Franken

Na nomber di su:
Yiunan:
Franklin Marlon Petrocchi
Nestor Petrocchi y Jo-Anne Raaz y yiu
Eugene Petrocchi

Nietonan: Chendrik y Carvin Maduro, Zion Paesch, Diego Andres Mendez, Rocco Petrocchi
Nieta: Dannaë Petrocchi

Tata di su yiunan: Franklin Jacobs

Yiu sin dolor: Shondrick Alvarado

Amigonan di cas: Jimmy Henriquez, Richenel Brete, Gibi Dabian

Rumannan:
Rubio Petrocchi y famia na Hulanda
Erwin Petrocchi y famia
Christina Petrocchi y famia na Hulanda
Roberto Petrocchi
Marjeta Petrocchi y Jimmy Henriquez
Ruthmila Petrocchi y famia
†Roland Petrocchi
†Rufino y †Jessica Petrocchi y famia

Ruman di Crianza: Helga Scholder y famia na Hulanda

Mama di su nieta: Victoria Millan
Mama di su nietonan: Shajaira Maduro, Jenny Paesch, Jenny Mendez, Jo-Anne Raaz

Sobrino y sobrinanan, primo y primanan, comer y compernan, bisiñanan, amigo y amiganan

Demas famia: Petrocchi, Franken, Kelly, Jacobs, Raaz, Tromp, Maduro, Millan, Jaccopucchi, Theophil, Holsman, Dijkhoff, Koolman, Danies, Antonia, Dashburg, Mercera, Gomez, Geerman, Boekhoudt, Figaroa, Trapenberg, Scholder, Lampe, Brete, Paesch, Werleman, Mendez, Trimon, Ridderstaat, Curvelo Redondo, Raven

Nos disculpa si nos por a lubida un of otro famia.

Ta invita pa e acto di entiero cu lo tuma lugar diasabra 6 di juni 2026 di 1:00 pa 4:00 pm na misa Papa Juan Pablo II, despues lo sali pa Santana catolico na Noord.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***Met een hart van goud voor zijn gezin, familie, vrienden en leerlingen, ging hij door het leven. Altijd met een lach op zijn gezicht. Vrede en rust waren voor hem van grote waarde.
Na een leven vol liefde, betrokkenheid en mooie herinneringen, nemen wij dankbaar afscheid van onze lieve echtgenoot, vader, opa, oom, broer en vriend.***

Ir. Glenn Gerold Guiamo
8 augustus 1953 - 31 mei 2026

Echtgenote: Amarillys Guiamo-Wanga

Kinderen:
Shyreen Guiamo
Caroll Croes-Guiamo en Tim Croes
Carlos Guiamo en Jessica Malmberg

Kleinkinderen:
Nathan Neslo
Zayn Guiamo
Ciara Guiamo

Broers en zussen:
† Ronald Guiamo
Carlo R. Guiamo en familie
† Mavis Guiamo en familie
Orlando S. Guiamo en familie
Ruben H.R. Guiamo en familie
† Jules T. Guiamo en familie
Sieglien M. Guiamo en familie
Dennis K. Guiamo en familie

Schoonfamilie:
Anna Richardson-Wanga en familie
† Martina Wever-Wanga en familie
Leonora de Windt
Pablo (Leo) Wanga en familie
Floresita Cabral-Wanga en familie

Alle nichtjes en neefjes in Suriname, Nederland en op Aruba.

Zoals familie: Marie Occe

Vrienden en buren:
Marita Roethof, Imro Dawson, Glenn Weiss, Dennis Brahim, John Hessen, Edmund & Yvonne Fraser, Robbie Imambaks, Astrid & Patrick Lee, Derk Roemers, Frits Roemers, Robbert van Duin, Glenn Parto, Jacky Henriquez Brion en familie, Richard Charles en Vivian Kabelefodi

Overige familie:
Guiamo, Remak, Wanga, Cleonise, Huisden, Larmonie, Croes, Malmberg, Banket.

Leerlingen, studenten en collega's:
Hij was dankbaar om zijn passie uit te mogen voeren, zijn kennis te mogen overbrengen, en voor de mooie gesprekken en de samenwerking met collega's.

Speciale dank aan Dr. Caroline Becker, Dr. Jaclyn de Kort, Dr. Robert Dennert, Dr. Steve Cabenda, Dr. Joaquin van Trigt, Dr. Carlos Alex Schwengle.

Mogelijkheid voor condoleren is op zaterdag 6 juni 2026 van 6:00 PM tot 9:00 PM bij Aurora Funeral Home & Crematory.

Afscheid en crematie vinden plaats op maandag 8 juni 2026 van 2:00 PM tot 4:00 PM bij Aurora Funeral Home & Crematory.
Aansluitend vindt de crematie plaats in besloten kring.

Na afloop wordt er thuis geen bezoek ontvangen.
Onze excuses als wij op dit moment van rouw bepaalde families of vrienden niet hebben genoemd.

Oportunidad pa tuma condolencia ta diasabra, 6 di juni 2026, di 6:00 PM pa 9:00 PM, na Aurora Funeral Home & Crematory.

Acto di despedida lo tuma luga dialuna, 8 di juni 2026 di 2:00 PM pa 4:00 PM na Aurora Funeral Home & Crematory. Despues lo sigui cu acto di cremacion den seno familiar.

Despues di cremacion no ta ricibi condolencia na cas.

Disculpa nos si den nos momento di tristesa nos por a lubida un of otro famia.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***6 For I am now ready to be offered, and the time of my departure is at hand.
7 I have fought a good fight, I have finished my course, I have kept the faith:
8 Henceforth there is laid up for me a crown of righteousness, which the Lord, the righteous judge, shall give me at that day: and not to me only, but unto all of them also that love his appearing.
2 Timothy 4, 6 – 8***

With deep sadness we announce the passing of our beloved Mother:

Mildred De Coteau Frazer
*** 11 March 1940 - † 30th May 2026**

Left to mourn are:

Husband: † Laurie De Coteau

Sons:
Leslie Conroy De Coteau,
† Carlyle A. De Coteau

Daughters:
Donna-Lynn Michelle De Coteau and Marcel Vos
Pamela Arlene De Coteau

Daughter-in-Law: Yanaika De Coteau Haps-Susanna

Like Children:
Giovanny Stamper & fam
Clifford Emmanuel & fam
Rutha de Koning & fam

Brothers and Sisters:
Margaret Fraser & family (UK)
† Elsa Charles
† Suzette Campbell
† Doreen Philips (Married Glenn Weakes)
† Wilfred Fraser and Family (England)
† Andrew Fraser
† Maria Angela Fraser
† Andrew Fraser
† Anthony Philips (Manking)
† Jessy Fraser
† Francis Fraser
† Precious

Nieces and Nephews:
Johnny Fraser & family
Lin Robertson & family,
Ingrid Daly & family
† Colin Daly
Rachel Cato & family
Gloria Alford & family
Jermaine Fraser & fam, Curtis Fraser & fam, Talisa Cijntje, Justin Cijntje, Parker Robertson & fam, Max Robertson, Nicole Regis-Carr & fam, Shane Regis, Dawn Fraser, Karla Fraser-Lucas, Candice Fraser-Mullings, DQ van Putten and Okina van Putten, and many many more in Trinidad, Grenada, England, Canada and other islands

Special thanks to all her friends:
From the Evangelican church, her prayer group, exercise & swimming group, art group and life: Mia Stamper & fam, Diana Ras & fam, Romanda Danker & fam, Inezer Cuffy, Hyacinth Krind & fam (US), Pastor Brown, Pastor Charles and Suzette & fam, Pastor Tirzo Kolfin & family, Juf Margeritha and Family, Karel & Willy Ogenia & Family, Mc Dougals & Family, Nathalie & Valarie Wanga, Martha Guadeloupe & fam, Felicia Murry & fam, Albertha Burke, Sheila Lynch & fam.

Others: Paul, Luchman, Thomas, Alexander, Martis, Herde. de Meza, Eman, Bowers, Djoan, Zandwijken, Koomen, Hayes, Knot, Jansen, Moons, Milliaard, Cijntjes, Scolaris , Payo, Webb, Brete, Fortin, Florentina, Arts, Angela, Coffie, Ras, Dupersoy, Albertus, Miltons, Levestone, Scott (NL), Richardson, Wong, Brooks, Tromp, Bardouille, West, Gravenstijn, van Heyningen, Arrindells, Oduber, Croes, James, Peterson, Levestone, Albertus, Schott, Lewis, Kock, Matemora.

Caregivers:
Mrs. Christina Arrindel & Miss Cynthia Headley, we greatly appreciate the care you gave to Mom

We apologize if during our grief we forgot to mention any name or family members.

Burial at Prayer Funeral Home, van Speyk straat, San Nicolas:
The body will be laid out from 01:00 pm at the Prayer Funeral Home.
The viewing will take place 13:00 pm until 14:30pm.
Church service from 14:45 – 15:45pm.
Followed by the burial at the government cemetery in Zeewijk.

No flowers, preferably donations at any local organization or Mrs De Coteau-Frazer 2nd School.

Make a Difference Today for St. Joseph's Convent St. George, Grenada: https://sjc150.com/donate/

Putin ta rechasa reunion cu Zelensky y ta priminti di sigui persigui metanan di guera

(AFP)—Presidente Ruso Vladimir Putin a rechasa diabierna un reunion cu su ekivalente Ucraniano den futuro, un dia despues cu Volodymyr Zelensky a pidi un reunion den persona entre e lidernan pa pone fin na e guera di cuatro aña.

Papiando na un foro economico den su ciudad natal di Saint Petersburg, Putin a bisa cu e no ta mira "ningun punto" den reuni cu Zelensky te ora cu un posible acuerdo di paz ta cla. Zelensky a responde bisando cu e lider Ruso ta "debil" y "ta scogiendo guera atrobe."

Putin tambe a priminti di sigui cu e ofensiva militar di Rusia te ora cu su metanan di guera ser logra.
Rusia a exigi control di e region oriental Donbas di Ucrania, hunto cu amplio restriccionnan politico y militar riba su pais bisiña.

Kyiv y su aliadonan a rechasa e condicionnan como algo ekivalente na capitulacion, y combersacionnan di paz media pa Merca no a logra acerca e dos bandanan.

Zelensky a haci diahuebs un apelacion directo raro na e lider Ruso.

"Ucrania ta propone termina e guera aki via participacion directo entre nos — ami y abo. Mi ta proponiendo un reunion," Zelensky a bisa den un carta habri. "Mi ta propone pa establece un fecha cla pa un reunion asina."

Putin, sinembargo, a rechasa. "Mi no ta mira ningun punto den reuni. E solamente tin sentido pa e banda Ucraniano stop e avance di nos forsanan arma. Esey ta tur. Y nos mester un acuerdo," Putin a bisa na e foro economico principal di Rusia.

"Laga e expertonan traha, desaroya algun solucion, y despues nos por reuni," Putin a agrega.

Shen miles di persona a muri desde cu Putin a lansa su ofensiva na escala completo — cual e ta yama un "operacion militar special" — na februari di 2022.

Grandi areanan di parti oriental y meridional di Ucrania a keda destrui, y miyones di persona a keda obliga pa bandona nan cas den e campaña di cuatro aña cu Moscu tabata spera lo tumba Kyiv den apenas algun dia.

Rusia a conduci atakenan mortal nobo diabierna, cu autoridadnan Ucraniano bisando cu cuatro civil a muri y siete a resulta herida den atakenan Ruso riba Mykolaivka y Druzhkivka den region Donetsk.

'Algun dia'

Zelensky ta bisa cu un cumbre ta necesario pa discuti e puntonan principal di un acuerdo di paz.

"Desafortunadamente, e banda Ruso ta scogiendo guera atrobe — tur hende a scucha e respuesta di awe. Un respuesta debil. E simplemente no kier caba cu e guera," el a bisa despues cu Putin a rechasa e invitacion.

Su propuesta a haya apoyo di aliadonan clave, incluyendo presidente Mericano Donald Trump y presidente Frances Emmanuel Macron.

Zelensky lo reuni cu Macron, prome minister Britanico Keir Starmer y canciyer Aleman Friedrich Merz na Londres diadomingo den un intento pa duna impulso nobo na esfuersonan diplomatico.

Putin a bisa cu e conflicto lo solamente termina ora e logra e metanan di Rusia.

"Accionnan militar lo termina algun dia, nos ta asumi.

Sin duda nan lo termina ora nos logra e metanan cu nos a establece pa nos mes," Putin a bisa na e audiencia di lidernan di empresa y dignatarionan bishitante for di paisnan aliado di Rusia.

E ex-spion di KGB tambe a rechasa afirmacionnan cu economia Ruso ta cayendo pa motibo di e gastonan halto di e guera.

E ofensiva di Kremlin a pone finanzas di Rusia bao presion, unda prijsnan aumentando, impuesto mas halto y costo di prestamo na e nivel mas halto den dos decada ta afectando hopi ciudadano.

"Naturalmente nos ta scucha critica for di tur banda cu tur cos a collapse," Putin a bisa.

"Nos a baha n'e mesun nivel cu paisnan den zona di euro a biba cune den e ultimo añanan," e lider Ruso a bisa, agregando cu Rusia ta persigui un economia "soberano."

Puntra pa AFP tocante e problemanan economico di Rusia, Putin a cita diaranson e escritor Mericano Mark Twain.

"Rumornan di mi morto a ser grandemente exagera," el a bisa, rechasando e idea cu Rusia ta na punto di un crisis completo.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

El SEÑOR es mi pastor, nada me falta; en verdes pastos me hace descansar. Junto a tranquilas aguas me conduce; me infunde nuevas fuerzas. Me guía por sendas de justicia por amor a su nombre.

Anunciamos el fallecimiento de:

Jose Manuel Castro Rodriguez
***26-08-1943 †04-06-2026**

El acta de despedida será anunciada después.

Banco Mundial ta anuncia financiamento di $900 miyon pa caminda na Irak

(AFP)—Banco Mundial a anuncia diabierna un pakete di financiamento di $900 miyon pa Irak pa mehora su infrastructura di caminda, incluyendo conexionnan cu paisnan bisiña manera Turkia, Siria y Jordania.

Irak ta experenciando, despues di hopi aña, un periodo di relativo stabilidad cu a permiti proyectonan economico y inversionnan nobo tuma lugar.

Un enfoke principal ta infrastructura di transporte, gran parti di cual a deteriora durante decadas di negligencia y corupcion den sector publico y 40 aña di conflicto arma.

E financiamento tin como meta pa "haci bishita mas safe y mas confiable, y crea oportunidadnan pa hende y companianan den henter e pais," Banco Mundial a bisa den un declaracion.

E proyecto lo enfoca riba dos

ruta, el a bisa, "un ruta noord-zuid cu ta conecta Baghdad cu e frontera Turco via Expressway 2 (E2), y un ruta oost-west via Expressway 1 (E1) cu ta conecta Baghdad cu Siria y Jordania."

Banco Mundial a bisa cu e ta spera cu aproximadamente ocho miyon persona, casi 17 porciento di poblacion di e pais, lo beneficia di e proyecto.

Irak ta hopi dependiente di transporte pa caminda, y tambe ta un ruta di transito importante pa trucknan cu ta crusa e region.

Anteriormente, Banco Mundial a anuncia $930 miyon den financiamento pa modernisacion di e red di trein di Irak.

Recordnan di partido Nazi publica online ta desmenti mitonan Aleman

(AFP) – Varios famia Aleman a enfrenta e pregunta incomodo: Kico welo a haci durante guera? Awo, e contesta por ta algun click leu – pero e por ta diferente na kico nan tabata kier scucha.

Na maart, US National Archives a publica online scan digital di alrededor di 12 carchi di miembresia for di Adolf Hitler su partido Nazi.

E recordnan, confisca pa tropanan despues cu a derota Nazinan den e segundo Guera Mundial, anteriormente tabata disponible solamente riba microfilm.

Desde e publicacion masal online, secretonan dera pa varios decada tabata repentinamente djis un buskeda leu.

Outletnan di media Die Zeit y Der Spiegel rapidamente a lansa herment online pa yuda Alemannan busca door di e archivonan. “Welo tabata un Nazi?” e titulonan di articulo den noticia tabata bisa rond di Alemania.

Desde e tempo aki, centenares di miles di Aleman a busca record pa nomber di ancestronan, consciente cu nan lo por enfrenta berdadnan doloroso.

Un di nan, Corinna, di 60 aña, a bisa cu el a haya sa cu su tata a uni Nazinan na 1935 - 2 aña despues cu Hitler a asumi su cargo.

Su yiu muhe di 26 Helena a haya prueba den e archivo digitalisa. “Ora mi yiu muhe mas chikito a bisa mi via telefon y despues a manda un screenshot di e documento, mi tabata bastante sorprendi,” Corinna a bisa, ken a pidi pa AFP no usa su fam.

Corinna a bisa cu e tabata sa cu su tata a keda herida den e bataya entre Francia y Rusia cu ehercito Aleman, pero a bisa cu nunca el a menciona cu e tabatin pensamentonan similar of alinea cu Nazinan.

Semper el a kere cu e homber, di un famia di minero di e region Saarland, tabata un miembro di Social Democrats.

Mientras e estado Aleman a haci un gran esfuerso pa recorda y compensa e pais su pasado bao Nazinan, incluyendo Holocaust, famianan Aleman hopi biaha a prefera no menciona e guera - ni tampoco gaña tocante esaki.

Pa ora cu Hitler su Third Reich a keda derota na 1945, mas di 1 den 10 a uni e partido Nazi.

Sinembargo despues di e guera, e generacion a “laga cla via e atmosfera dentro di famianan cu cierto cosnan no ta un topico di discusion,” historiador Johannes Spohr, ken for di hopi tempo ta trahando riba yuda famianan rastria e ancestronan Nazi su pasado, a comenta.

Spohr a bisa cu varios ex-Nazi “hopi biaha no a djis keda keto, manera hopi biaha ta bisa, pero tambe a conta un version completamente diferente na esun di historia” - hopi biaha ilustrando nan mes como victima di Nazismo of te hasta di movementonan chikito di resistencia contra Nazismo.

Encuestanan reciente a demostra cu un porcentahe sumamente halto di Aleman - entre 11 y 18% - ta kere cu nan welonan a purba yuda esnan persigui pa e regimen Nazi, Spohr a nota.

E cifra real, investigacionnan historico recien, ta menos cu 1%, e la comenta.

Felix Puelm, un profesor di historia di 42 aña, a conta AFP cu el a descubri cu su awo difunto wela a uni Nazinan den 1940 ora cu e tabatin 19 aña.

Pa e tempo aki, el a bisa, “ya caba el a mira cu e Nazinan a cuminsa un guera contra e paisnan bisiña” y a “mira un gran parti di unda cosnan tabata bayendo.”

Puelm a bisa cu mare e tabata sa prome y por a “haci mas pregunta” na su wela prome cu el a muri.

El a bisa cu su welonan no a mustra simpatia pa Hitler su regimen despues di e guera. “Pero nan no a revela tur cos na e tempo,” Puelm a bisa, ken ta traha na Tailandia su Silpakorn University.

Spohr a bisa cu e fecha cu un persona a uni na Nazismo ta provee pista tocante nan nivel di compromiso.

“Si un hende a uni den 1920 of comienso di 1930, prome cu Hitler a tuma mando, e ta indica conviccion, cu nan realmente tabata kier activamente lucha pa e causa,” Spohr a splica.

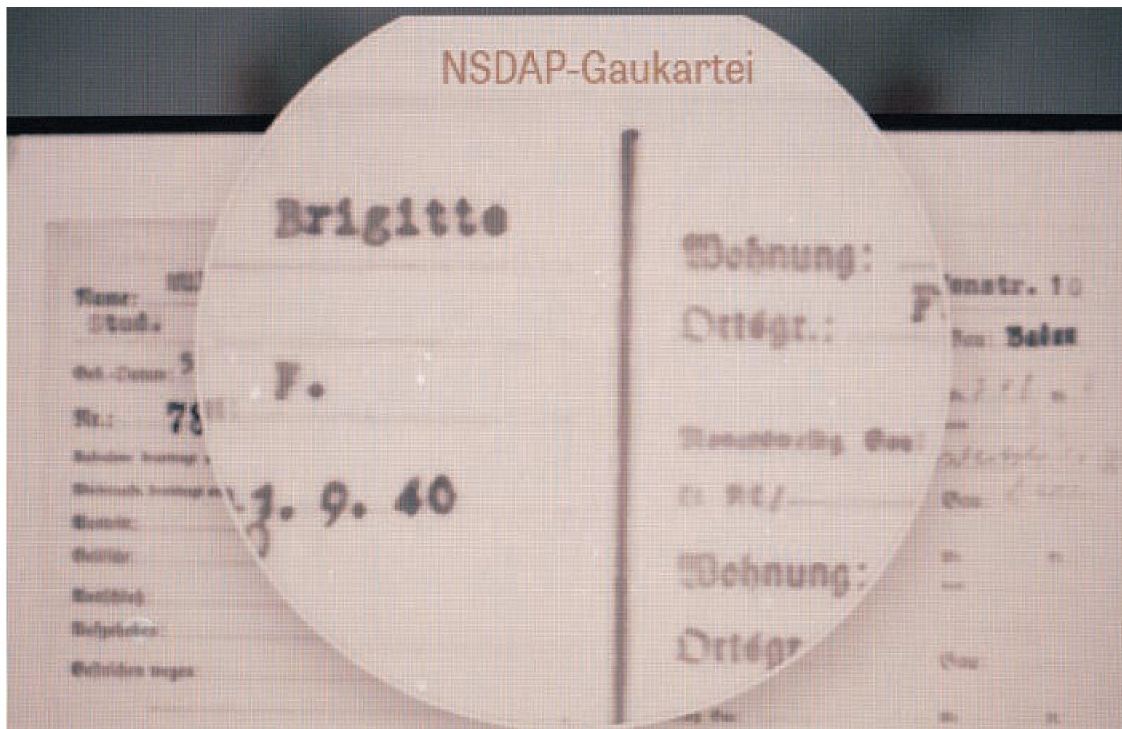
For di 1933 en adelante, mas persona por a actua a base di oportunismo, pa por yega na trabao of beneficia di e herarkia Nazi.

“Tabatin cierto veld profesional unda tabatin hopi miembro di e partido, por ehempel ambtenaar y docente,” e historiador a conta AFP.

“Y sigur bo por bisa cu tabatin un cierto tipo di presion social – pero ningun hende tabata obliga uni e partido.”

Puelm a bisa AFP cu e bentana nobo den archivonan Nazi por resulta den mas Aleman cu ta refleha riba e aumento di popularidad di ultra-derecha pa Alemania, cual awo ta den posicion lider den mayoria encuesta.

Puelm a bisa cu e ta spera cu e revelacionnan aki lo haci cu “famianan por tuma tempo pa considera e motibonan cu a haci cu nan a uni asina un partido.”

FELIZ DIA DI TATA
CUMPRA Y BO TIN CHENS PA GANA
1e PREMIO
65" Samsung
QLED 4K TV
2e PREMIO
Gas BBQ + Cooler Jug
y un Caha di Chill
3e PREMIO
Cooler Jug y un
Caha di Chill
SAMSUNG 65"
QLED
Chill
CUMPRA AWO
Avenida Milio Croes 41
(+297) 280 0222
electro

Lidernan Libanes ta tira palabra pa Iran mientras Israel y Hezbollah ta intercambia atake

(AFP) – Lidernan Libanes a haci un yamado fuerte pa Iran stop di interferi den asuntonan di nan pais ayera, mientras Israel y Hezbollah, cu sosten di Teheran, a intercambia atake despues cu un acuerdo nobo pa un tregua a keda rechasa pa e grupo.

Medionan estatal Libanes a reporta atakenan nobo di Israel contra mas di 40 sitio diabierna, mientras Hezbollah a tuma responsabilidad pa atakenan nobo contra tropanan Israeli cu a invadi sur di e pais.

Libanon a ser hinca den e guera di Medio Oriente na momento cu Hezbollah a ataca Israel dia 2 di maart den venganza di e asesinato di lider supremo di Iran dia 28 di februari.
Iran, den negociacion di paz cu Washington, a insisti cu e bataya na Libanon y e guera na Golfo ta vincula inextricablemente.

Prome minister Libanes, Nawaf Salam a dirigi palabra na lidernan Irani den terminonan franco durante un conferencia di prensa, bisando: "Tene piedad di nos sur, stop di trat'e y su hendenan como puramente un moneda di cambio."
"Nos ta e pueblo di un nacion suberano cu ta nenga di sirbi como... un campo di bataya abierto pa nan gueranan."

Presidente Joseph Aoun a ofrece un mensahe similar pa Iran den un entrevista cu CNN. "E no ta bo pais, e ta nos pais," el a bisa. "No ta bo trabao pa interferi den nos pais."

Enviadonan Libanes y Israeli na Washington a bay di acuerdo cu un tregua e siman aki cu tabata condicional riba un "paro completo" di atake di Hezbollah, sin menciona un paro di atake Israeli.
Hezbollah a rechasa e acuerdo diahuebs, exigiendo na su lugar un acuerdo comprensivo pa stop combate, y un retiro completo di Israel for di sur di Libanon.
Presidente di Parlamento Libanes y aliado di Hezbollah, Nabih Berri a bisa diabierna cu e grupo lo retira di e areanan sur di Riu Litani di Libanon si cumpli cu e condicionnan aki.

Hezbollah ta fuertemente opuesto cu e acercamento di gobierno cu Israel, cu su lider, Naim Qassem describiendo e negociacionnan como un "farsa" – un posicion cu Aoun a disputa.
"Hezbollah mester compronde cu [no tin]... ningun otro manera pa resolve e problema aki y pa salba loke ta resta cu no ta mediante negociacion y diplomacia," el a bisa.

E tambe a presiona lidernan Israeli, bisando: "Boso mester mustra un tiki disponibilidad y compromiso pa caba e guera aki... Anos ta comprometi, y boso?"

"Con largo esaki ta bay dura?"

Israel a ehecuta su incursion mas profundo den dos decada den Libanon, y diabierna a adverti residentenan di nuebe pueblo pa evacua prome cu accion militar.

Agencia Noticiero Nacional oficial di Libanon a reporta desplasamento masivo di algun pueblo y atakenan subsecuente.

Ehercito Israeli a reporta sirena di atake aereo den nort genera pa "lansamento di misil di superficie pa aire contra avion di Forsa Aereo Israeli," pero a agrega cu no tabatin "herido of daño."

Ministerio di Salud Libanes a bisa cu un atake na districto Nabatieh diabierna a mata cinco persona, incluyendo un trahador di emergencia afilia cu movemento Amal, aliado di Hezbollah. A critica atakenan contra paramedico ehecutando accion di rescate.

E ministerio a bisa cu atake Israeli a mata al menos 3.558 persona desde dia 2 di maart.

Den un declaracion conhunto, ministernan di Exterior di 11 pais – incluyendo Australia, Canada y Francia – y EU a expresa "preocupacion profundo tocante escalacion continuo di hostilidad."

Trabao di estado

Rechasando e acuerdo di tregua nobo, hefe di Hezbollah, Qassem a exigi cu cualkier "acuerdo pa stop combate mester ta comprensivo... sin cu e enemigo Israeli tin libertad pa mata."

Minister di Defensa Israeli, Israel Katz a bisa despues di anuncio di e acuerdo cu ehercito "na e etapa aki, lo continua su campañanan di atake y operacionnan terestre," mientras ta retene e "libertad" pa ataca Beirut si Hezbollah ataca comunidadnan Israeli.

Hezbollah ta e unico grupo militante na Libanon cu a nenga di entrega nan arma despues di e guera civil di 1975-1990, argumentando cu ta batayando e ocupacion Israeli di sur di Libanon.

Despues cu tropanan Israeli a retira na aña 2000, yamado pa Hezbollah desarma a multiplica, cu liderazgo bao Aoun asumiendo e posicion mas firme te awo.
Gobierno Libanes a declara e actividadnan militar di Hezbollah como ilegal, y ehercito tabata trahando pa desarma e grupo den areanan cerca di frontera prome cu e guera mas recien a cuminsa.

Aoun a bisa diabierna cu atende Hezbollah tabata "trabao di estado," y no algo cu Israel por logra riba su mes. Israel por "laga henter e pais plat, pero nunca nan ta bay por logra nan obhetivo," el a bisa, agregando: "Nan a purba na Gaza. Hamas ainda ta existi."

ARUBA VANDAAG®

ZATERDAG 6 JUNI 2026 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Verdediging ziet politieke motieven achter Flamingo-onderzoek

Pagina 3

OM slaat alarm over tekort aan rechercheurs

Pagina 6

Woningdilemma op Aruba: Meer ontwikkeling, minder natuur en de vraag voor wie het eiland nog betaalbaar blijft

Pagina 2

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Woningdilemma op Aruba: Meer ontwikkeling, minder natuur en de vraag voor wie het eiland nog betaalbaar blijft

Nog geen dagen nadat het debat over het woningbouwproject in Burubundu vragen opriep over de ontwikkelingskoers van Aruba, heeft een ander woningbouwproject opnieuw voor felle reacties op sociale media gezorgd. Daarmee wordt opnieuw de groeiende spanning zichtbaar tussen economische groei, milieubescherming en betaalbare huisvesting.

Dit keer richtte de discussie zich op een condominiumproject in Rooi Santo, Noord. Een Facebookbericht waarin kritiek werd geuit op de ontwikkeling trok honderden reacties en opmerkingen aan en weerspiegelde een sentiment dat steeds vaker voorkomt onder bewoners die zich zorgen maken over de snelle verandering van het Arubaanse landschap.

In het bericht werd het project ervan beschuldigd een belangrijke waterafvoerroute aan te tasten. Ook werd de vraag gesteld hoe vergunningen konden worden verleend voor ontwikkelingen die gebieden veranderen die van belang zijn voor natuurlijke afwatering.

De slogan van het project luidt: “bringing people and nature together”. Critici stellen echter dat de werkelijkheid een heel ander beeld laat zien. De auteur van het bericht omschrijft het project als een vorm van “greenwashing” en betoogt dat grootschalige condominiumontwikkelingen natuurgebieden blijven vervangen, terwijl zij nauwelijks voordelen bieden voor lokale bewoners die moeite hebben om betaalbare huisvesting te vinden.

De zorgen reiken verder dan dit ene project. Ze raken aan bredere vragen die de afgelopen jaren herhaaldelijk naar voren zijn gekomen: hoeveel ontwikkeling is te veel? Wat gebeurt er wanneer natuurgebieden verdwijnen? En wie profiteert uiteindelijk van de groei van de vastgoedmarkt?

Zorgen over waterafvoer en overstromingen
Milieubezwaren zijn op Aruba niet nieuw. Deskundigen, activisten en bewoners hebben herhaaldelijk gewaarschuwd dat natuurlijke afwateringskanalen, rooien en open ruimtes een belangrijke rol spelen bij het verwerken van regenwater tijdens steeds intensere weersomstandigheden.

Hoewel Aruba bekendstaat als een droog eiland, kunnen zware regenval en extremere weersomstandigheden als gevolg van klimaatverandering leiden tot ernstige overstromingen wanneer natuurlijke afwateringssystemen worden aangetast.

De kritiek op het project in Rooi Santo richt zich specifiek op de rooi, een gebied dat historisch functioneerde als onderdeel van een natuurlijk afwateringssysteem. Bewoners die vraagtekens plaatsen bij de ontwikkeling stellen dat het verkleinen van natuurlijke waterkanalen het risico op overstromingen elders kan vergroten en extra druk kan leggen op wijken die al kwetsbaar zijn.

Crisis rond betaalbare huisvesting
Tegelijkertijd staat Aruba voor een andere uitdaging die steeds moeilijker te negeren valt: toegang tot betaalbare woningen.

Dat onderwerp kwam deze week scherp in de belangstelling te staan door een open brief van inwoner Lirys Rojas aan premier Mike Eman (AVP). In haar brief schetst Rojas een woningmarkt die voor gezinnen uit de werkende middenklasse vrijwel onbereikbaar is geworden.

Volgens haar ervaringen trekken woningen regelmatig tientallen geïnteresseerde kopers aan, waarbij soms dertig tot veertig personen strijden om één woning. In plaats van te worden verkocht tegen de oorspronkelijke vraagprijs, veranderen veel transacties feitelijk in een biedingsstrijd waarbij het hoogste bod wint. Voor lokale gezinnen die afhankelijk zijn van bankfinanciering vormt dit een aanzienlijk nadeel. Contante kopers en buitenlandse investeerders beschikken vaak over meer koopkracht, waardoor zij lokale bewoners die op het eiland wonen en werken kunnen overbieden.

Rojas benadrukte dat haar zorgen verder gaan dan haar eigen situatie. Zij vreest voor de langetermijngevolgen voor het sociale weefsel van Aruba. Steeds meer vastgoed komt volgens haar in handen van mensen van buiten het eiland. Sommige woningen staan gedurende een groot deel van het jaar leeg, terwijl andere worden ingezet voor kortetermijnverhuur.

Ondertussen zien lokale bewoners hun kansen om een eigen woning te kopen en langdurig wortel te schieten in hun gemeenschap steeds verder afnemen.

In haar brief roept zij de regering op om beleid te onderzoeken dat de toegang tot huisvesting voor permanente bewoners kan verbeteren. Daarbij noemt zij onder meer ondersteuning voor starters op de woningmarkt, maatregelen tegen buitensporige speculatie en programma’s die voorrang geven aan mensen met een aantoonbare band met Aruba.

De brief vond veel weerklank op sociale media, waar bewoners vergelijkbare frustraties deelden over stijgende prijzen, beperkte beschikbaarheid en de toenemende invloed van buitenlands kapitaal op de woningmarkt.

Meer bouw betekent niet automatisch meer woningen voor bewoners
Een van de opvallendste tegenstrijdigheden in het huidige debat is dat Aruba tegelijkertijd veel nieuwe bouwprojecten kent én kampt met een groeiende crisis rond betaalbare huisvesting.

Nieuwe condominiumprojecten blijven op verschillende plaatsen op het eiland verrijzen. Toch melden veel bewoners dat het vinden van een betaalbare woning moeilijker is dan ooit. Een deel van de verklaring ligt in het verschil tussen woningaanbod en toegankelijkheid van woningen.

Een nieuw luxe condominium kan op papier het aantal beschikbare woningen vergroten. Wanneer dergelijke eenheden echter voornamelijk worden gekocht als investering, vakantiewoning of object voor kortetermijnverhuur, dragen zij weinig bij aan de woonbehoefte van gezinnen die op zoek zijn naar permanente huisvesting.

Deze realiteit heeft sommige bewoners ertoe gebracht zich af te vragen of voortdurende uitbreiding in nog onontwikkelde natuurgebieden wel de juiste oplossing is. In plaats daarvan stellen zij dat Aruba eerst zou moeten kijken naar bestaande panden die verlaten, onderbenut of leegstaan.

Een alternatieve benadering: herstel van verlaten eigendommen
Dat idee is niet nieuw. Tijdens de verkiezingscampagne van 2024 pleitte minister Geoffrey Wever (Futuro) ervoor om verlaten woningen en ongebruikte terreinen beter te benutten voordat nieuwe natuurgebieden worden ontwikkeld. Volgens hem verdient het hergebruik van bestaande eigendommen meer aandacht als onderdeel van de oplossing voor de woningproblematiek.Voorstanders van deze benadering stellen dat het herstellen van verlaten woningen en verwaarloosde panden meer voordelen biedt dan alleen extra woonruimte. Het kan ook de leefbaarheid en veiligheid van buurten verbeteren, de waarde van omliggende eigendommen beschermen en visuele achteruitgang tegengaan.

Tegelijkertijd zou dit de druk kunnen verminderen om steeds meer natuurgebieden om te zetten in woonontwikkelingen. Zo ontstaat mogelijk een evenwicht tussen twee doelstellingen die vaak als tegenstrijdig worden gepresenteerd: het creëren van meer woningen en het behouden van de open ruimten en ecologische systemen die Aruba nog rijk is.

Debat over de toekomst van Aruba
De controverse rond de ontwikkeling in Rooi Santo en de zorgen die in de brief van Rojas worden geuit, wijzen uiteindelijk op dezelfde fundamentele vraag: wat voor Aruba wordt gebouwd voor toekomstige generaties?

Weinig bewoners zijn principieel tegen ontwikkeling. Economische groei, investeringen en bouwactiviteiten blijven belangrijke pijlers van de Arubaanse economie. De uitdaging ligt in het bepalen hoe die ontwikkeling plaatsvindt, wie ervan profiteert en welke compromissen aanvaardbaar worden geacht.

De discussie rond Rooi Santo laat zien dat zorgen over natuurbehoud en betaalbare huisvesting steeds meer met elkaar verbonden raken. Voor veel bewoners is het debat uitgegroeid tot een bredere discussie over de toekomstige ontwikkeling en identiteit van Aruba.

Hoger beroep in Flamingo-zaak:

Verdediging ziet politieke motieven achter Flamingo-onderzoek

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie heeft deze week de behandeling van het hoger beroep in de Flamingo-zaak voortgezet. Tijdens de zitting van donderdag presenteerde de verdediging van voormalig minister Otmar Oduber, bestaande uit advocaten Vito Carlo en Demis Illes, een uitgebreid betoog waarin zij stelden dat de volledige strafzaak tegen hun cliënt is aangetast door ernstige onregelmatigheden, schendingen van het recht op een eerlijk proces en politieke motieven.

Volgens de verdediging is de zaak, die inmiddels meer dan zes jaar loopt, niet alleen gebaseerd op onbetrouwbare informatie, maar is zij gaandeweg uitgegroeid tot een politieke vervolging die uiteindelijk heeft geleid tot aanklachten die volgens hen onjuist en onvoldoende zijn om een strafrechtelijke veroordeling te dragen. Om die reden verzochten zij het Hof het Openbaar Ministerie (OM) niet-ontvankelijk te verklaren in de vervolging van Oduber en bewijs uit te sluiten dat volgens hen op onrechtmatige wijze is verkregen.

De Flamingo-zaak wordt beschouwd als een van de grootste integriteitsonderzoeken uit de recente geschiedenis van Aruba. In januari 2025 verklaarde het Gerecht in Eerste Aanleg Oduber schuldig aan fraude, poging tot fraude en misbruik van functie in verschillende onderdelen van het dossier. Tegelijkertijd werd hij vrijgesproken van andere beschuldigingen, waaronder passieve omkoping. Zowel het OM als de verdediging gingen vervolgens in hoger beroep.
Tijdens de zitting legden de advocaten van de verdediging sterk de nadruk op de oorsprong van het onderzoek. Volgens hen startte de Landsrecherche het onderzoek in september 2019 op basis van informatie afkomstig van het Bureau Criminele Inlichtingen (BCI). De advocaten voerden echter aan dat nooit is vastgesteld of deze informatie betrouwbaar was voordat ingrijpende opsporingsmiddelen werden ingezet, zoals telefoontaps en huiszoekingen bij Oduber.

Zij wezen erop dat de beschuldigingen die uiteindelijk onderdeel werden van het strafdossier niet overeenkomen met de oorspronkelijke informatie die door het BCI was aangeleverd. Volgens de verdediging toont dit aan dat het onderzoek gaandeweg van richting veranderde en uiteindelijk het karakter kreeg van een zogenoemde "fishing expedition", waarbij de autoriteiten op zoek gingen naar bewijs om vermoedens te ondersteunen die aanvankelijk onvoldoende waren onderbouwd.

Een van de centrale punten in het pleidooi was de stelling dat het onderzoek politiek gemotiveerd was. De advocaten wezen erop dat Oduber zijn ministerschap in december 2019 neerlegde en dat daarna verschillende aangiften tegen hem werden ingediend. Volgens hen roept het feit dat de beschuldigingen zich bleven opstapelen na zijn vertrek als minister, en dat verschillende politieke actoren betrokken waren bij het proces, ernstige twijfels op over de onafhankelijkheid van het onderzoek.

De verdediging verwees daarnaast naar een verklaring van een voormalige functionaris die betrokken was bij het BCI. Volgens de advocaten verklaarde deze persoon tijdens verhoren dat politieke personen valse meldingen tegen Oduber hadden gedaan. Voor de verdediging vormt dit een belangrijke aanwijzing dat het onderzoek niet uitsluitend werd gestuurd door strafrechtelijke overwegingen, maar ook door politieke belangen.

Een ander belangrijk onderdeel van het betoog betrof de rol van voormalig minister Marisol Tromp. De advocaten stelden de geloofwaardigheid van haar verklaringen nadrukkelijk ter discussie en voerden aan dat deze niet als betrouwbaar bewijs kunnen worden beschouwd. Volgens hen had Tromp persoonlijke en politieke redenen om zich tegen Oduber te keren na politieke meningsverschillen die ontstonden in de periode na haar vertrek als minister.

Bijzonder veel aandacht ging uit naar de beschuldigingen rond de vermeende "spookambtenaren". Volgens de verdediging heeft Tromp een beeld geschetst dat niet overeenkomt met de werkelijkheid. De advocaten voerden aan dat, ondanks het feit dat contactgegevens van verschillende werknemers beschikbaar waren, onvoldoende inspanningen zijn verricht om vast te stellen of deze personen daadwerkelijk werkzaamheden verrichtten.
De verdediging stelde dat verschillende getuigen hebben bevestigd dat Laurence Phillips en Gilbert Tiel daadwerkelijk werk verrichtten en regelmatig aanwezig waren bij diverse activiteiten. Volgens de advocaten hebben in totaal elf getuigen verklaard dat beide werknemers actief waren, wat volgens hen de beschuldiging dat sprake was van spookambtenaren aanzienlijk verzwakt.

Juist dit onderdeel van het dossier speelde een belangrijke rol bij de veroordeling van Oduber in eerste aanleg. Het Gerecht in Eerste Aanleg oordeelde in januari 2025 dat sprake was van fraude en misbruik van bevoegdheid met betrekking tot Phillips en Tiel, hoewel Oduber werd vrijgesproken ten aanzien van een derde werknemer die eveneens in het dossier werd genoemd.

Volgens de verdediging moet het feit dat Oduber voor een vergelijkbare beschuldiging werd vrijgesproken meewegen bij de beoordeling van de overige aanklachten. De advocaten voerden aan dat de aanstellingen via de afdeling Human Resources verliepen en dat er geen direct bewijs bestaat dat Oduber een frauduleuze constructie heeft georganiseerd of gefaciliteerd.

Een ander belangrijk hoofdstuk binnen de Flamingo-zaak betreft het dossier rond gronduitgiften in Malmok. Het Gerecht in Eerste Aanleg concludeerde eerder dat sprake was van poging tot fraude en misbruik van bevoegdheid bij de behandeling van enkele grondaanvragen.

Tijdens het hoger beroep zette de verdediging ook vraagtekens bij deze conclusie. Volgens de advocaten is in het vonnis niet duidelijk aangegeven welke concrete strafbare handeling Oduber zou hebben gepleegd. Zij stelden dat de genomen beslissingen in overeenstemming waren met een administratief beleid dat tijdens zijn ministerschap werd ingevoerd, met name het concept van de zogenoemde "jong professionals", waarvan volgens hen verschillende huidige en voormalige ambtenaren tijdens het onderzoek hebben bevestigd dat het daadwerkelijk bestond.

De verdediging stelde dat er geen objectief bewijs is dat Oduber opdracht heeft gegeven om grondaanvragen te wijzigen of dat hij aanvragers op onrechtmatige wijze heeft bevoordeeld. Volgens de advocaten blijkt uit de administratieve documenten en officiële correspondentie dat de dossiers werden behandeld door de Dienst Infrastructuur en Planning (DIP) en dat de rol van de toenmalige minister zich grotendeels beperkte tot een formele ondertekening in de laatste fase van het proces.

Met betrekking tot voormalig ambtenaar R. Wever voerde de verdediging aan dat er geen onafhankelijke verificatie bestaat voor verklaringen die Oduber rechtstreeks zouden verbinden aan vermeende manipulatie van dossiers. Volgens hen baseert het OM een groot deel van zijn theorie op interpretaties en aannames, en niet op harde bewijzen.
Tijdens de zitting werd ook uitgebreid stilgestaan bij de beschuldiging van misbruik van functie in verband met het helpen van personen aan banen binnen de overheid. De verdediging verwierp categorisch de suggestie dat Oduber persoonlijk of financieel voordeel heeft genoten van enige benoeming.

Volgens de advocaten heeft geen enkele directeur van een overheidsdienst verklaard dat hij of zij rechtstreeks onder druk is gezet door Oduber om een specifieke persoon aan te nemen. Zij voerden daarnaast aan dat het onderzoek zich vrijwel uitsluitend heeft gericht op een logboek dat wordt toegeschreven aan A. Esser en op enkele WhatsApp-berichten, zonder alle sollicitaties en de bestaande administratieve procedures volledig te analyseren.

De verdediging stelde dat uit het bewijsmateriaal niet blijkt dat iemand Oduber een tegenprestatie heeft geleverd in ruil voor een overheidsfunctie. Volgens hen ontbreekt elk bewijs van een corrupte uitwisseling of persoonlijk voordeel, terwijl juist dat volgens hen een essentieel bestanddeel vormt van de beschuldigingen van misbruik van functie.

De Flamingo-zaak staat sinds het openbaar worden van het onderzoek in 2020 volop in de belangstelling. Het dossier leidde tot arrestaties, huiszoekingen en langdurige rechtszittingen. In januari 2025 werd Oduber veroordeeld tot een gevangenisstraf van één jaar, waarvan een groot deel voorwaardelijk was, naast een taakstraf. Later corrigeerde het Gerecht een technisch onderdeel van het vonnis met betrekking tot de verkiezingsrechtelijke gevolgen van de uitspraak.

Terwijl de verdediging van Oduber volledige vrijspraak en uitsluiting van bewijs heeft gevraagd, blijft het OM zich op het standpunt stellen dat het onderzoek ernstige onregelmatigheden binnen het openbaar bestuur aan het licht heeft gebracht.
Tijdens dezelfde zitting voerde advocaat Odor, die voormalig ambtenaar R. Wever bijstaat, aan dat zijn cliënt niet schuldig kan worden bevonden omdat hij handelde op basis van instructies die hij ontving van voormalig minister Oduber en van de toenmalige directeur van de Dienst Infrastructuur en Planning.

Volgens de advocaat heeft Wever, als coördinator van het team dat verantwoordelijk was voor de uitgifte van gronden, een wijziging doorgevoerd in een dossier rond een zogenoemde "double booking" in Malmok. De verdediging stelde dat Wever geen documenten heeft vervalst, geen persoonlijk voordeel heeft genoten en geen enkele intentie had om een strafbaar feit te plegen. Volgens de advocaat was Wever ervan overtuigd dat hij handelde binnen de grenzen van zijn functie.

De advocaat vergeleek de situatie van Wever met die van voormalig ambtenaar F. Abath in de Avestruz-zaak. In die zaak aanvaardde het Hof eerder dat Abath handelde op instructie van een minister en werd hij om die reden ontslagen van rechtsvervolging. Op basis van die redenering verzocht de advocaat het Hof om ook Wever vrij te spreken.
Advocaat Emerencia, die A. Esser vertegenwoordigt, verzocht het Hof op zijn beurt om het eerdere vonnis waarin Esser werd vrijgesproken te bevestigen. Volgens hem heeft het OM geen bewijs geleverd dat Esser is omgekocht of misbruik heeft gemaakt van zijn functie als ambtenaar. De advocaat stelde dat Esser slechts klanten hielp en administratieve ondersteuning verleende in het kader van zijn dagelijkse werkzaamheden.
Tijdens de behandeling werd ook de bewijskracht van een logboek dat aan Esser wordt toegeschreven ter discussie gesteld. Volgens de verdediging is dit document op onrechtmatige wijze verkregen. Daarnaast voerde de advocaat aan dat de financiële steun die in het dossier wordt genoemd voortkwam uit persoonlijke en familiale relaties en niet uit afspraken om invloed uit te oefenen op overheidsbesluiten.

Nu de verdediging haar argumenten heeft gepresenteerd, zal de volgende fase van het hoger beroep zich richten op de reactie van de procureur-generaal en de uiteindelijke beoordeling door het Hof. De uitspraak wordt verwacht op 1 september.

Tussen de VS en Europa in...*Met onze eigen problemen...*

De huidige afstand tussen de Verenigde Staten en Europa lijkt een verschil te zijn in opvatting over economische doelen, maar het is veel meer dan dat. Onder de publiciteit van alledag gaat heel wat verschil schuil over hoe de samenleving georganiseerd moet zijn. Dit wordt goed duidelijk bij een thema zoals de gezondheidszorg, waar het verschil niet groter had kunnen zijn. Onder de economisch gezien meest vooraanstaande landen is er slechts één, de Verenigde Staten, dat geen algemene ziektekostenverzekering kent die alle ingezetenen bestrijkt. Niet iets om trots op te zijn want het leidt tot de ongelooflijke tegenstrijdigheid van enerzijds het rijkste land ter wereld da toch tientallen miljoenen inwoners heeft die geen medische verzekering hebben en nog meer die geen voldoende verzekering hebben. Wanneer blijkt dat de persoon of een gezinslid een chronische ziekte heeft die zelfs terminaal kan blijken, zoals in het geval van kanker, worden alle bezittingen verkocht, het huis, de auto, in een poging de patiënt te redden. Dit kan ertoe leiden dat een gezin letterlijk op straat belandt, tenzij er nog familie is waarbij men kan intrekken. Werkzaam zijn kan moeilijk worden voor de patiënt en al helemaal problematisch als hij/zij de kostwinner is.

In de andere welvarende landen is dit niet het geval; die kennen alle een systeem zoals wij ook hebben, het onze is een kopie van het Nederlandse model, met een beleid en gewoonten die wel per land kunnen verschillen. In ieder geval zijn spectaculaire verhalen zoals in de VS niet aan de orde. Betekent het dan dat we een perfect systeem hebben? Verre van dat, we kennen allemaal de gebreken waar nog aan gewerkt moet worden, maar het zal niet gebeuren dat mensen op straat sterven omdat men geen toegang tot de medische hulp heeft.

Maar, wie is nu de gek in dit verhaal, alle andere economisch welgestelde landen of dat rijkste land waar velen vinden dat Europa 'socialistisch' of zelfs 'communistisch' is of daarnaar neigt. Dit zegt meer dan genoeg over de onwetendheid in een land met zo'n goede toegang tot allerlei informatie. Gedurende de afgelopen paar jaar kan men op Youtube geregeld verhalen zien van Amerikanen die om uiteenlopende redenen in Europa zijn komen wonen en vertellen over hun verrassing wat betreft de wijze waarop het leven op dit continent is georganiseerd. Dat je bijvoorbeeld een redelijk bedrag per maand betaalt aan medische verzekering en de rest volgt dan vanzelf, zonder dat je rekeningen in de bus krijgt voor tien- of honderdduizenden die je zelf mag gaan betalen. We hebben zelfs enkelen gezien die een vergelijking laten zien tussen hun Amerikaanse facturen en de praktisch gratis lijkende behandeling in Europa, die je al betaald hebt via je verzekering, als je die hebt. Om enkele algemene gegevens hieraan toe te voegen: volgens gegevens van Eurostat geven landen in de Europese Unie een gemiddelde van 7,3% van het BBP uit aan medische kosten; in de VS is dit cijfer 18% van het BBP...

Kunnen we dus tot de conclusie komen dat we de juiste keuze hebben gemaakt met een permanente relatie met de EU en verder gerust en gelukkig verder kunnen leven? Nee, want er zijn nog genoeg zaken die we moeten aanpakken. En het gaat hier niet om kwesties die we eenvoudig kunnen oplossen door het model van een ander land te volgen. We hebben een samenleving die drastische veranderingen heeft ondergaan. In veertig jaar tijd hebben we bewust of onbewust een samenleving van 60.000 inwoners omgevormd tot het dubbele op basis van migratie. Een deel van die migranten worden nu pas toegelaten tot en geïntegreerd in de officiële samenleving. Het Venezolaanse deel van die migranten wordt geacht 'vluchteling' te zijn en sommigen zijn al heel lang hier aanwezig. Ze woonden dan 'ergens' maar kunnen nu tot de officiële samenleving toetreden, daar is op zich niets tegen. Maar we moeten wel erkennen dat we een samenleving hebben laten ontstaan die niet meer de samenhang heeft die de vroegere samenleving typeerde. En we brengen dit niet te berde vanwege de heimwee naar die vroegere gemeenschap, maar om te voorkomen dat we komen te zitten met een nieuwe samenleving die de nodige sociale samenhang en controle ontbeert. We moeten een nieuwe gemeenschap scheppen, van overwegend mensen die buiten Aruba zijn geboren, met de beschikbare middelen. Maar wat zien we? Dat we al decennialang geen deugdelijke planning hebben voor volkswoningbouw en dat die bouw ook achterblijft bij de bevolkingsgroei. Erger nog, we kennen geen sociaal beleid dat werkt aan meer samenhang in die nieuwe gemeenschap, die niet gebaseerd kan zijn op familie of generatielange buurtgenoten. We hebben tientallen jaren geleden sociaal opbouwwerk gehad, onder meer via de buurtcentra, maar daarna? De urbanisatie die erop volgde kende geen afdoende antwoord vanuit de overheid. En intussen werd de economische druk, tussen onvoldoende salaris en prijzen op het niveau van een luxe toeristische bestemming, een groot probleem zelfs voor de zogeheten middenklasse die inmiddels ook geen betaalbare woning kan vinden. Vinden we het dan vreemd dat het aantal kinderen dat geboren wordt naar een historisch dieptepunt is gedaald? Wie heeft er zin in om kinderen groot te brengen in een klein appartement, in een buurt zonder enig sociaal verband of in een kamer bij de ouders? Dit zijn de dingen die leiden tot onzekerheid en gebrek aan sociale cohesie, die vervolgens kunnen leiden tot meer (jeugd)misdaad en andere justitiële problemen.

We kunnen dus constateren dat we in bepaalde zaken een correcte keuze hebben gemaakt, tussen een rationeel Europa en een VS dat steeds meer op een jungle gaat lijken, zeker waar het medische- en sociale voorzieningen betreft. Wat overblijft zijn de dingen die we zelf moeten doen, maar waar zijn dan de oplossingen?

Deadline voor verhuurders van e-steps en e-scooters om activiteiten stop te zetten

De Arubaanse regering heeft verhuurders van elektrische steps, scooters en fietsen een termijn van veertien dagen gegeven om hun activiteiten op de openbare weg stop te zetten als zij niet beschikken over de vereiste vergunning.

De waarschuwing werd op 28 mei gepubliceerd in de Landscourant van Aruba en maakt deel uit van een bredere handhavingsstrategie voor de snel groeiende sector van lichte elektrische vervoermiddelen.

Volgens de regering vallen verhuurde e-steps, e-scooters en elektrische fietsen onder de regels van de Landsverordening Personenvervoer. Voor commerciële verhuur op de openbare weg is daarom een vergunning vereist. De maatregel geldt niet voor particulier bezit van deze voertuigen, maar specifiek voor bedrijven die ze verhuren aan gebruikers.

De nieuwe aanpak volgt op een uitspraak van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba van 22 mei. In die zaak oordeelde de rechter dat de overheid niet zomaar voertuigen van de openbare weg mag verwijderen of in beslag nemen zonder de juiste administratieve procedures te volgen. Volgens de rechter moeten ondernemers eerst formeel worden geïnformeerd en een redelijke termijn krijgen om aan de regels te voldoen.

Na die uitspraak heeft de regering haar handhavingsstrategie aangepast. In plaats van directe inbeslagname krijgen exploitanten nu een officiële waarschuwing en een overgangsperiode van veertien dagen.

Tijdens die periode moeten verhuurders hun activiteiten opschorten, digitale verhuurplatforms uitschakelen en voertuigen verwijderen uit openbare ruimtes waar zij beschikbaar worden gesteld voor verhuur. Ook promotiemateriaal en QR-codes die toegang geven tot de voertuigen moeten worden gedeactiveerd.

Volgens de regering is de maatregel nodig om de veiligheid op de weg te waarborgen en meer duidelijkheid te scheppen binnen een sector die de afgelopen jaren sterk is gegroeid, vooral in toeristische gebieden zoals Palm Beach.

Ondernemers die na afloop van de termijn niet voldoen aan de regels, riskeren bestuurlijke sancties en verdere handhavingsmaatregelen. Bedrijven kunnen wel een vergunning aanvragen, maar moeten hun activiteiten stilleggen totdat die vergunning officieel is verleend.

De internationale situatie...*Gaat niet de goede kant op...*

De oorlog in het Midden-Oosten gaat voorlopig gewoon door. Er is geen echt staakt-het-vuren en nog minder een duurzaam vredesakkoord dat mondiaal de terugkeer naar een normale economische situatie kan garanderen. Bovendien speelt het gevaar dat de oorlog weer in volle hevigheid uitbreekt, waarvan de recente aanvallen van Iran op onder meer Koeweit getuigen. Wat betekent dit voor de mondiale economie en voor onszelf in de komende tijd?

Zonder een duidelijke uitweg op dit moment kan het negatieve effect van de blokkade van de Straat van Hormuz nog maandenlang aanhouden, waardoor we al in de tweede helft van het jaar belanden, met weinig zicht op verbetering. Koeweit heeft bijvoorbeeld bekendgemaakt dat vanaf het moment dat er een oplossing komt voor de situatie in de Straat van Hormuz, het nog zeker tien tot twaalf weken kan duren voordat de export van hun aardolie weer normaal verloopt. Dit betekent dan een onzekere situatie tot in het laatste kwartaal van dit jaar, als er niet spoedig een oplossing komt. Hierbij gaat het echt niet alleen om aardolie; het gaat om allerlei petrochemische producten die de Golfstaten produceren. Zoals kunstmest of chemische producten die bij de fabricage van kunstmest en plastics worden gebruikt. Daarnaast ook helium dat onder meer belangrijk is in het gebruik van medische apparatuur (MRI). Ook van belang is de productie van aardgas die een grote terugval heeft getoond, in het bijzonder in Qatar, in normale omstandigheden de grootste producent en exporteur van vloeibaar aardgas (LNG). Vanwege de aanvallen van Iran heeft Qatar de aardgasproductie voor een fors deel stop moeten zetten, waardoor belangrijke klanten in Europa en Azië worden benadeeld. Het herstarten van een dergelijke productie is zeker geen kwestie van op een knop drukken en kan jaren in beslag nemen.

De situatie in de VS zelf wordt ook ernstiger vanwege een zekere schaarste die aan het ontstaan is vanwege de oorlog in het Midden-Oosten. Daarbovenop komt dan de handelsoorlog met onder meer Canada. Dit kan voor een behoorlijke inflatoire werking zorgen. De Amerikaanse landbouw wordt met ernstige problemen geconfronteerd, vanwege het wegvallen van de kunstmest uit de Golfstaten en bovendien de problemen met Canada, die bezig is de export van ‘potash’(kaliumcarbonaat) te diversifiëren, dat van uitzonderlijk belang is voor de Amerikaanse landbouw> Dit als reactie op de drastische verhoging van invoerrechten door de regering-Trump. Ook hebben de gestegen prijzen voor allerlei aardolieproducten hun weerslag op de landbouwproductie vanwege het gebruik van onder meer fossiele brandstoffen in elke fase van de landbouw, tot het transport naar de markt toe.

Een andere sector die behoorlijk geraakt wordt door de verhoogde importheffingen van de Trump-regering is de industrie, die sterk afhankelijk is van de import van o.a. aluminium uit Canada. Dit land is ook hier de export aan het herinrichten, met o.a. Europa en Azië als nieuwe markten. Dit houdt in dat bij meer vraag naar aluminium in de VS, Canada niet aan die vraag kan voldoen vanwege de al ondertekende contracten met andere landen. Eenzelfde situatie geldt ook voor de staalexport vanuit Canada, vooral voor de auto-industrie in de VS die afhankelijk is van de aanvoerlijnen vanuit Canada en Mexico, die nu nog mogelijk zijn vanwege het bestaan van het vrijhandelsakkoord tussen de drie landen, waarvan de voortzetting uiterlijk op 1 juli a.s. duidelijk moet worden. Die voortzetting is nog absoluut niet zeker, vooral van VS-zijde.

Tot op dit moment zijn er geen signalen waar te nemen dat het toerisme in Aruba negatieve effecten ondervindt van de mondiale ontwikkelingen. Een blik in onze regio levert een gemengd beeld op met Cuba en de Dominicaanse Republiek als uitersten. Cuba maakt barre tijden mee door een energiecrisis gekoppeld aan voedselschaarste die beide een grote negatieve invloed hebben op het toerisme. Dit land, dat nog maar enkele jaren geleden meer dan drie miljoen verblijfstoeristen ontving heeft in januari en februari van dit jaar 262.496 buitenlandse toeristen ontvangen, een terugval van 112.642 bezoekers vergeleken met dezelfde periode vorig jaar. Anderzijds maakt de Dominicaanse Republiek gouden tijden mee, met 11,6 toeristen in 2025, waarvan bijna 9 miljoen verblijfstoeristen. Dit is vrijwel gelijk aan het totaal aantal inwoners van het land dat nu tussen de 11,2 en 11,6 miljoen inwoners kent. In afgelopen januari heeft het land 1,2 miljoen bezoekers ontvangen waarvan ongeveer 75% voor verblijf. Het lijkt erop dat het land profiteert van twee crisissituaties elders: de crisis in het Midden-Oosten die het toerisme aldaar belemmert en de crisis in Cuba die de Dominicaanse Republiek, met een grote capaciteit om op korte termijn een grote toevloed te absorberen, zeker geen windeieren legt.

En de situatie in Aruba? Die is goed; de eerste drie maanden van dit jaar tonen een groei van bijna 9% vergeleken met dezelfde periode vorig jaar. De gegevens duiden op een lichte toename vanuit de andere regio’s naast Noord-Amerika, hetgeen kan duiden op iets meer toeristen uit de genoemde problematische gebieden. Noord-Amerika vertegenwoordigt in 2026 tot nu toe 76,9% van het totaal, terwijl in 2025 dit 81% van het totaal was. Het aandeel van de VS is binnen de regio Noord-Amerika licht gedaald, van 91% naar 90,5%, een aanwijzing dat er weinig beweging zit in meer toeristen vanuit Canada.

In de komende maanden kan er meer zicht komen op de negatieve invloeden die de internationale situatie oplevert. Mogelijk gaan luchtvaartmaatschappijen meer de invloeden voelen van de brandstofschaarste, vergezeld van hogere prijzen hiervoor. Dit kan leiden tot de samenvoeging van vluchten om een betere bezetting te bewerkstelligen van de vluchten die wel doorgang vinden. Maar, als de Arubaanse economie nog geen nadelen ondervindt van de genoemde crisis, hoe staat het dan met de gewone burger? Hogere prijzen, vooral voor voedsel en brandstof, hebben een grote invloed op de koopkracht van de mensen met de smalste beurzen, die een relatief groter deel van hun inkomen aan voedsel moeten besteden. Het kan zijn dat het algemene indexcijfer weinig beweging vertoont, maar de twee belangrijkste categorieën, voedsel en brandstof, kennen echt geen plafond...

Ronella Croes: Aruba Limpi sluit aan bij visie van ATA op duurzaam toerisme

De officiële lancering van Aruba Limpi en de nieuwe Afvalzone in Barcadera is volgens Aruba Tourism Authority (ATA)-directeur Ronella Croes meer dan alleen de opening van een nieuwe afvalfaciliteit. Het project weerspiegelt volgens haar de bredere visie van ATA om toerisme in te zetten als middel om de levenskwaliteit op Aruba te verbeteren.

Het initiatief werd deze week geopend door de regering, ATA en Ecotech. Bewoners kunnen er tijdens de eerste fase gratis terecht om op een verantwoorde manier afval af te voeren. ATA financiert het eerste jaar van het project, waardoor gebruik van de faciliteit voorlopig kosteloos blijft.

Volgens Croes past Aruba Limpi rechtstreeks binnen de langetermijnstrategie van ATA op het gebied van duurzaam toerisme. “Aruba als een geweldige plek om te wonen, is ook een geweldige plek om te bezoeken,” aldus Croes. Die gedachte vormt een belangrijk uitgangspunt van de organisatie.

ATA richt zich daarbij niet alleen op het aantrekken van bezoekers, maar ook op het welzijn van de lokale gemeenschap. Uit onderzoeken van de organisatie blijkt dat inwoners naast economische welvaart ook veel waarde hechten aan zaken als een schone leefomgeving, veiligheid, betaalbare huisvesting, onderwijs en gezondheidszorg.

Aruba Limpi sluit volgens Croes aan bij die doelstellingen. De afvalzone moet niet alleen een praktische oplossing bieden voor afvalverwerking, maar ook bijdragen aan bewustwording rond afvalscheiding en recycling. Bezoekers van de faciliteit worden aangemoedigd verschillende afvalstromen gescheiden aan te leveren via een systeem van kleurcodes.

De nieuwe voorziening bouwt voort op eerdere initiatieven zoals Baki den Bario, een tijdelijk afvalinzamelingsprogramma dat eind vorig jaar veel belangstelling trok vanuit de gemeenschap.

Volgens Croes laat Aruba Limpi zien hoe investeringen in toerisme tegelijkertijd voordelen kunnen opleveren voor bewoners. Een schoner eiland draagt niet alleen bij aan de leefkwaliteit van de bevolking, maar versterkt ook de aantrekkingskracht van Aruba als toeristische bestemming.

ARUBAVANDAAG

Het financieel toezicht...*Bestaat al 11 jaar...*

Het financieel toezicht in een nieuw rijkswetjasje (HOFA) blijft verhitte discussies oproepen. De oppositie tegen de wet wordt geleid door de sociaaldemocratische partij die het Bestuurlijk Akkoord met Nederland heeft onderhandeld en ondertekend, dat de basis vormt voor het voorstel tot rijkswet en een lokale landsverordening, waarvan deze laatste nog door de Staten moet worden behandeld en goedgekeurd. Maar zou het, in plaats van te blijven protesteren tegen de wet omdat deze, naar hun inzicht, de autonomie van Aruba aantast, geen tijd worden om te vragen wat precies in die wet, en laten we dat dan maar per artikel doen, niet overeenstemt met hun opinie of ingaat tegen hetgeen hun premier in 2024 samen met Nederland heeft ondertekend? Want zo zouden we eindelijk een debat kunnen krijgen op basis van concrete feiten; niet eentje van emotionele kreten zoals we die nu kunnen horen. En we zijn het volk een gezonde discussie verschuldigd op basis van feiten en niet van beweerde vaderlandsliefde. Dat helpt volstrekt niet in dit soort zaken. Vandaar de volgende feiten en wat daarmee samenhangt.

Feit nummer een: we hebben al sinds bijna 11 jaar financieel toezicht. Dat gebeurt tot nu toe via een lokale wet (landsverordening) die in het leven werd geroepen omdat we anders financieel toezicht zouden hebben gekregen op grond van artikel 43, tweede lid van het Statuut, een maatregel van rijksbestuur dus in een Koninklijk Besluit. Die lokale wet was dus een vorm om de schande wat toe te dekken en heeft in feite dezelfde structuur als de rijkswet voor het financieel toezicht van de twee andere eilanden, die sinds 2010 in werking is. Dat is ook een belangrijk verschil met die andere eilanden.

Feit nummer twee: beide grote partijen hebben gedurende de tijd dat zij aan diverse kabinetten deelnamen bijgedragen aan de publieke schulden die zich hadden opgestapeld tot in 2015, maar de christendemocratische partij in veel ergere mate dan de sociaaldemocratische rivaal. Het was hun wanbeheer dat ervoor zorgde dat ingrijpen niet verder uitgesteld kon worden en de Nederlandse regering in 2014 en 2015 tussenbeide kwam. Dit na de spectaculaire groei van de publieke schuld gedurende het kabinet van 2009 – 2013. In die zin is enig begrip op te brengen voor de afkeer die de sociaaldemocratische partij koestert voor het financieel toezicht dat men in 2017 aantrof. Je hebt het (merendeels) niet zelf veroorzaakt maar als aantredende regering moet je de verantwoordelijkheid nemen voor hetgeen de politieke tegenstander heeft achtergelaten.

Feit nummer drie: Nederland wenste niet langer de lokale toezichtwet voortzetten en stond erop dat de inhoud van de wet zou worden overgeheveld naar een rijkswet. Nu is er dus een akkoord over een – consensus – rijkswet die de handtekeningen draagt van beide kabinetten die aan het bewind zijn geweest tussen 2021 en 2026. Dat laat nog de vraag open: wat zou er gebeurd zijn als we gewoon de lokale wet zouden hebben behouden? Dit ook vanwege de vrees van de huidige oppositie dat de rijkswet een soort valkuil wordt waar Aruba niet meer uit kan komen. Een argument dat een concreet antwoord behoeft. Aruba had best de lokale wet kunnen behouden want, zoals al meerdere keren naar voren gebracht, diens toezichtstructuur is gekopieerd uit de toezichtwet voor de twee andere eilanden (Sint-Maarten en Curaçao). En als in alle opzichten aan de gestelde doelen zou zijn voldaan, zou er geen aanleiding zijn geweest om de behoefte aan een rijkswet te blijven benadrukken. Waarom zijn we dan toch in de discussie over een rijkswet beland? Om twee redenen; de eerste is dat Nederland altijd voorstander is van zoveel mogelijk uniformiteit in de wetgeving van de eilanden. Dit is algemeen gesteld zinvol omdat dit, als men de eilanden zou toestaan om zeer uiteenlopende wetgeving te hanteren, de rechtspraak binnen het Koninkrijk veel gecompliceerder zou maken. Dat geldt niet alleen voor de rechtspraak op de eilanden maar ook voor zaken die tot bij de Hoge Raad worden gevoerd. Maar, in dit specifieke geval heerste ook de vrees dat er -wederom – een poging zou zijn om zich van het toezicht te ontdoen, indien dit in een lokale wet zou blijven. Daardoor zou de – theoretische – mogelijkheid blijven van een ongewenste wijziging/beëindiging van de wet. Dit lijkt ons geen goed argument, omdat Nederland altijd het laatste woord heeft bij de goedkeuring en inwerkingtreding van een landsverordening. De Staten kunnen wel een dergelijke wet aannemen, maar de inwerkingtreding is afhankelijk van de handtekening van de gezant van de Koning, de Gouverneur. Het spreekt vanzelf dat de Nederlandse niet graag deze minder elegante weg bewandelt, omdat het neerkomt op het laten zien wie uiteindelijk de macht heeft binnen het Koninkrijk. Vandaar dat een consensusrijkswet een veel diplomatieker middel is om de zaak te klaren.

Nu blijft er nog steeds een belangrijke vraag over: de bestaande vrees dat in het geval van een rijkswet we voor eeuwig daarmee blijven zitten, zou die dan afwezig kunnen zijn als we gewoon de lokale wet zouden kunnen handhaven? Nogmaals, ook hier betreft het dezelfde realiteit waarin uiteindelijk de Koninkrijksregering bepaalt wanneer, op welke dag van welk jaar, het toezicht beëindigd wordt. Aruba kan gewoonweg niet een punt achter de lokale wet zetten want dan wordt de maatregel in werking gesteld waar we het al eerder over hadden. En bovendien heeft de lokale wet geen exit clausule, zoals in het voorstel tot rijkswet wel is opgenomen. Ook wordt geregeld gewezen op het geval van de twee andere eilanden, die er niet in geslaagd zijn zich te ontworstelen aan hun rijkswet, hetgeen als argument wordt gebruikt om de rijkswet niet te accepteren. Het is nogal makkelijk dit argument te hanteren, zeker als men het weinig verheffende beleid dat op de eilanden is gevoerd sinds 2010 buiten beeld laat, waardoor men niet in aanmerking kwam om de wet te beëindigen. In dat opzicht heeft Aruba betere vooruitzichten, zowel economisch als qua financieel beleid, dat niet perfect is maar genoeg aanleiding tot enig optimisme geeft, als er maar niets ernstigs op internationaal gebied plaatsvindt.

OM slaat alarm over tekort aan rechercheurs

Het Openbaar Ministerie (OM) van Aruba heeft publiekelijk gewaarschuwd voor een ernstig tekort aan rechercheurs binnen het Korps Politie Aruba (KPA). Volgens het OM is de situatie inmiddels zo zorgwekkend dat een aanzienlijk aantal strafrechtelijke aangiften niet meer kan worden behandeld.

De waarschuwing komt enkele dagen nadat AVP-parlementariër John Hart vragen stelde aan minister van Justitie Arthur Dowers over de capaciteit van de autoriteiten om strafzaken adequaat te onderzoeken. Het OM bevestigt nu dat het probleem al langer speelt en ernstige gevolgen heeft voor de rechtshandhaving.

Volgens het OM is voldoende recherchecapaciteit essentieel voor het uitvoeren van strafrechtelijke onderzoeken. Door het tekort aan personeel blijven onderzoeken liggen en kunnen niet alle aangiften worden opgepakt. Het Openbaar Ministerie maakte bekend dat het de minister van Justitie enkele maanden geleden al schriftelijk had gewaarschuwd voor de situatie.

Het OM stelt dat de huidige problemen het gevolg zijn van jarenlange onderbezetting binnen belangrijke justitiële instellingen, waaronder de politie, het Openbaar Ministerie zelf en het Korrektie Instituut Aruba (KIA). Volgens de organisatie zijn er onvoldoende middelen beschikbaar gesteld om bestaande vacatures in te vullen.

De situatie zou verder zijn verslechterd nadat in maart 2025 een extra bezuiniging van 10 procent werd doorgevoerd op de begrotingen van alle onderdelen van de justitiële keten.

In de verklaring waarschuwt het OM dat het niet kunnen behandelen van aangiften het vertrouwen van burgers in de overheid en het rechtssysteem ondermijnt. Die boodschap leidde tot veel reacties op sociale media, waar inwoners hun zorgen uitten over de gevolgen voor de openbare veiligheid en de bestrijding van criminaliteit.

Met de parlementaire vragen van Hart en de openbare waarschuwing van het OM neemt de druk op de regering toe om met oplossingen te komen. De centrale vraag in het debat is volgens velen of het rechtssysteem nog voldoende capaciteit heeft om aangiften van burgers de aandacht te geven die zij verdienen.

Discussie over HOFA laait op na uitspraken Van der Burg en reactie Wever-Croes

De discussie rond de voorgestelde Rijkswet Houdbare Overheidsfinanciën Aruba (HOFA) heeft deze week een nieuwe politieke dimensie gekregen na uitspraken van de Nederlandse staatssecretaris voor Koninkrijksrelaties, Eric van der Burg, en de daaropvolgende reactie van voormalig minister-president en huidig MEP-leider Evelyn Wever-Croes.

Staatssecretaris Raymond Knops begon in 2017 vol goede moed aan zijn portefeuille Koninkrijksrelaties en had in december nog goede hoop zijn ambtsperiode mooi af te kunnen sluiten door het voorstel voor een consensusrijkswet Coho af te ronden. Dat liep uit op een teleurstelling bij zijn laatste Rijksministerraad op 17 december, omdat Curaçao, Aruba en Sint Maarten (CAS) er geen politiek akkoord voor wilden geven.
Het was toch al een teleurstellend laatste jaar voor Knops. Nadat hij drie jaar lang ondanks alle hobbels de partijen bij elkaar wist te houden, kon hij zijn ambities uiteindelijk zowel op persoonlijk vlak als op Koninkrijksrelaties niet waarmaken. Het is wat dit laatste betreft tekenend dat hij in zijn laatste maand de geldkraan tot twee keer toe dichtdraaide voor zowel de liquiditeitssteun voor de CAS-landen als voor de Nederlandse bijdrage aan verbetering van de opvang voor vluchtelingen op Curaçao.

Centraal in het debat staat niet alleen de inhoud van de wet, maar ook de vraag hoe het voorstel tot stand is gekomen en welke rol de Arubaanse regering onder leiding van Wever-Croes daarbij heeft gespeeld. Van der Burg stelde in een interview dat het proces dat heeft geleid tot de huidige HOFA-voorstellen mede werd ingezet tijdens de ambtsperiode van Wever-Croes als minister-president. De oppositieleider heeft die voorstelling van zaken echter krachtig weersproken.

Van der Burg verdedigt HOFA

Volgens Van der Burg is de kern van HOFA eenvoudig: Aruba zou in de toekomst goedkoper kunnen lenen via Nederland in plaats van via internationale financiële instellingen, voornamelijk Amerikaanse banken. Hierdoor zouden aanzienlijke bedragen kunnen worden bespaard op rentelasten, waardoor meer middelen beschikbaar blijven voor investeringen op Aruba.
De staatssecretaris stelde dat tegenstanders van HOFA zich moeten afvragen waarom Aruba hoge rentepercentages zou blijven betalen aan buitenlandse banken wanneer financiering tegen aanzienlijk lagere tarieven mogelijk is via het Koninkrijk. Volgens hem kan Aruba profiteren van de gunstige leenvoorwaarden die Nederland op de internationale kapitaalmarkt geniet.
Van der Burg benadrukte dat het voorstel niet eenzijdig door Nederland wordt opgelegd. Hij wees erop dat alle vier de regeringen binnen de Rijksministerraad akkoord zijn gegaan met het wetsvoorstel, dat momenteel voor advies bij de Raad van State ligt. Daarnaast moet het Arubaanse parlement eerst een landsverordening aannemen voordat de Rijkswet daadwerkelijk in werking kan treden.

Volgens de staatssecretaris betekent dit dat Aruba zelf een cruciale rol speelt in het besluitvormingsproces. Zonder goedkeuring van de benodigde Arubaanse wetgeving kan HOFA immers niet worden ingevoerd.

Gelijkheid binnen het Koninkrijk

Een belangrijk argument van Van der Burg betreft de positie van Aruba binnen het Koninkrijk. Hij stelt dat HOFA Aruba in staat moet stellen om tegen vergelijkbare rentetarieven te lenen als Curaçao en Sint Maarten via Nederland. Volgens hem gaat het daarbij om tarieven die aanzienlijk lager liggen dan de kosten waarmee Aruba momenteel wordt geconfronteerd op de internationale markt.

Juist dit argument heeft binnen Aruba tot discussie geleid. Critici wijzen erop dat de historische situatie van Aruba verschilt van die van Curaçao en Sint Maarten. Zo kregen die landen bij hun staatkundige hervorming een aanzienlijke schuldsanering van Nederland, terwijl Aruba niet van een vergelijkbare regeling kon profiteren. Tegenstanders van HOFA vinden daarom dat de vergelijking tussen de landen niet volledig opgaat.
Van der Burg erkende dat Nederland de grootste en economisch sterkste partner binnen het Koninkrijk is. Volgens hem is het logisch dat Aruba gebruikmaakt van de mogelijkheden die daardoor ontstaan. Hij trok een vergelijking met een particulier die voor een lening kan kiezen tussen verschillende aanbieders. Wanneer één partij aanzienlijk lagere rente rekent, zou het volgens hem vanzelfsprekend zijn om voor die optie te kiezen.

De staatssecretaris ging zelfs nog verder door te stellen dat Nederland als "rijke oudere broer" binnen het Koninkrijk bereid is Aruba gunstigere financieringsvoorwaarden te bieden dan commerciële banken. Het uiteindelijke doel zou zijn dat meer overheidsgeld beschikbaar blijft voor investeringen in woningbouw, infrastructuur, gezondheidszorg en onderwijs.

Kritiek op zorgen over autonomie

Naast de financiële argumenten ging Van der Burg ook in op de politieke bezwaren die in Aruba worden geuit. Verschillende partijen vrezen dat HOFA kan leiden tot een beperking van de Arubaanse autonomie doordat Nederland meer invloed krijgt op het financieel beleid.
De staatssecretaris verwierp die kritiek. Volgens hem is het onjuist om te stellen dat Nederland via HOFA de autonomie van Aruba wil ondermijnen. Hij benadrukte dat het voorstel voortkomt uit een gezamenlijk proces binnen het Koninkrijk en dat Aruba zelf betrokken is geweest bij de voorbereiding ervan.
Daarbij verwees hij expliciet naar de periode waarin Evelyn Wever-Croes minister-president was. Volgens Van der Burg was zij degene die Arubaanse ambtenaren opdracht gaf om mee te werken aan de voorbereiding van de wet, net zoals Nederlandse ambtenaren aan Nederlandse zijde betrokken waren bij de totstandkoming van het voorstel.

Hij gaf aan begrip te hebben voor het feit dat Wever-Croes tegenwoordig als oppositieleider een andere politieke positie inneemt, maar stelde tegelijkertijd dat de onderhandelingen die hebben geleid tot het huidige voorstel grotendeels plaatsvonden tijdens haar premierschap.

Wever-Croes slaat terug

Die uitspraken bleven niet onbeantwoord. In een officiële verklaring reageerde Evelyn Wever-Croes scherp op de opmerkingen van de staatssecretaris. Volgens haar zijn de uitspraken van Van der Burg feitelijk onjuist.

De voormalige minister-president ontkende nadrukkelijk dat zij als regeringsleider opdracht heeft gegeven aan ambtenaren om HOFA voor te bereiden. Zij stelde dat de feiten hierover openbaar beschikbaar zijn en dat de documentatie een andere lezing ondersteunt.

Volgens Wever-Croes kwam het initiatief voor een Rijkswet inzake financieel toezicht op Aruba oorspronkelijk van Nederlandse zijde. Zij verwees daarbij naar voormalig staatssecretaris Raymond Knops, onder wiens verantwoordelijkheid het voorstel volgens haar werd ontwikkeld.
Ter ondersteuning van haar standpunt wees zij op verschillende officiële documenten. Zo herinnerde zij eraan dat de Raad van State van het Koninkrijk op 10 maart 2021 advies uitbracht over het voorstel. Vervolgens werd het wetsvoorstel op 9 februari 2022 formeel ingediend bij de Tweede Kamer.
Volgens Wever-Croes tonen deze feiten aan dat het initiatief vanuit Den Haag kwam en niet vanuit haar regering. Zij benadrukte dat deze informatie terug te vinden is in officiële parlementaire stukken en adviezen van de Raad van State. "Ik verwacht van een staatssecretaris die verantwoordelijk is voor Koninkrijksrelaties dat hij zich baseert op feiten," stelde Wever-Croes in haar verklaring.

Politieke gevoeligheid

De uitwisseling tussen Van der Burg en Wever-Croes onderstreept hoe gevoelig het HOFA-dossier inmiddels is geworden. Wat aanvankelijk vooral een discussie leek over financieel beleid, ontwikkelt zich steeds meer tot een debat over verantwoordelijkheid, autonomie en de verhouding tussen Aruba en Nederland.

Voorstanders benadrukken vooral de potentiële financiële voordelen. Lagere rentelasten zouden Aruba meer ruimte geven om te investeren in economische ontwikkeling en publieke voorzieningen. In een tijd waarin overheidsfinanciën wereldwijd onder druk staan, wordt dat door hen gezien als een belangrijke kans.

Tegenstanders plaatsen daar vraagtekens bij en vrezen dat financiële voordelen uiteindelijk gepaard kunnen gaan met extra toezicht of beperkingen van de beleidsvrijheid. Daarnaast bestaat er onenigheid over de wijze waarop het voorstel tot stand is gekomen en over de historische context waarin de gesprekken plaatsvonden.
De woordenwisseling tussen Van der Burg en Wever-Croes illustreert hoe verschillend dezelfde gebeurtenissen kunnen worden geïnterpreteerd. Waar de staatssecretaris spreekt over een gezamenlijk proces waarbij ook de toenmalige Arubaanse regering betrokken was, benadrukt Wever-Croes dat het initiatief aantoonbaar vanuit Nederland afkomstig was.

Besluitvorming nog niet afgerond

Ondanks de felle politieke discussie is de besluitvorming over HOFA nog niet afgerond. Het voorstel bevindt zich nog in het wetgevingstraject en moet verschillende stappen doorlopen voordat het daadwerkelijk van kracht kan worden.

Volgens Van der Burg hebben zowel de Nederlandse Eerste en Tweede Kamer als de betrokken organen binnen Aruba nog een rol in het proces. Bovendien is goedkeuring van de benodigde Arubaanse landsverordening essentieel voordat de regeling kan worden ingevoerd.

Dat betekent dat het politieke debat de komende tijd waarschijnlijk zal aanhouden. Zowel voorstanders als tegenstanders proberen hun visie onder de aandacht te brengen, terwijl vragen over financiële voordelen, autonomie en de oorsprong van het voorstel centraal blijven staan.

Voorlopig lijkt één conclusie duidelijk: de discussie over HOFA gaat allang niet meer alleen over rentetarieven en financieringsconstructies. Het debat raakt aan fundamentele vragen over de toekomst van Aruba binnen het Koninkrijk en over de manier waarop samenwerking tussen de landen vorm moet krijgen. De recente woordenwisseling tussen Eric van der Burg en Evelyn Wever-Croes heeft die discussie alleen maar verder aangescherpt.

ARUBAVANDAAG

Advocaat vol vertrouwen terwijl Curaçao zich voorbereidt op afscheidswedstrijd tegen Aruba

(CuraçaoChronicle) – Bondscoach Dick Advocaat van het nationale elftal van Curaçao zegt dat zijn ploeg klaar is voor de afscheidswedstrijd van zaterdag tegen Aruba, terwijl de voorbereidingen op de historische deelname aan het WK voetbal 2026 in volle gang zijn.

Tijdens een persconferentie op donderdag gaf de 78-jarige Nederlandse trainer aan dat hij hoopt dat Curaçao weer de weg naar de overwinning weet te vinden voordat het team afreist naar het toernooi.

"Het is tijd dat we weer winnen. We zijn er klaar voor," zei Advocaat tegen verslaggevers in aanloop naar de wedstrijd in Willemstad.

De Blue Wave heeft sinds november geen overwinning meer geboekt. Eerder dit jaar verloor Curaçao van Australië (5-1) en China (2-0), voordat het afgelopen zaterdag in Glasgow met 4-1 onderuit ging tegen Schotland in een oefenwedstrijd.

Ondanks de nederlaag was Advocaat positief over het spel van zijn ploeg gedurende een groot deel van de wedstrijd.

"Ik vond dat we in de eerste helft heel goed speelden," zei hij. "Dat veranderde na de rode kaart. Wij zijn niet het Nederlands elftal. Als we met tien man komen te staan, wordt het heel moeilijk, en dat is precies wat er gebeurde."

De rode kaart voor aanvaller Jürgen Locadia blijft een belangrijk gespreksonderwerp. Curaçao wacht nog op een beslissing van de FIFA over een eventuele schorsing van de spits, die hem mogelijk aan de kant houdt voor de openingswedstrijd van het WK tegen Duitsland.

Warme terugkeer naar Curaçao
De wedstrijd tegen Schotland was tevens de eerste wedstrijd van Advocaat sinds zijn veelbesproken terugkeer als bondscoach van Curaçao.

In februari legde hij zijn functie neer nadat zijn dochter ernstig ziek werd. Oud-international Fred Rutten werd vervolgens aangesteld als opvolger, maar vertrok later nadat spelers en belangrijke sponsoren een campagne begonnen om Advocaat terug te halen.

De ervaren trainer stond tijdens de oefenwedstrijd tegen Schotland opnieuw aan het roer en zei blij te zijn weer terug te zijn op het eiland.

"Iedereen is hier zo positief," aldus Advocaat. "Niet iedereen heeft privé een gemakkelijk leven, maar ze zijn ongelooflijk trots op ons. Dat is prachtig om te zien."

Uitdaging op het WK
Over tien dagen maakt Curaçao zijn historische debuut op een FIFA Wereldkampioenschap wanneer het in de eerste groepswedstrijd tegenover Duitsland staat.

Daarna volgen duels tegen Ecuador en Ivoorkust in wat door veel waarnemers wordt beschouwd als een van de zwaarste groepen van het toernooi.

Ondanks de sterke tegenstanders blijft Advocaat optimistisch over de kansen van zijn ploeg.

"Door ons te kwalificeren hebben we al iets bereikt waarvan velen dachten dat het onmogelijk was," zei hij. "We kunnen het iedereen moeilijk maken, zelfs in een zware WK-groep."

Volgens de bondscoach hebben zijn spelers met de kwalificatie al bewezen wat zij kunnen en zijn zij in staat om te concurreren met grotere voetballanden.

"Ons doel is om door te gaan naar de volgende ronde," aldus Advocaat.

Terwijl de spanning en het enthousiasme op Curaçao verder oplopen in aanloop naar de eerste WK-deelname ooit, wordt verwacht dat de afscheidswedstrijd tegen Aruba op zaterdag veel supporters zal trekken. Zij willen het nationale elftal een passend afscheid bezorgen voordat het afreist naar de Verenigde Staten voor de laatste voorbereidingen op het wereldkampioenschap.

Minister van Justitie veroordeelt geweldsincident in jeugdinstelling na aanval door indringer

(CuraçaoChronicle) – Minister van Justitie Shalten Hato heeft een gewelddadig incident dat woensdagavond plaatsvond bij de Curaçaose Jeugd Justitiële Inrichting (JJIC) scherp veroordeeld. Daarbij zou een indringer het terrein hebben betreden, twee jongeren hebben mishandeld en aanzienlijke schade hebben aangericht aan eigendommen van de instelling.

Volgens informatie van het ministerie van Justitie gaat het om een persoon die behoort tot een familie die eerder in verband is gebracht met verschillende incidenten en waarvan leden al eerder in aanraking zijn gekomen met politie en justitie.

Het ministerie meldt dat de verdachte het terrein van de jeugdinstelling is binnengedrongen en zich schuldig heeft gemaakt aan geweld en vernielingen. Tijdens het incident zouden twee jongeren die in de instelling verblijven zijn aangevallen. Daarnaast zou de verdachte aanzienlijke schade hebben veroorzaakt aan voertuigen en andere eigendommen van de inrichting.

Minister Hato noemde de gebeurtenissen volstrekt onaanvaardbaar en benadrukte dat veiligheid, orde en stabiliteit essentieel zijn voor de opvang, begeleiding en rehabilitatie van jongeren die aan de zorg van de instelling zijn toevertrouwd.

„Veiligheid, orde en een stabiele omgeving zijn essentiële voorwaarden voor de ontwikkeling, begeleiding en rehabilitatie van de jongeren die aan de zorg van de instelling zijn toevertrouwd," aldus de minister.

Het Korps Politie Curaçao (KPC) reageerde snel op het incident en wist de verdachte kort na de geweldsuitbarsting en vernielingen op het terrein aan te houden.

Hato sprak zijn bezorgdheid uit over het feit dat dezelfde familie volgens hem herhaaldelijk in verband wordt gebracht met negatieve incidenten. Hij benadrukte dat dergelijk gedrag niet zal worden getolereerd.

Het ministerie heeft geen verdere details bekendgemaakt over de toestand van de twee betrokken jongeren of over de exacte omvang van de aangerichte schade. De autoriteiten zetten het onderzoek naar het incident voort.

Het voorval vindt plaats terwijl de regering werkt aan het versterken van de omstandigheden binnen de jeugdinstelling, die een belangrijke rol speelt in de opvang, begeleiding en re-integratie van jeugdige delinquenten op Curaçao.